

DE VERHEERLIJING VAN CHRISTUS OP DE BERG

Zeven preken

door
THOMAS MANTON

Puriteins Godgeleerde in Engeland

Vertaald door C. B. van Woerden Jr. te Akkrum

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2007

INHOUD

EERSTE PREEK.

En na zes dagen nam Jezus met Zich Petrus en Jacobus en Johannes zijn broeder, en bracht ze op een hoge berg alleen. Matth. 17 : 1.

En het geschiedde omtrent acht dagen na deze woorden, dat Hij medenam Petrus en Johannes en Jacobus, en klom op de berg om te bidden. Lukas 9 : 28.

TWEEDE PREEK

En Hij werd voor hen veranderd van gedaante; en Zijn aangezicht blonk gelijk de zon, en Zijn klederen werden wit gelijk het licht. Matth. 17 : 2.

En als Hij bad, werd de gedaante Zijns aangezichts veranderd, en Zijn kleding wit en zeer blinkende. Lukas 9 : 29.

DERDE PREEK.

En zie, van hen werden gezien Mozes en Elia, met Hem samensprekende. Matth. 17 : 3.

En zie, twee mannen spraken met Hem, welke waren Mozes en Elia, dewelke gezien zijnde in heerlijkheid, zeiden Zijn uitgang die Hij zou volbrengen te Jeruzalem. Lukas 9 : 30, 31.

VIERDE PREEK.

En Petrus antwoordende zeide tot Jezus: Heere, het is goed dat wij hier zijn; zo Gij wilt,

laat ons hier drie tabernakelen maken, voor U een en voor Mozes een, en een voor Elia. Matth. 17 : 4.

Petrus nu en die met hem waren, waren met slaap bezwaard; en ontwaakt zijnde, zagen zij Zijn heerlijkheid en de twee mannen die bij Hem stonden. En het geschiedde als zij van Hem afscheidden, zo zei Petrus tot Jezus: Meester, het is goed dat wij hier zijn; laat ons drie tabernakelen maken, voor U een, en voor Mozes een, en voor Elia een; niet wetende wat hij zeide. Lukas 9 : 32, 33.

VIJFDE PREEK.

Terwijl hij nog sprak, zie een luchtige wolk heeft hen overschaduwd; en zie een stem uit de wolk zeggende: Deze is Mijn geliefde Zoon in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb, hoort Hem. Matth. 17 : 5.

ZESDE PREEK.

Deze is Mijn geliefde Zoon in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem. Matth. 17 : 5.

ZEVENDE PREEK.

En de discipelen dit horende, vielen op hun aangezicht en werden zeer bevreesd. En Jezus bij hen komende raakte ze aan en zeide: Staat op en vreest niet. En hun ogen opheffende zagen zij niemand dan Jezus alleen. Matth. 17 : 6-8.

EERSTE PREEK.

En na zes dagen nam Jezus met Zich Petrus en Jacobus en Johannes zijn broeder, en bracht ze op een hoge berg alleen. Matth. 17 : 1.

En het geschiedde omtrent acht dagen na deze woorden, dat Hij medenam Petrus en Johannes en Jacobus, en klom op de berg om te bidden. Lukas 9 : 28.

Het is mijn voornemen om de verheerlijking van Christus te verhandelen, welke was:

1. Een plechtige bevestiging van Zijn persoon en ambt.
 2. Een onderpand van die heerlijke staat welke voor ons in de hemel bewaard wordt.
 Ten eerste. Het was een bevestiging van Zijn persoon en ambt, zoals blijkt uit Matth. 17 : 5, waar wij lezen: „Deze is Mijn geliefde Zoon in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem.” Petrus die er ook bij tegenwoordig was, zegt hetzelfde: „Want wij zijn geen kunstig verdichte fabelen nagevolgd, als wij u bekend gemaakt hebben de kracht en toekomst onzes Heeren Jezus Christus, maar wij zijn aanschouwers geweest van Zijn majesteit. Want Hij heeft van God den Vader eer en heerlijkheid ontvangen, als zodanig een stem van de hoogwaardige heerlijkheid tot Hem gebracht werd: Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke IK Mijn welbehagen heb. En deze stem hebben wij gehoord, als zij van de hemel gebracht is geweest, toen wij met Hem op de heilige berg waren,” 2 Petrus 1 : 16-18. En Johannes zegt: „En wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborene van den Vader,” Joh. 1 : 14. Zij waren oog- en oorgetuigen, en daarom konden zij de zekerheid van deze leer bevestigen.

Ten tweede. Het is een onderpand van onze verheerlijkte staat, want Christus' lichaam werd heerlijk gemaakt met hemelse heerlijkheid. Hij had in Matth. 16 : 27 gezegd dat „de Zoon des mensen zou komen in de heerlijkheid Zijns Vaders,” en nu gaf Hij aan Zijn discipelen een onderpand daarvan.

In deze inleiding zijn vier dingen op te merken:

1. De tijd: „Na zes dagen.”
2. De personen die Hij met Zich nam: Petrus, Jacobus en Johannes
3. De plaats waar Hij hen bracht: „Op een hoge berg alleen.”
4. De voorbereidende handeling: „Hij klom op de berg om te bidden.”

Ten eerste, de tijd.

De evangelist Lukas zegt: „Omtrent acht dagen na deze woorden.” Mattheüs en Markus zeggen: „Na zes dagen.” Deze beide uitdrukkingen zijn gemakkelijk overeen te brengen, wanneer wij aannemen dat Mattheüs en Markus spreken over de tijdsruimte die lag tussen de dag van de voorzegging en de dag van de verheerlijking, terwijl Lukas die beide dagen insluit. Zo noemden de Joden de tijd tussen twee sabbatten, acht dagen, insluitende beide sabbatten met de tijd die er tussen lag. Overeenkomstig die gewoonte spreekt Lukas, en Mattheüs spreekt van de tijd die er tussen lag.

Ten tweede, de personen die Hij met Zich nam: Petrus, Jacobus en Johannes.

1. Waarom drie?

2. Waarom deze drie?

In de eerste plaats: Waarom drie? Wel, bij zulk een grote gebeurtenis was een betrouwbaar getuigenis nodig. „In de mond van twee of drie getuigen zal alle woord bestaan," 2 Cor. 13 : 1. Nu, Christus wilde tot het uiterste van de wet gaan, en wilde daarom niet twee maar drie getuigen hebben, Deut. 17 : 6. Zo waren hier drie getuigen en nogmaals drie. Van de hemel drie, God de Vader, Mozes en Elia; en drie van de aarde: Petrus, Jacobus en Johannes

In de tweede plaats: Waarom deze drie? Er worden verschillende redenen daarvoor gegeven. Petrus had een heerlijk getuigenis van Christus gegeven in de woorden: „Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods," en is daarin de andere discipelen voorgegaan. Zo is hij ook de apostel geweest die de ordelijke predikdienst is begonnen. Jacobus was de eerste apostel die zijn bloed voor Christus stortte. En Johannes was de langstlevende van hen allen, en zo kon hij langer getuigenis geven van deze dingen die hij hoorde en zag, totdat de Kerk gevestigd was. Anderen geven andere redenen. Doch wij laten gissingen voor wat ze zijn.

Maar dit is zeker, dat deze drie veel zonderlinge gunsten hadden ontvangen boven de rest van de twaalf, hetwelk deels hieruit blijkt, dat Christus hun namen veranderde. Hij noemde Petrus *Cefas*, of een steen, of een rots. Aan Jacobus en Johannes gaf hij toenames, Boanerges, hetwelk is zonen des donders, Marcus 3 : 17. Dit waren tekenen dat Christus dezen meer beminde dan de anderen. Ja, onder deze drie was Johannes Zijn bijzondere gunsteling, en daarom wordt hij dikwijls genoemd, „de discipel die Jezus liefhad," ook omdat Hij in de ganse loop van Zijn leven meer gemeenzaam met hem was dan met de overige discipelen.

U kunt in Lukas 8 : 51 zien dat toen Jezus de dochter van Jäirus in het leven terugriep, Hij niemand toeliet in te komen dan Petrus en Jacobus en Johannes, en de vader en de moeder van het kind.

Het waren deze drie discipelen die in Gethsémané getuigen waren van de zielsangsten van Christus. „En met Zich nemende Petrus en de twee zonen van Zebedéüs, begon Hij droevig en zeer beangst te worden," Matth. 26 : 37. Nu, zij die getuigen moesten zijn van Zijn angsten, zijn eerst op de berg Thabor getuigen geweest van Zijn grote majesteit en heerlijkheid, opdat zij te meer bemoedigd en voorbereid zouden zijn voor Zijn en hun eigen lijden.

Ten derde, de plaats: „Hij bracht ze op een hoge berg alleen."

Er wordt verondersteld dat dit de berg Thabor was, hoewel die naam niet bij de evangelisten gevonden wordt. Het was een geschikte plaats zowel om haar hoogte als om haar eenzaamheid, welke beide nodig waren tot de tweeledige handeling die daar stond verricht te worden, beide tot Zijn verheerlijking en tot het gebed.

1. Tot Zijn verheerlijking waren hoogte en eenzaamheid noodzakelijk.

(1.) Daartoe was hoogte nodig. Dit werk vereiste niet alleen een berg, maar een hoge berg, want Zijn verheerlijking was een middelstaat tussen de zwakheid van Zijn vlees, en de heerlijkheid welke Hij nu bezit. Daarom werd de top van een zeer hoge berg gekozen. Het was een tussenplaats tussen de hemel, de vaste plaats van Gods woning, en de aarde, de woonplaats der mensen. Bovendien, daar Mozes en Elia in deze handeling zouden verschijnen, met lichamen boven de staat van de natuurlijke lichamen welke wij hier beneden hebben, zo was het meer passend dat zij kwamen op een berg dan in de lagere gedeelten van de aarde. Ja, zij waren daar dicht bij de hemel, waarheen zij zouden wederkeren.

(2.) Tot Zijn verheerlijking was eenzaamheid noodzakelijk. Christus wilde niet dat de gebeurtenis welke hier zou plaats hebben dadelijk algemeen bekend zou worden.

Daarom werd ze beperkt tot de kennis van een paar mensen die uit de apostelen geroepen werden om een hoge berg te beklimmen. Jezus gebod hun zeggende: „Zegt niemand dit gezicht, totdat de Zoon des mensen zal opgestaan zijn uit de doden,” Matth. 17 : 9. De rechte tijd voor de algemene openbaring van Zijn goddelijke heerlijkheid was nog niet gekomen, en daarom wilde Hij ze niet ontijdig besproken hebben. Hierdoor leert Hij ons bescheidenheid. Christus werd in de stad gekruisigd voor het oog van allen, doch alleen voor enkelen op de berg verheerlijkt.

2. De andere handeling, die van het gebed, past bij hoogte en eenzaamheid.

(1.) Wat hoogte betreft, hoewel God ons overal hoort, in alle plaatsen waar wij „heilige handen opheffen zonder toom of twisting,” toch is een berg geen ongeschikte plaats tot deze plicht. Het is goed zo dicht mogelijk bij de hemel te zijn, hoewel ik in de eerste plaats bedoel dat het goed en nodig is ons hart tot de hemel opgeheven te krijgen. Ik wil alleen zeggen dat wij van een berg een vrijer uitzicht op de hemel hebben, en vandaar mogen opzien tot die gezegende gewesten waar onze God woont. Daarom koos Christus dikwijls een berg om daar te bidden, niet alleen nu, maar ook op andere tijden. „Hij klom op de berg alleen, om te bidden.” En als het nu avond geworden was, zo was Hij daar alleen,” Matth. 14 : 23. Zeker, wanneer wij bidden behoren wij onze rug naar alle aardse dingen toe te keren, en ons hart en gemoed te brengen tot Hem tot Wie onze gebeden gericht zijn, en naar die plaats waar Hij woont.

(2.) Eenzaamheid is vereist voor de plicht van het gebed, deels om een vertoning te vermijden. Matth. 6 : 6 zegt ons: „Wanneer gij bidt, ga in uw binnenkamer, en uw deur gesloten hebbende, bid uw Vader Die in het verborgen is.” Het openbaar gebed moet gedaan worden in tegenwoordigheid van anderen, maar niet het persoonlijk gebed, om geveinsdheid te vermijden en de vurigheid aan te wakkeren. Eenzame gebeden zijn gewoonlijk het vurigst. In Jer. 13 17 lezen wij: „Mijn ziel zal wenen in verborgene plaatsen.” En Petrus „naar buiten gaande, weende bitterlijk,” Matth. 26 : 75. „Jacob bleef alléén over; en een man worstelde met hem,” Gen. 32 : 24. Een menigte van voorwerpen doen ons hart afzwerven, belemmeren onze genegenheden, slaan de vurigheid van onze ijver neer en vervullen ons met vleeselijke gedachten. Daarom trekt Christus Zichzelf met drie discipelen terug, opdat zij afgezonderd van alles wat hen mocht afleiden, het gebed en het gezicht zonder gestoord te worden mochten waarnemen.

Ten vierde, de voorbereidende handeling. In Lukas is het: „Hij klom op de berg om te bidden.”

Christus had twee oogmerken; Hij vertelde aan Zijn discipelen het ene, en hield het andere geheim. Hij sprak alleen over het gebed en sprak niet over hetgeen zij die Hij met zich nam, straks zouden zien. Nu, dit heeft ons te zeggen dat elke gewichtige zaak moet worden begonnen met gebed. Wanneer wij ons begeven tot het waarnemen van gewichtige en ernstige plichten, behoren wij onszelf te onttrekken aan alles wat ons mocht hinderen of afleiden. Zo deed onze Heere, Die zich afzonderde op een berg, toen Hij Zich tot het gebed begaf.

In deze inleiding wil ik u op twee zaken wijzen.

1. De keus van Zijn gezelschap.

2. Zijn voorbereidende handeling. Hij bad. *En terwijl Hij bad werd de gedaante Zijns aangezichts veranderd, en Zijn kleding wit en zeer blinkende.*

1. Ten eerste, wat betreft de keus van Zijn gezelschap.

Hij nam Petrus, Jacobus en Johannes met Zich. Christus neemt niet al Zijn dienaren even vertrouwelijk op in hetgeen Hij doet, deels omdat Hij Zijn vrijheid behoudt. Want in zaken van vrije gunst worden geen personen om iets in zichzelf aangenomen of voorbijgegaan. De oorzaak wordt gevonden in de vrije keus van God. „Alle dingen zijn Mij overgegeven van Mijn Vader en niemand kent de Zoon dan de Vader, noch iemand kent de Vader dan de Zoon, en dien het de Zoon wil openbaren," Matth. 11 : 27. De woorden van de Heere van de wijngaard zullen vast blijven en hun waarde behouden: „Of is het Mij niet geoorloofd te doen met het Mijne wat Ik wil?" Matth. 20 : 15. Willekeur in het oordeel, of het aannemen van het aangezicht in het gericht zou een schending van rechtvaardigheid zijn. Maar in zaken van vrije gunst is God vrij te kiezen wie Hij wil. Christus wilde hier geestelijke vriendschap wijden en heiligen, en Hij wekt ons daartoe op door Zijn eigen voorbeeld, want hoewel Hij al Zijn discipelen liefhad, koos Hij toch enkelen tot gemeenzame en vertrouwelijke omgang. Dezen waren de bloem der apostelen, en dezen koos Hij, hetzij Hij wegens een bijzondere geschiktheid in hen, een bijzondere genegenheid voor hen had, hetzij omdat zij door meerdere genade een nauwere omgang met Hem hadden. Bij deze gelegenheid schepte Hij meer behagen in hen dan in de andere apostelen. Wij zouden hier mogen overnemen de woorden: Ik bemin allen die godzalig zijn, maar meest die welke meest godzalig zijn.

Zoals Christus heilige vriendschap in Zijn eigen persoon gewijd had, zo wordt deze afgebeeld in Zijn discipelen, want ik vind een sterke vriendschap tussen twee van hen die in de tekst genoemd worden, Johannes en Petrus. U vindt hen 't meeste samen. „Maria Magdalena liep dan en kwam tot Simon Petrus en tot de andere discipel, welke Jezus liefhad. Petrus dan ging uit en de andere discipel, en zij kwamen tot het graf," Joh. 20 : 2-4. In Handelingen 3 : 1 lezen wij: „Petrus nu en Johannes gingen tezamen op naar de tempel omtrent de ure des gebeds." En in Joh. 21 : 7, „De discipel dan, welke Jezus liefhad, zeide tot Petrus: Het is de Heere." In Joh. 21 : 21, 22 staat: „Als Petrus de discipel zag welke Jezus liefhad, zeide hij tot Jezus: Heere, maar wat zal deze?", als willende weten hoe het in de toekomst met zijn vriend zou gaan. Petrus en Johannes gingen samen naar Samaria om de discipelen te bevestigen, Hand. 8 : 14. Zie Joh. 18 : 15 „En Simon Petrus volgde Jezus, en een andere discipel en deze discipel nu was den hogepriester bekend," hetwelk hij zegt met het oog op zichzelf. Gij vindt dus in deze en in andere plaatsen Petrus en Johannes samen als zeer nauwe en trouwe vrienden. Zij waren altijd samen, mogelijk tot geestelijke ondersteuning, want Petrus was van een voortvarend temperament en Johannes was de discipel der liefde. Petrus was haastig en strijdvaardig, Johannes was zachtmoedig en vreedzaam.

Nu, hoewel wij zoveel als in ons is, vrede behoren te zoeken met alle mensen, en wij omgang en gemeenschap behoren te onderhouden met alle christenen, toch zullen wij slechts met enkelen vriendschap en vereniging kunnen hebben, en wel met zulken als die ons nuttig mogen zijn tot godzaligheid, zodat wij het goede voor elkaar mogen zoeken, zowel op tijdelijk als op geestelijk gebied. Zo deed Christus Die twaalf discipelen had, en er drie uit afzonderde tot de grootste gemeenzaamheid. Ook Petrus deed zo, die, hoewel hij elf ambtsbroeders had, en eensgezind was met hen allen, toch een bijzonder vertrouwelijke vriendschap had met Johannes, de discipel welke Jezus liefhad. Het is goed vriendschap te onderhouden met hen die van God geliefd zijn, en bijzonder met zulken die door hun liefde en zachtmoedigheid een voorbeeld zijn voor anderen om hun haastige drift te bedwingen.

Daar ik nu zo'n geschikte gelegenheid heb, wil ik iets zeggen over geestelijke vriendschap, want een hemelsgezinde, trouwe vriend is een van de grootste schatten op aarde. Een vriend in wereldse zaken is zeer te waarderen, doch veel meer een

geestelijke vriend. „Ijzer scherpt men met ijzer; also scherpt een man het aangezicht zijns naasten," Spr. 27 : 17, hetwelk betekent dat, wanneer de naaste wat ongevoelig is, zijn vriend hem opscherpt.

(1.) Vriendschap is nodig voor iedereen die door deze wereld moet reizen, want de mens is een gezellig schepsel. De mens is niet gemaakt om alleen te zijn, maar om in gezelschap met anderen te leven tot wederzijdse omgang en vriendschap. Zij die alle gezelschap ontvluchten en alleen voor zichzelf leven worden onnatuurlijk genoemd, zoals Salomo zegt: „Twee zijn beter dan één, want zij hebben een goede beloning van hun arbeid; want indien zij vallen, de één richt zijn metgezel op; maar wee den énen die gevallen is, want daar is geen tweede om hem op te helpen. Ook indien twee tezamen liggen zo hebben zij warmte; maar hoe zou één alleen warm worden? En indien iemand de ene mocht overweldigen, zo zullen de twee tegen hem bestaan; en een drievoudig snoer wordt niet haast gebroken," Pred. 4 : 9-12. De Egyptenaars hebben de onnuttigheid van de mens in hun beeldschrift uitgedrukt door een enkele molensteen, welke alleen zijnde geen meel kan malen, maar in gezelschap van de tweede steen is hij zeer dienstig tot dat doel. De Heere bestemde het menselijke geslacht om maatschappelijk samen te leven, opdat zij elkaar wederkerig behulpzaam mochten zijn. God maakte de mensen niet om in woestijnen te leven. De wilde beesten zijn graag alleen, maar de tamme leven in kudden. De Heere verleent verscheidenheid van gaven aan de kinderen der mensen. Hij geeft aan allen enige gaven, maar Hij geeft aan niemand alle gaven. Daarom heeft de een de ander nodig, en verstandige mensen maken gebruik van elkanders gaven en bekwaamheden. De ondergeschiktheid van de ene gave aan de andere is het grote middel om de wereld in stand te houden. De mens is zwak en ongenoegzaam voor zichzelf, en heeft de hulp van anderen nodig. Daarom heeft hij gezelschap en samenwerking nodig, waartoe ook de menselijke natuur geneigd is.

(2.) Hoewel de mens gesteld is op omgang met anderen, moet hij toch voorzichtig zijn in de keus van zijn gezelschap. De goeden moeten omgaan met de goeden, om verschillende redenen.

1. Gelijke past het best bij gelijke. Vriendschap is ge grond op overeenstemming en wordt er door onderhouden. Hetzelfde te zoeken en te willen kweekt eensgezindheid. De godzaligen zullen een bijzondere liefde tot de godzaligen hebben, en zij die God vrezen zullen metgezellen zijn van anderen die Hem vrezen. David zegt: „Ik ben een gezelschap van allen die U vrezen, en van hen die Uw bevelen onderhouden," Ps. 119 : 63. De godzalige zoekt zijn eigen gezelschap terwijl ook de goddelozen wel uitzoeken waar een geschikt gezelschap voor hen zit. „Indien gij een dief ziet, zo loopt gij met hem; en uw deel is met de overspelers," Ps. 50 : 18. Soort zoekt soort. Een ieder toont door zijn gezelschap wie hij is. De vogels des hemels groeppen samen naar hun verscheiden soorten. U zult geen duiven met raven zien vliegen, en geen vermenging van verschillende soorten. Mannen die sterke drank najagen kiezen gelijksoortig gezelschap. Zij die vermaak vinden in spelen, kiezen zulk gezelschap dat geen gewetenszaak maakt van het benutten van de tijd of geen zorg draagt voor hun ziel. Wat iemand graag doet, doet hij ook graag met zijn vrienden, en daarom zullen zij die God liefhebben, vrienden zoeken onder hen die God liefhebben, en meest dezulken die bekwaam en genegen zijn om anderen op te wekken tot het bedenken van de dingen die boven zijn, en tot de noodzakelijke voorbereiding daartoe. Dezulken zijn van zonderling nut voor ons.

2. Indien ons gezelschap ons niet gelijk is, zal een vertrouwelijke omgang met hen

ons hun gelijk maken. Iedereen wordt beïnvloed door zijn gezelschap. Wij nemen altijd iets over van hen die wij liefhebben en met wie wij veel omgaan. „Die met de wijzen omgaat, zal wijs worden; maar die der zotten metgezel is, zal verbroken worden," Spr. 13 : 20. Gelijk iemand die veel in de zon loopt ongemerkt bruin wordt, zo lopen wij gevaar manieren en gewoonten over te nemen van minder gunstig gezelschap. Wij nemen gemakkelijk iets van hun kleur over, vooral in het kwade, want wij zijn meer vatbaar voor het kwade dan voor het goede. De gezonde krijgt eerder een ziekte van de zieke, dan een zieke gezondheid krijgt van een gezonde. Zo in de typen van de wet: Die rein was werd onrein door iets onreins aan te raken, maar de onreine werd niet gereinigd door het aanraken van het reine. „Vergezelschap u niet met een grammoedige, en ga niet om met een zeer grimmig man, opdat gij zijn paden niet leert en een strik over uw ziel haalt," Spr. 22 : 24, 25. Een mens zou menen dat van alle zonden nijdigheid en boosheid niet overgenomen wordt door omgang, omdat een ieder die het ziet het onbetamelijk en onbeschaafd vindt. En toch wanneer wij iemand wel mogen, zal dat ongemerkt een mindere afkeer van zijn boos humeur veroorzaken. Een mens raakt gewend aan zulk een gesteldheid van geest als zij hebben die hij tot vrienden gekozen heeft.

Nu, deze dingen moeten door ons ter harte genomen worden, daar wij eerder kwaad worden door kwaad gezelschap. Daarom moeten wij omgang zoeken met zulken die ons tot voorbeeld mogen zijn in godzaligheid, en die ons door hun nauwkeurige en voorzichtige wandel opwekken tot hemelsgezindheid, doding der zonde, en tot zelfverloochening, om God méér lief te hebben, méér ijver te hebben voor Zijn eer en méér zorg te hebben voor onze zaligheid. Dit geldt bijzonder voor jongeren die door de onrijpheid van hun oordeel, of door de kracht van hun begeerlijkheden en door gemis van ervaring, gemakkelijk in een strik getrokken kunnen worden.

3. Geestelijke vriendschap moeten wij zoeken omdat liefde tot God ons zal doen begeren in liefde met Zijn volk te leven en hen tot onze boezemvrienden te maken. Godsdienst is van invloed op alle dingen, op ons dagelijks leven, op ons gezelschap en op onze omgang met mensen. De apostel Johannes zegt: „Een iegelijk die liefheeft Degene die geboren heeft, die heeft ook lief degene die uit Hem geboren is," 1 Joh. 5 : 1. De nieuwe natuur neigt naar liefde tot God en mensen. Daar is een inwendige geneigdheid die geen uitwendige aandrijving nodig heeft. „Van de broederlijke liefde nu hebt gij niet van node dat ik u schrijve, want gijzelve zijt van God geleerd om elkander lief te hebben," 1 Thess. 4 : 9. Goddelijk onderwijs is een krachtdadige neiging van het hart. Het is een droevige vraag die de profeet in 2 Kron. 19 : 2 doet: „Zoudt gij de goddeloze helpen, en die de Heere haten, liefhebben?" Zeker, een begenadigd hart kan dat niet. Hij is wel tot allen genegen met een liefde van goedwilligheid, om het goede voor hen te zoeken, doch niet met een liefde van gemeenzaamheid. Wij moeten onze naaste liefhebben als onszelf. Wij moeten onze natuurlijke naaste liefhebben als onze eigen natuur met een liefde van goedwillendheid en onze geestelijke naaste als onze eigen ziel, met een geestelijke liefde. Wij mogen onze zondige naaste haten zoals wij de zonde in onszelf haten, maar wat betreft de liefde tot Gods schepsel mogen wij onszelf niet haten, en ook niet onze naaste of onze vijand. „Doch een ongerecht man is den rechtvaardige een gruwel." Wij kunnen met de wereld niet in een verbond treden of intieme vriendschap met haar sluiten.

4. Laten wij geestelijke vriendschap zoeken want die liefde die op heiligheid gegrond is vergaat nimmermeer.

Doch er is ook een *bondgenootschap in het kwade*, zoals tussen dronkaards en dronkaards, of tussen rovers en rovers. „Gij zult uw lot midden onder ons werpen, wij zullen allen één buidel hebben,” Spr. 1 : 14. Zo is er ook een bondgenootschap tussen hen die samenzweren tegen de waarheid en tegen de belangen van Christus in de wereld, zoals Gebal en Ammon en Amalek zich verbonden tegen Gods volk, wel verdeeld in belangen maar verenigd in haat. Of zoals de Farizeeën en de Herodianen het eens werden om tezamen Christus te verzoeken. En gelijk Herodes en Pilatus, hoewel zij vijandig tegenover elkander stonden, goede vrienden werden om Christus te bespotten. Alle deze gevallen kunnen wij rekenen onder een bondgenootschap van ongerechtigheid. Nu, zulk een vriendschap wordt spoedig ontbonden, want die mensen, hoewel zij samenwerken in het kwade, hebben tegengestelde oogmerken en belangen. Daarbij komt, dat deelgenoten in het kwade later gekweld worden door besef van schuld. Wanneer zij elkander later ontmoeten beschuldigt hun geweten hen en elkander bij het gedenken van hun verleden zonden. En zonde, hoewel ze zoet is in het bedrijven, is toch hatelijk en bitter in de herinnering.

Er is ook een *burgerlijke vriendschap*, gebouwd op natuurlijke genoegens en voordelen. Ongetwijfeld hebben mensen vrijheid om hun gezelschap te kiezen zoals hun belangen en hun beroep dat voorschrijven. Dit kan plaats hebben bij het oprichten van een handelsvennootschap of een burgerlijke vereniging. Doch dit kan geen ware en eigenlijke vriendschap zijn, want rijkdommen die zo onzeker en onbestendig zijn, kunnen nooit een hechte band tussen harten maken. „De arme wordt zelfs van zijn vriend gehaat, maar de liefhebbers des rijken zijn vele,” Spr. 19: 6. En in Spr. 19 : 7 lezen wij: „Alle broederen der armen haten hem; hoeveel te meer gaan zijn vrienden verre van hem.” Het is een zwakke vriendschap die op rijkdom gegrond is, want ze betreft meer het geld dan de ziel.

Echter, *geestelijke vriendschap* die gebouwd is op deugd en genade, en welke „de enigheid des geestes” genoemd wordt, is het sterkste bondgenootschap. Zondige verenigingen worden gemakkelijk ontbonden. Hoewel zij stevig gegrond schijnen te zijn, gebeurt het dikwijls dat zij wegens een onvoorzichtige uitdrukking uit elkander vallen. Ook burgerlijke vriendschap, welke alleen op genoegens en voordeel gebouwd is, staat op een broos fundament. Maar de heiligen zijn niet zo veranderlijk als de vleselijken. Bovendien, de vriendschap die is gefundeerd op oprechtheid en godzaligheid is wezenlijke vriendschap, doch de andere is toevallige vriendschap. Wezenlijke vriendschap wordt gevonden onder hen die één van geest zijn. Zulke vrienden benauwen en benijden elkander niet.

Er is ook een vriendschap tussen mensen die tezamen een en hetzelfde doel op het oog hebben, zoals men spreekt van *studievrienden*. Deze lijkt meer op ware vriendschap, maar zij is alleen voor dit leven, want ten laatste moet ze afgebroken worden door de dood.

Maar de godzaligen zijn vrienden voor eeuwig. De Godzaligen, wanneer zij de wetten van geestelijke vriendschap opvolgen, zoeken het goede voor de ander zowel als voor zichzelf, en zij verblijden zich in de genaden van de ander evenzeer als in die welke zij zelf ontvangen.

Hoewel wij geestelijke vriendschap verschuldigd zijn aan allen die den Heere vrezen, toch mogen wij sommigen van hen kiezen tot meer vertrouwelijke omgang en tot geestelijke troost. Wij zijn dit in sommige opzichten verschuldigd aan allen die God vrezen, en wij behoren met hen allen vriendschap te onderhouden, zoals wij lezen in Hand. 4 : 32 „En de menigte van degenen die geloofden was één hart en één ziel.” En de christelijke liefde wordt genoemd „de band der volmaaktheid,”

Col. 3 : 14, omdat het de band is waardoor heilige en christelijke genootschappen, die kerken genoemd worden, samengebonden en bewaard worden. Anders zijn ze als een bezem die niet stevig gebonden is en uit elkaar valt. Maar dit behoeft ons niet te verhinderen met sommigen een meer vertrouwelijke omgang te hebben. Christus die Zich veel gerieven van het menselijk leven ontzegde, wilde niet zonder speciale vrienden leven, maar Hij nam deze troost aan. Wij hebben daarvan ook een voorbeeld in David en Jonathan, waar wij lezen: „De ziel van Jonathan werd verbonden aan de ziel van David,” 1 Sam. 18 : 1. Wij moeten echter niet te veel vrienden hebben, die wij tot onze bijzondere rekenen, en de Heere geeft ze gewoonlijk ook niet. Waar een rivier door verscheiden kanalen afvloeit, daar wordt ze zwakker Daarom moeten onze speciale vrienden slechts weinige zijn.

In de keuze van deze vrienden moeten wij omzichtig zijn.

1. Wij kunnen ze het beste zoeken onder hen met wie wij een geregelde omgang hebben. „Een man die vrienden heeft, heeft zich vriendelijk te houden; want er is een liefhebber die meer aankleeft dan een broeder,” Spr. 18 : 24. Bloedverwantschap is niet zulk een sterke band als deze vriendschap.

2. Wij moeten ze niet alleen zoeken onder hen die wij geregeld ontmoeten maar onder dezulken die heilig, voorzichtig en ervaren zijn. „Die met de wijzen omgaat, zal wijs worden,- Spr. 13 : 20.

3. Laten het zulken zijn van wie wij mogen verwachten dat zij getrouw zullen zijn. Job moest klagen: „Mijn broeders hebben trouweloos gehandeld als een beek; als de storting der beken gaan zij door,” Hfd. 6 : 15. Velen schijnen trouwe vrienden te zijn, van wie wij grote verwachting hebben, maar in onze moeiten en ellenden laten zij ons verlegen. Job zeide van zijn vrienden: „Voorwaar alzo zijt gijlieden mij nu niets geworden,” Job 6 : 21. Onze beste vrienden kunnen ons teleurstellen. Hun vriendschap heeft een inwendig beginsel nodig. Zij zijn soms als een beek die uitdroogt en niet als een fontein die altijd geeft. Daarom, dewijl het hart van de mens zo bedrieglijk is, en niet alleen bedrieglijk maar zeer veranderlijk, laten wij daarom nooit op mensen vertrouwen. Het gebeurt soms dat een boezemvriend ons teleurstelt, en dat is zeer grievend, en verweekt ons in veel natuurlijke en geestelijke ongelegenheden. Want Salomo zegt ons: „Het vertrouwen op een trouweloze ten dage der benauwdheid is als een gebroken tand en een verstuike voet,” Spr. 25 : 19. Wanneer wij menen te eten met een gebroken tand af te wandelen met een verstuike voet, zullen wij pijn en smart hebben. Daarom behoren wij tot God te gaan en Hem te bidden ons te besturen in de keuze van bijzondere vrienden. David betreurt met smart een teleurstelling die hij ondervond met een vriend: „Want het is geen vijand die mij hoont, anders zou ik het hebben gedragen; het is mijn hater niet die zich tegen mij groot maakt, anders zou ik mij voor hem verborgen hebben; maar gij zijt het o mens! als van mijn waardigheid, mijn leidsman en mijn bekende; wij, die tezamen in zoetigheid heimelijk be-raadslaagden; wij wandelden in gezelschap ten huize Gods,” Ps. 55 : 13-15. Een bedrieglijke vriend kan de grootste vijand worden, en wij voelen hun ondankbaarheid meer dan de beledigingen van anderen, wanneer zij misbruik maken van het vertrouwen en de openhartigheid die zij van ons ondervonden. Het slechtste dat een verklaarde vijand kan doen is niet zo grievend als het verraad van een vermeende vriend. Want van hen met wie wij vertrouwelijk omgingen, en die wij liefhadden als onze ziel en leven, verwachtten wij dezelfde hechte en hartelijke vriendschap. Daarom is het ons belang aan God te vragen of wij een godzalig en wijs mens mogen vinden met wie wij vrij kunnen spreken in alle gevallen van ons gemoed of consciëntie, en aan wie wij ons hart mogen openbaren, en door wie wij versterkt mogen worden in de

dienst van God.

Het zal een groot deel uitmaken van onze tevredenheid en voldoening, wanneer wij niet teleurgesteld worden in onze keuze. Laten wij tot God gaan Die de harten kent en Die er de hand in heeft. „Mijn bekenden hebt gij verre van mij gedaan, Gij hebt mij hun tot een grote gruwel gesteld," Ps. 88 : 9. En in vers 19 zegt Heman: „Gij hebt vriend en metgezel verre van mij gedaan, mijn bekenden zijn in duisternis." Het was de Voorzienigheid van God waardoor zijn vrienden hem verlieten, als een man wiens toestand zij niet wilden aanzien. Heman erkende de Voorzienigheid daarin.

Wanneer wij eenmaal onze vrienden gekozen hebben, *behoren wij ook getrouw de plichten van vriendschap na te komen, zowel in het geven van raad als in het berispen wanneer daartoe aanleiding bestaat.* Want zij die de Heere vrezen gebruiken deze vriendschap voornamelijk tot geestelijke oogmerken.

1. In het geven van raad, want Salomo zegt: „Olie en reukwerk verblijdt het hart; alzo is de zoetheid van iemands vriend, vanwege de raad der ziel," Spr. 27 : 9. Zoals liefelijk reukwerk ons verlevendigt, zo is ondersteuning in goede voornemens, of besturing en leiding in onze weg ten hemel door een getrouwe vriend, zeer bemoedigend en vertroostend. En wij lezen in 1 Sam. 23 : 16, 17 dat Jonathan tot David ging en zijn hand in God versterkte. Waar tegenover staat dat een Vleselijke vriend, die ons aanmoedigt tot het kwade, het grootste verderf is dat ons kan aankomen. Een voorbeeld daarvan hebben wij in Jonadab, de zoon van Simea. Deze Jonadab was een vriend van Amnon, en hij was een listig man. Hij gaf Amnon raad hoe hij bloedschande met zijn zuster bedrijven kon. Zulk een vriend is wezenlijk en waarlijk onze grootste vijand. Hij was een vriend van zijn ondeugd, maar een vijand van zijn persoon en ziel. Daarentegen zal een ware vriend, wiens vriendschap op godzaligheid gegrond is, tonen een vijand van onze zonden te zijn, door getrouwe waarschuwing en vermaning en zo zal hij een vriend zijn van onze ziels zaligheid.

2. Wij behoren onze vrienden te berispen. Dat is ook een teken van vriendschap. „De wonden des liefhebbers zijn getrouw, maar de kussen des haters zijn af te bidden," Spr. 27 : 6. De wonden die geslagen worden door een getrouwe vriend zijn een meer oprecht getuigenis dan de kussen van een vijand, en zo zal het daarna ook uitgelegd worden. Dit wordt gezegd in Spr. 28 : 23, „Die een mens bestraft, zal achterna gunst vinden, meer dan die met de tong vleit." Wij moeten op God vertrouwen, hoewel wij soms onze vrienden onaangenaam moeten zijn. „Gij zult uw broeder in uw hart niet haten; gij zult uw naaste naarstig berispen en zult de zonde in hem niet verdragen," Lev. 19 : 17. Het is vriendschap voor zijn ziel hem zijn zonde te verwijten. In het algemeen moet heilige vriendschap dienen om elkander te stichten. Paulus zegt: „Want ik verlang om u te zien, opdat ik u enige geestelijke gave mocht meedelen, teneinde gij versterkt zoudt worden; dat is, om mede vertroost te worden onder u, door het onderling geloof, zo het uwe als het mijne," Rom. 1 : 11, 12.

3. Nadat wij onze beste zorg besteed hebben aan het verkiezen van onze vrienden moeten wij bedenken, dat onze vrienden slechts een uitwendige hulp zijn, die God ons kan laten of van ons nemen naar Zijn welbehagen. Onze voornaamste hulp, troost en raad moeten wij bij God zoeken. Zo was het met Christus. Hij heeft gezegd: „Zie de ure komt en is nu gekomen, dat gij zult verstrooid worden een iegelijk naar het zijne en gij Mij alleen zult laten. En nochtans ben Ik niet alleen; want de Vader is met Mij," Joh. 16 : 32. Christus werd verlaten van Zijn discipelen, maar niet van Zijn Vader. Paulus moest zeggen: „In mijn eerste verantwoording is niemand bij mij geweest, maar zij hebben mij allen verlaten," 2 Tim. 4 : 16. En David klaagt: „Zelfs de man mijns vredes, op wie ik vertrouwde, die mijn brood at, heeft de verzenen tegen

mij grotelijks verheven," Ps. 41 : 9.

Zij die bekend waren met de geheimen van uw ziel, kunnen zich niet alleen van u afwenden, maar u verraden. Daarom overschat een aardse vriend niet. Mensen zullen mensen blijven, opdat God zal God blijven, de Onveranderlijke voor al Zijn volk. Wanneer wij verlaten worden door mensen, moeten wij leren op God te vertrouwen, Die niet teleurstelt, wie u ook teleurstellen mag. „Want mijn vader en mijn moeder hebben mij verlaten, maar de Heere zal mij aannemen," Ps. 27 : 10. „Ik zag uit ter rechterhand en zie, zo was daar niemand die mij kende; daar was geen ontvlieden voor mij, niemand zorgde voor mijn ziel. Tot U riep ik, o Heere! Ik zeide: Gij zijt mijn toevlucht, mijn deel in het land der levenden," Ps. 142 : 5, 6. Wij worden alleen gelaten opdat God ons helpen zal. De gebreken van alle wereldse vrienden tonen ons méér van de goedheid van God.

2. Wij zullen nog kort iets zeggen van de voorbereidende handeling. „*Hij klom op de berg om te bidden*", en als Hij bad, werd de gedaante Zijns aangezichts veranderd.

Dat Hij bad, leert ons al onze handelingen te heiligen door gebed. Wij kunnen niet verwachten dat God Zich zal haasten tot onze hulp, zo wij onze zaken niet aan Hem opdragen. Welke verzekering wij ook hebben van de zegen, toch moeten wij bidden. „Want 26 zegt de Heere: Zekerlijk, als zeventig jaren te Babel zullen vervuld zijn, zal Ik ulieden bezoeken, en Ik zal Mijn goed woord over u verwekken, u wederbrengende tot deze plaats. Dan zult gij Mij aanroepen en henegaan en tot Mij bidden, en Ik zal naar u horen," Jer. 29 : 10, 12. „Alzo zegt de Heere Heere: Daarenboven zal Ik hierom van het huis Israëls verzocht worden, dat Ik het hun doe," Ez. 36 : 37.

Daarom behoren wij dagelijks in het waarnemen van deze plicht bezig te zijn, en het niet te beschouwen als een werk dat wij wel kunnen uitstellen. Christus, Die naar Zijn goddelijke natuur Gode evengelijk was, bad gedurig, en zouden wij dan niet dikwijls komen en ons voor Hem in het stof buigen in deze daad van heilige aanbidding? Christus had recht op alle dingen, alles was het Zijne, en toch was Hij veel in gebed. Hoe durven wij uit te gaan tot ons werk zonder Zijn toestemming, raad en zegen, en iets van Zijn zegeningen aan te nemen zonder ze in het gebed afgesmeekt te hebben?

Terwijl Hij bad werd Zijn gedaante veranderd. Dit leert ons twee dingen.

Ten eerste, dat wij de hoogste gemeenschap met God ontvangen in het gebed, want toen werd Christus' gedaante veranderd. In de gebeden heeft de ziel de meest gemeenzame omgang met God, die ze ooit kan hebben, en zo ook door middel van deze plicht heeft God de meest gemeenzame omgang met ons. In onze gebeden krijgen wij bevinding van de werkingen des Geestes: „En desgelijks komt ook de Geest onze zwakheden mede te hulp; want wij weten niet wat wij bidden zullen gelijk het behoort, maar de Geest Zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen," Rom. 8 : 26. „Maar geliefden, bouwt gij uzelve op uw allerheiligst geloof, biddende in de Heilige Geest," Judas 20. In Gods beantwoording van ons gebed hebben wij bevinding van de vertroosting des Geestes, en van die geestelijke verkwikkingen welke Hij op een verborgen wijze aan Zijn volk geeft. Toen Hanna gebeden had ging zij haars weegs en haar aangezicht was niet droevig meer. In het bidden brengen wij de verzuchtingen des Geestes voort; in het antwoord geeft God ons de blijdschap des Geestes. „Zij hebben op Hem gezien, ja Hem als een waterstroom aangelopen, en hun aangezichten zijn niet schaamrood geworden," Ps. 34 : 6.

Ten tweede. Wij behoren zó te bidden dat het hart mag worden opgeheven tot God, en het beeld Gods in ons gezien worde. Toen Christus bad, werd Hij deelgenoot van de goddelijke heerlijkheid. Het vel van Mozes' aangezicht

glinsterde toen God met hem sprak. Dit was buitengewoon, maar hoe meer wij omgang met God hebben, hoe meer heilig en hemelsgezind wij zullen worden, Hem meer gelijkvormig in onze ziel, meer geestelijk veranderd naar de heerlijkheid van God. Zo zullen wij zijn, zo wij aanhoudende en ernstig in de gebeden zijn. Indien wij gemeenschap met God hebben, zal er enige gelijkenis van God in ons zijn.

Wij behoren beschaamd te zijn over onze onachtzame, zwakke en koele gebeden. Er is geen leven in de gebeden, geen opheffen van het hart tot God en de hemel. Onze gebeden zijn vormelijk en haastig, of zij lijken meer op leerredenen dan op smekingen. Wij raken gemakkelijk over de plichten heen, maar wij behoren te wachten op leven door het gebed. Deze plicht mag niet verricht worden om ons verstand te oefenen, maar om onze genegenheden op te wekken, opdat zij in vlam komen. Of anders stellen wij ons tevreden met een leeg verhaal van woorden, zonder dat wij ons hart opgeheven krijgen tot een gezicht op God en de hemel. O hoe zelden prijzen en aanbidden wij de deugden Gods! Amen.

TWEEDE PREEK

En Hij werd voor hen veranderd van gedaante; en Zijn aangezicht blonk gelijk de zon, en Zijn klederen werden wit gelijk het licht. Matth. 17 : 2.

En als Hij bad, werd de gedaante Zijns aangezichts veranderd, en Zijn kleding wit en zeer blinkende. Lukas 9 : 29.

Als u deze beide teksten met elkander vergelijkt, kunt u twee zaken opmerken:

I. De tijdsomstandigheden. „En als Hij bad“.

II. De verheerlijking zelf.

Wat de verheerlijking betreft, deze wordt ons in het algemeen voorgesteld in de woorden: „En Hij werd voor hen veranderd van gedaante.“ En meer in bijzonderheden verklaard, waar gezegd wordt dat Zijn aangezicht en klederen veranderden.

Wat de mens is, wordt voornamelijk gezien in zijn gelaat. Hier was een heerlijk blinkende glans. Lukas zegt: „De gedaante Zijns aangezichts werd veranderd.“ In Mattheus lezen wij dat „Zijn aangezicht blonk gelijk de zon“. En in de heerlijke beschrijving van God door de profeet Hábakuk wordt gezegd: „Daar was een glans als des lichts,“ Hfd. 3 : 4.

Wat Zijn kleding betreft vinden wij in Lukas: „Zijn kleding werd wit en zeer blinkende.“ In Markus 9 : 3 wordt ons verteld: „Zijn klederen werden blinkend, zeer wit als sneeuw, hoedanige geen voller op aarde zó wit maken kan.“ En Mattheus zegt: „Zijn klederen werden wit gelijk het licht,“ welke beschrijving hoger gaat, daar de werken der natuur heerlijker zijn dan de werken der kunst. De verheerlijking die duidelijk te zien was in Zijn gelaat, was ook te bemerken in andere delen van Zijn lichaam. Zijn gehele lichaam was bekleed met majesteit, wat niet verduisterd of bedekt kon worden door Zijn kleding.

Nu, ik zal eerst spreken over de tijdsomstandigheden, en daarna over de verheerlijking zelf.

I. Wat de tijd aangaat staat er: „En als Hij bad.“

Nu, er wordt niet in bijzonderheden gezegd, waarom Christus bad.

1. Indien Hij alleen gebeden heeft om *gewone zegeningen*, en gevraagd heeft om troost en omgang met God, zo wordt ons hier getoond de gunstige uitslag van vurigheid in het gebed. Christus bad zó, dat Hij in het gebed naar de gelijkenis van God veranderd werd.

2. Indien Hij gevraagd heeft om verheerlijkt te worden ter bevestiging en versterking van Zijn discipelen, zo wordt ons hierin getoond de bereidheid van God om vurige en ernstige gebeden te verhoren.

1. In verband met de eerste veronderstelling dat Christus bad om algemene zegeningen, zo mogen wij daaruit leren, dat wij zó behoren te bidden, dat ons hart in het gebed mag worden opgeheven tot God, en in bepaalde mate aan God gelijkvormig mag worden. Wij zullen hierop wat nader ingaan.

(1.) Het moet worden toegegeven, dat het blinken van Christus' aangezicht gelijk de

zon, terwijl Hij bad, buitengewoon was, en een geheel enige bedeling aan de Zoon van God. Zo was iets daarvan in Mozes toen het vel zijns aangezichts glinsterde, als God met hem sprak op de berg Sinai, Ex. 34 : 29. Als gewone christenen voor zich hetzelfde verwachten staat dat gelijk met een strik voor zichzelf te spannen, want dergelijke ervaringen worden alleen gegeven tot het oogmerk waartoe God ze bestemde.

(2.) Wij willen tegelijkertijd opmerken, dat de verhevene en buitengewone genegenheden en aandoeningen in de ziel, openbaar komen in het lichaam en bijzonder in het gelaat. Er is van Stefanus beschreven, dat toen hij opgevoerd was tot een grote ijver voor Christus, „allen die in de raad zaten, de ogen op hem houdende, zijn aangezicht zagen als het aangezicht eens engels," Hand. 6 : 15. Engelen hebben geen lichaam of aangezicht, maar zij nemen dikwijls een lichaam aan, en dan verschijnen zij met een heerlijk en schitterend aangezicht. Wij lezen van een engel des Heeren die bij het graf verscheen: „Zijn gedaante was gelijk een bliksem, en zijn kleding wit gelijk sneeuw," Matth. 28 : 3. Nu, God legde zulk een heerlijkheid en blijdschap op het gelaat van Zijn dienstknecht Stefanus, dat zijn aangezicht als van een engel was. Er was iets buitengewoons in dat geval, en toch was het uit de omstandigheden te verklaren, daar het hart van Stefanus vervuld was met zulk een onbeschrijflijke troost in het gevoelen van de liefde Gods, dat hij geen zorg kon hebben. Zijn hart was zo vrij van alle vrees en zorg, alsof hij in het midden van de engelen Gods was, in volle heerlijkheid, en niet tussen zijn vijanden, die zijn bloed zochten. Zo wil God soms de harten van Zijn volk opheffen, alsof zij hun hoofd al boven de wolken hadden in het midden van de heerlijkheid van de toekomstige wereld, in het gezelschap van de gezegenden des Heeren. Salomo zegt in Pred. 8 : 1, „De wijsheid des mensen verlicht zijn aangezicht", en zij geeft hem een rustig hart en een blijmoedig gelaat. Schuld en schande doen het gelaat vervallen, maar gerechtigheid en wijsheid versterken het, en wel bijzonder in het gebed. Als ons vertrouwen en blijdschap in God toenemen, is het in het aangezicht te bemerken. „Zij hebben op Hem gezien, ja Hem als een waterstroom aangelopen, en hun aangezichten zijn niet schaamrood geworden," Ps. 34 : 6. Zij worden verlevendigd en bemoedigd, en zij komen terug van de troon der genade met een ander aangezicht dan waarmee zij kwamen.

(3.) Dat in het vrijmoedig gebed enige verandering in het gelaat wordt gewerkt, blijkt uit de volgende overwegingen:

Ten eerste. Daar God heerlijk is in Zichzelf, zo maakt Hij hen die tot Hem komen tot deelgenoten van Zijn heerlijkheid. Alle gemeenschap met God geeft als vrucht enige gelijkvormigheid en gelijkenis met God. Dit wordt verklaard van de hemelse heerlijkheid, waarvan wij in 1 Joh. 3 : 2 lezen: „Wij weten dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen; want wij zullen Hem zien gelijk Hij is." Het blijkt ook in onze gemeenschap met Hem door de Geest, want de apostel vertelt ons dat „wij allen met ongedekten aangezicht de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, naar hetzelfde beeld in gedaante worden veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest," 2 Cor. 3 : 18. Deze vrucht genieten wij niet alleen door onmiddellijke aanschouwing van God als in een beeld, maar ook door een gezicht op God in Zijn inzettingen, ontvangen wij een gelijkenis van Gods natuur, in een haat tegen de zonde en in liefde tot gerechtigheid. Hoe meer onze wandel in de hemelen is, hoe meer wij Zijn beeld gelijkvormig zullen zijn. Wij zien dat in de gewone omgang met mensen, want een mens is gelijk aan het

gezelschap dat hij zoekt. „Die met de wijzen omgaat, zal wijs worden; maar die der zotten metgezel is, zal verbroken worden," Spr. 13 : 20. Nu, het is niet denkbaar dat iemand veel ernstige verborgen omgang met God zou hebben, en niet meer en meer Zijn beeld zou vertonen. Als iemand veel in een korenmolen is zal meel op zijn kleren gezien worden. De mens neemt ongemerkt iets over van het karakter van zijn gezelschap. Hij die verkeert in een winkel van reukwerken, en deze dikwijls in handen neemt, draagt iets mee van hun welriekende geur. Zo zullen wij iets van de gelijkenis Gods ontvangen door omgang met Hem.

Ten tweede. Zolang wij in het vlees wonen, kunnen wij niet nader tot God komen, dan door ons hart tot Hem op te heffen in vurig gebed. Dit is de vertrouwelijke omgang en gemeenzaamheid van een liefhebbende ziel met God, en daarom wordt het genoemd het opheffen van de ziel tot God. Hij daalt niet neder tot ons, en daarom moeten wij ons hart tot Hem brengen: „Laat ons onze harten opheffen, mitsgaders de handen, tot God in de hemel," Klaagl. 3 : 41. En: „Tot U o Heere! hef ik mijn ziel op," Ps. 25 : 1. „Verheug de ziel Uws knechts, want tot U Heere, verhef ik mijn ziel," Ps. 86 : 4. „Maak mij bekend de weg die ik te gaan heb, want ik hef mijn ziel tot U op," Ps. 143 : 8. Alle deze plaatsen tonen ons dat er geen ernst en oprechtheid in deze plicht kan zijn, zo de ziel niet opstijgt tot God. Daarom wordt het in Job 22 : 21 genoemd een „zich aan God gewennen." Nu, daar vriendschap onderhouden wordt door elkander dikwijls te bezoeken, zo wordt het gebed een bezoek aan God genoemd. „Heere, in benauwdheid hebben zij U bezocht," Jes. 26 : 16. Wel dan, hier is de grootste gemeenzaamheid die wij met God hebben. In het Woord spreekt God tot ons door Zijn afgezanten, daar anderen door het Woord spreken in Zijn naam. In het avondmaal worden wij onthaald op Zijn kosten, opdat wij het ontvangen zouden tot Zijn gedachtenis. Maar wij worden niet toegelaten in Zijn onmiddellijke tegenwoordigheid, maar als dezulken die door de koning onthaald worden in een ander vertrek als waar Hij Zelf is. Maar in het gebed varen wij tot God op met vleugelen als der arenden, en spreken wij onmiddellijk tot Hemzelf. Daarom moet deze wijze van omgang met Hem noodzakelijk veel van God in onze ziel brengen.

Ten derde. In het vurig gebed hebben wij een dubbele weldaad, want wij ontvangen daardoor een gezicht op God, en gevoelen een sterke liefde tot Hem. Deze beide leiden ons tot gelijkvormigheid met Hem.

1. Wij ontvangen in het vurige gebed een gezicht op God, want wij keren onze rug toe aan alle andere dingen, opdat wij op Hem mogen zien als zittende op de troon vanwaar Hij alle dingen regeert door de macht van Zijn heerlijkheid. „Door het geloof zien wij de Onzienlijke," Hebr. 11 : 27. Zekerlijk, indien wij God niet zien met het oog des geloofs wanneer wij tot Hem bidden, dan dienen wij een afgod en niet de ware en levende God, Die is, en een beloner is dergenen die Hem naarstig zoeken. Ons hart behoorde gesloten te zijn voor gedachten aan iets anders en behoort bepaald te zijn bij het voorwerp waarop onze godsdienst gericht is. Ik redeneer aldus: Indien een christen de Heere voor zich stelt in al zijn wegen, en zich gedurig stelt voor Zijn oog en in Zijn tegenwoordigheid, zo zal hij zekerlijk de Heere voor zich stellen in zijn godsdiensttoefening en in zijn gebeden. Een goed christen stelt zich altijd voor Gods oog en in Zijn tegenwoordigheid, maar allermeeest wanneer hij Zijn naam aanroept. Nu, hoe meer wij door het geloof van God zien, hoe meer ons hart geraakt en veranderd wordt. Daar alleen de reinen van hart God zien, zo ziet niemand méér van God dan die het meest rein van hart is. Reinheid des harten baant de weg tot een zien van God. En evenzeer zal het zien van God het hart reinigen. „Die goed doet is uit

God, maar die kwaad doet heeft God niet gezien." Een geestelijk zien op God werkt ongetwijfeld enige verandering in ons.

2. In het gebed mag een sterke liefde tot God ontstaan, want het is de uitdrukking van onze verlustiging in Hem. Van de geveinsden wordt gezegd: „Zal hij zich verlustigen in de Almachtige? Zal hij God aanroepen te aller tijd?" Job 27 : 10. Nu, wij worden veranderd in de gelijkenis van hem in wie wij ons verlustigen. Liefde verandert ons naar de natuur van die wij liefhebben. Er is verschil tussen de daden van het hart en de daden van de wil. Het hart trekt dingen naar zich toe, maar de wil volgt de dingen die wij kiezen, en wordt daarheen getrokken gelijk het lak de indruk van de stempel ontvangt. Vleselijke voorwerpen maken ons Vleselijk, aardse dingen maken ons aards. Hemelse dingen maken ons hemelsgezind, en de liefde van God maakt ons godvruchtig. „Dat die ze maken hun gelijk worden, en al wie op hen vertrouwt," Ps. 115 : 8. Deze woorden zien op de afgoden en hier wordt gezegd, dat zij die ze maken even zinloos en gevoelloos zijn als hun afgoden. Het hart ontvangt een gelijkenis met de dingen die wij liefhebben, achten en bewonderen.

Er zijn drie middelen waardoor wij voorspoed in het gebed mogen hebben:

- (1) De menselijke geest.
- (2) De nieuwe natuur.
- (3) De Geest van God.

Ten eerste. Door de menselijke geest verstaan wij ons natuurlijk vermogen. Door ons verstand moeten wij onze wil en genegenheden werkzaam maken. God let op ons, en de Heilige Geest werkt niet in ons als in stokken en blokken. Wij moeten opstaan en aan het werk gaan met de grootst mogelijke ernst. De profeet klaagt: „Daar is niemand die Uw naam aanroept, die zich opmaakt, dat hij U aangrijpe," Jes. 64 7. Zonder dit is het slechts een dood en koud werk, en indien er niet meer is dan dit, is het slechts een droog, verstandelijk werk, en dan is het niet dat vurige, krachtige gebed waardoor het hart veranderd wordt. „Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel." Jac. 5 : 16. Het gebed hetwelk in deze woorden bedoeld wordt is niet alleen een werk van verstand en wil, maar het heeft geest en leven in zich. Wij kunnen uit onszelf geen geest en leven aan het gebed geven, en toch zijn wij verplicht de weg der middelen te volgen en onszelf ten uiterste in te spannen om onze geest op te wekken, zoveel als wij kunnen.

Ten tweede. De nieuwe natuur geeft ons een neiging tot God als ons hoogste goed en ons voornaamste doel. De nieuwe natuur moet ook werkzaam zijn, want de Heilige Geest blaast niet als op een dove kool. De nieuwe natuur bestaat in geloof, hoop en liefde, en deze alle moeten in het gebed werkzaam zijn. Het geloof is een vast vertrouwen op het Wezen Gods, op Zijn voorzienigheid en op Zijn verbond. „Hoe zullen zij dan Hem aanroepen, in Welke zij niet geloofd hebben?" Rom. 10 : 14. De liefde tot God is het verlangen om Hem te genieten in hemelse heerlijkheid, biddende in de Heilige Geest. „Bewaart uzelf in de liefde Gods, verwachtende de barmhartigheid van onze Heere Jezus Christus ten eeuwigen leven," Judas : 21. Zo ik God niet liefheb, en niet verlang Hem te genieten, en mij niet verlustig in zoveel van God als ik hier kan verkrijgen, dan zal er zekerlijk geen leven in het gebed zijn, en geen blijdschap en vertroosting in de ziel, geen geest en verlangen om onze gebeden bezielde te krijgen, en geen geestelijke verlustiging in onze omgang met God. Ook is hoop noodzakelijk tot een vurig gebed, want men kan slechts flauw bidden om iets waarop men niet hoopt. Hoop ziet in de weg der middelen uit naar genade, en naar de zaligheid in God. Dit wordt in de Schrift „vertrouwen" genoemd, en is de vaste grond tot bemoediging in het gebed. „Vertrouwt op Hem te

aller tijd, o gij volk; stort ulieder hart uit voor Zijn aangezicht; God is ons een toevlucht," Ps. 62 : 9. Bidden is de daad van een gelovige ziel. Nu, deze genaden verlevendigen onze natuurlijke vermogens, en zij heffen ons hart op tot God en de hemel.

Ten derde. De Heilige Geest is de grote Bezieler in het gebed. Hij wordt soms gezegd in ons te bidden, Rom. 8 : 26, 27. Soms worden wij gezegd in Hem te bidden als in Judas : 20, „biddende in de Heilige Geest." De Geest van God wekt die genaden in ons op, welke ons naar God uitdrijven. Hij heft onze ziel op tot een gezicht op God. „In Uw licht zien wij het licht," Ps. 36 : 10. Hij doet onze ziel ontwaken tot een verlangen naar God en tot verlustiging in Hem, want alle geestelijke troost en blijdschap wordt genoemd „blijdschap in de Heilige Geest." Beide, onuitsprekelijke zuchtingen en een heerlijke vreugde worden door Hem gewerkt. „De Geest Zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen, Rom. 8 : 26. „In dewelke gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde," 1 Petrus 1 : 8. Hier wordt gesproken over een geestelijke optrekking of vervoering. Indien gij zó wilt bidden dat gij moogt worden opgetrokken, en uw gedaante mag worden veranderd, dan moet gij beginnen als redelijke schepsels, als nieuwe schepsels en de Geest wil Zijn invloed doen gelden, en veroorzaakt dat de ziel nader tot God komt. Wij moeten onze uiterste pogingen te werk stellen, en de gaven die God ons gegeven heeft wakker maken. Hoewel wij de invloed van de Geest niet kunnen gebieden, toch zal Hij Zich niet onttrekken van een ernstige ziel, maar Hij zal haar tot een noodzakelijke hulp zijn. Bid dan zó, en gij zult de hulp des Geestes in uw gebed gewaar worden, en gij zult de vertroosting des Geestes ontvangen als vrucht op het gebed.

Er is een dagelijks en bestendig gebed waarin wij ernstig en oprecht moeten bezig zijn om dagelijkse toediening van genade. Maar er zijn ook buitengewone omstandigheden in een of andere gewichtige onderneming, in strijd of verzoeking, waarin het hart méér dan gewoon moet worden opgewekt en aangezet. Bij elk gebed van Christus was geen gedaanteverandering, maar wij lezen van Hem, toen Hij in de angst en het gericht was: „En in zware strijd zijnde, bad Hij te ernstiger," Lukas 22 : 44. En zo is het ook bij de heiligen, in moeilijke omstandigheden, wanneer hun behoeften groter zijn, zo worden hun gebeden ernstiger. Bij sommige gewichtige gelegenheden worden veel christenen geheel vervuld met gedachten aan God, en soms raken zij als buiten zichzelf door hun liefde tot Hem. Zij mogen dan komen met ernstige begeerten en gebeden om de geestelijke zegeningen die zij nodig hebben, en wanneer in hun nood voorzien wordt gevoelen zij zich als in de hemel in hun bewondering van God en in hun verlustiging in Hem.

Ik moet hier onze zwakke, onachtzame en koele gebeden bestraffen, en ik wens mee te mogen werken tot verbetering.

Er is geen leven in onze gebeden, geen werkingen van het hart tot God en de hemel, geen vlammen van liefde, geen opvoering van de ziel door gelovige aanschouwing, geen heilig en vurig dorsten naar God en geen geestelijke troost en vermaak in Hem.

Ik zal u enkele oorzaken daarvan noemen.

1. Wij bidden haastig, en gaan tot het gebed als uit sleur en gewoonte. Wij komen met een paar koele plichten in de morgenstond en in de avond, zodat van ons moet gezegd worden: „Gij zijt wel nabij in hun mond, maar verre van hun nieren," Jer. 12 : 2. O, geef acht op uzelf! Er is niets dat zozeer ongevoeligheid en hardheid des harten veroorzaakt als slordig bidden. De regel is: „Volhardt in het gebed," Rom. 12 : 12. En van de heiligen wordt gezegd dat zij „gedurig nacht en dag God dienen," opdat zij

mogen komen tot de gezegende hoop, door de verenigde dienst van al hun krachten en vermogens.

2. Het lijkt er soms op dat wij God of mensen moeten onderwijzen in het gebed, in plaats dat wij onze behoeften des harten uitspreken. Wij ontvangen licht door andere plichten, maar wij behoorden leven door het gebed te verkrijgen. Het gebed moet geen oefening zijn van het verstand, maar het moet een middel zijn om onze genegenheden in beweging te brengen, opdat zij in vlam mogen raken. Door andere plichten worden wij gevoed, maar door het gebed moeten wij geven, het moet zijn een uitgaan, een geven van de ziel aan God. „Mijn ziel kleeft U achteraan," Ps. 63 : 9. Wij kunnen gemakkelijk twee uren bezig zijn in het horen, maar geen half uur in het gebed, met een hart daarin gesteld zoals het behoort, in het zien op God, met een ernstig verlangen naar Hem. De gebeden in de Bijbel zijn alle smekingen of lofzangen, maar wij vinden daarin geen pogingen tot het geven van onderwijs.

3. Wij spreken klaagliederen uit over onze zonden, en brengen de tijd door in het doen van belijdenis van zonde, die ook zijn nut heeft als het ter rechter tijd plaats heeft, maar wij zijn zo zelden bezig in het uitspreken van de lof des Heeren of in aanbidding van de deugden Gods en van de wonderlijke verborgenheid van Zijn liefde in onze verlossing door Jezus Christus. Toch lezen wij in Ps. 22 : 4, „Maar Gij zijt heilig, wonende onder de lofzangen Israëls." Nu, deze dingen zijn het die het hart 't meest in vervoering brengen, en die het opwekken tot beschouwing van die heerlijke God tot wien wij spreken. Dit zou ons vervullen met verrukkingen van liefde, met ernstig verlangen dat wij Hem meer gelijkvormig mogen zijn, heilig, wijs en goed, daar Hij dat is, want Hij heeft gezegd: Zijt heilig want Ik ben heilig.

4. Wij achten een dor en ijdel verhaal van woorden genoeg te zijn. Wij menen, dat de vrucht van ons verstand, of een voortbrengsel van ons geheugen of vernuft een goed gebed is, zonder de werking van geloof, hoop en liefde, van die geestelijke en hemelse verlangens en begeerten welke het leven van het gebed zijn. „Heere, Gij hebt de wens der zachtmoedigen gehoord; Gij zult hun hart sterken, Uw oor zal opmerken," Ps. 10 : 17. De vurigheid in ootmoedige gebeden is Gods eigen gift, en Hij zal nooit deze smekingen afwijzen of verachten, die door Zijn eigen Geest en werking, tot Hem gericht en opgezonden worden.

Indien u vraagt: *Maar wat, indien ik deze sterke en ernstige begeerten niet heb?*

Ik antwoord: Laat daarom het gebed niet na, want:

- (1) Goede begeerten moeten biddende verkregen worden, want God Zelf legt ze in het hart.
- (2) Zulke begeerten als wij hebben moeten wij uitspreken, en dat is de weg om ze te versterken, en ons méér te verlevendigen. Een oprecht hart dat God wil dienen, vindt méér in de plichten dan hij had verwacht, en biddende verkrijgt hij méér van de vurigheid en gloed van het gebed.
- (3) Onze genegenheden die zo koud zijn, werden gedood door ons afwennen en afwijken van God. Daarom ga tot Hem om uw hart verwarmd te krijgen.

God doet wonderen op het gebed. Christus bad toen Hij verheerlijkt werd. Hieruit mogen wij besluiten, dat God dikwijls Zijn volk beantwoordt terwijl zij bidden. „Dan zult gij roepen en de Heere zal antwoorden, gij zult schreeuwen en Hij zal zeggen: „Zie hier ben Ik," Jes. 58 : 9. Zo zijn de handelingen Gods in de loop der eeuwen met Zijn volk geweest. Wij lezen: „En de Heere zag Abel en zijn offer aan," Gen. 4 : 4. Daniël zegt: „Als ik nog sprak in den gebede, zo kwam de man Gabriël," Dan. 9 : 21. De engel zei: „In het begin uwer smekingen is het woord uitgegaan, en ik ben

gekomen om u dat te kennen te geven." Toen velen van de discipelen vergaderd waren en tezamen baden, zond God Petrus tot hen, Hand. 12 : 12. In Hand. 10 wordt van Cornelius gezegd, dat hij „God gedurig biddende was." En „hij zag in een gezicht klaarlijk een engel tot hem inkomen." Toen Petrus op het dak was geklommen om te bidden, zag hij de hemel geopend, Hand. 10 : 9-11. Toen Paulus in gebed was, werd Ananias tot hem gezonden, met de woorden: „Want zie, hij bidt," Hand. 9 : 11. En God gaf acht op hem. Zo vinden wij in Hand. 4 : 31 beschreven, dat „als zij gebeden hadden, de plaats in welke zij vergaderd waren bewogen werd, en dat zij allen vervuld werden met de Heilige Geest."

Zo zien wij dat God er vermaak in stelt Zijn eigen inzetten te eren, en de wachtende ziel te belonen. Dit geschiedt veelvuldig en gedurig in de weg van wachten op God, en dit behoorde ons te bemoedigen om vaker en ernstiger in dit werk bezig te zijn.

Ik zal u aantonen dat God menigmaal, terwijl Zijn volk bad:

1. Oordelen heeft afgewend, en
2. Genade en gunst op hen heeft uitgestort.

Ten eerste. Hij heeft op het gebed oordelen afgewend.

„Mozes en Aäron waren onder Zijn priesters, en Samuël onder de aanroepers Zijns naams; zij riepen tot de Heere en Hij verhoorde ze. Hij sprak tot hen in een wolkkolom; zij hebben Zijn getuigenissen onderhouden, en de inzetten die Hij hun gegeven had. O Heere onze God! Gij hebt ze verhoord, Gij zijt hun geweest een vergevend God, hoewel wrake doende over hun daden." Ps. 99 : 6 8. Het doel van de psalmist in deze woorden is, om aan te tonen door sprekende voorbeelden van heilige mensen die veel vermochten in het gebed, dat zij oordelen welke begonnen uit te breken hebben afgewend door de naam des Heeren aan te roepen. God was bevredigd op het gebed van Mozes, na de terging met het gouden kalf, want wij lezen: „Maar Mozes aanbad het aangezicht des Heeren zijns Gods," en daarna: „Toen berouwde het den Heere over het kwaad, hetwelk Hij gesproken had Zijn volk te zullen doen," Ex. 32 : 11 en 14. De tweede, die in Ps. 99 genoemd wordt, Aäron, deed verzoening voor het volk, waardoor de plaag werd opgeheven. Mozes zei tot hem: Neem het wierookvat, en doe vuur daarin van het altaar, en leg reukwerk daarop; haastelijk gaande tot de vergadering, doe over hen verzoening want een grote toom is van voor het aangezicht des Heeren uitgegaan, de plaag heeft aangevangen, Num. 16 : 46, en in vers 48 lezen wij: „Alzo werd de plaag opgehouden." Op het gebed van Samuël, de derde persoon die in Ps. 99 genoemd wordt, werden de Filistijnen verslagen toen zij Israël waren binnengevallen, 1 Sam. 7. Het behaagde God met een iegelijk van dezen te spreken en met hen gemeenschap te hebben als met een vriend. Het liefde God zulk een eer te leggen op deze getrouwe dienstknechten. Toen het volk God had getergd en Zijn toorn al tegen hen was uitgegaan wegens hun roepende zonden, waren hun gebeden zo krachtig dat de plaag werd opgeheven en zij vergiffenis verkregen.

Ten tweede. Zo krachtig waren deze gebeden ook om zegeningen te verkrijgen.

„Elia was een mens van gelijke bewegingen als wij," en toch klopte hij bij de hemel aan en de deur werd hem geopend, Jac. 5 : 17, 18. De regen kwam zo spoedig, als Elia begon te bidden om hem te verkrijgen. Dikwijls is het antwoord gekomen vóór het gebed, en de zegen is verkregen vóór dat de smeking beëindigd was. Izak ging in het veld om te bidden, en hij bespeurde Rebekka van verre. „En het zal geschieden eer zij roepen zo zal Ik antwoorden, terwijl zij nog spreken zo zal Ik horen," Jes. 65 : 24. O, laten wij daarom geen harde gedachten van God hebben, alsof Hij geen acht slaat op onze verzoeken en alsof bidden verloren arbeid was.

II. Laten wij nu de verheerlijking zelf beschouwen.

De verheerlijking van Christus was een noodzakelijke en plechtige daad in Zijn middelaarschap en in Zijn openbaring aan de wereld, en zij was een afdoend getuigenis.

Het was een plechtige daad en een deel van Christus' openbaring voor de wereld, gelijk het verhaal daarvan tot ons is overgebracht. Het was noodzakelijk, want Christus doet niets tevergeefs. En hier zijn bevoegde getuigen, drie personen van erkende heiligheid, voor wier ogen dit geschiedde, zodat zij ooggetuigen waren van Zijn majesteit, en oorgetuigen van de godsspraak die zij van de hemel hoorden in de stem uit de hoogwaardige heerlijkheid.

Ik zal u voorstellen:

1. De natuur van deze verheerlijking.
2. Het oogmerk daarvan.

Ten eerste, *de natuur van deze verheerlijking*.

Het was een heerlijke verandering in de gedaante en eigenschappen van Zijn lichaam. Het was geen wezenlijke verandering in de zelfstandigheid van Zijn lichaam. Het was ook geen verandering in de wezenlijke vorm, maar alleen de uitwendige verschijning werd veranderd, zijnde meer vol van heerlijkheid en majesteit dan het gewoonlijk was of scheen te zijn.

Hier zijn twee zaken te onderzoeken:

Erst, waarin Zijn lichaam verschilde van de gedaante welke Hij op andere tijden, gedurende zijn verblijf op aarde, had.

In de tweede plaats, waarin deze verandering verschilde van de staat van Zijn lichaam zoals het nu is, in heerlijkheid.

Erst, hoe Zijn lichaam nu van gedaante veranderd zijnde, verschilde van Zijn lichaam op andere tijden gedurende zijn omwandeling op aarde. Hoewel de volheid der Godheid altijd in Hem woonde, was nochtans de staat van Zijn lichaam zó, dat het meest gevoegd was tot omgang met mensen. Zoals de zon op een regenachtige dag niet gezien wordt, brak nu om dit beeld over te brengen, Christus sterkte en macht door, om Zijn goddelijke natuur te ontdekken.

(1.) Het was niet een verandering of verwisseling van de zelfstandigheid van Zijn lichaam, alsof het overging in een geestelijke zelfstandigheid. Neen, het bleef een waar menselijk, sterfelijk lichaam, van dezelfde natuur en eigenschappen die het van te voren had, alleen het werd blinkend en heerlijk.

(2.) Zoals de zelfstandigheid van het lichaam niet werd veranderd, zo veranderde ook de natuurlijke vorm en trekken niet, want hoe had anders bekend kunnen zijn dat het Christus was? De vorm en lijnen waren dezelfde, alleen een nieuwe, wondervolle glans viel op Hem.

(3.) Deze nieuwe en wonderlijke glans was niet een inbeelding of schijn, maar hij was wezenlijk en zichtbaar. Indien het slechts inbeelding of schijn was geweest, zou er misleiding in geweest zijn, zoals wij lezen van Herodes Agrippa, dat hij in een koninklijk kleed verscheen en een rede tot het volk hield, waarop zij hem toeriepen: *Een stemme Gods en niet eens mensen!* Joséfus vertelt ons, hoe hij in de zon zat met schitterende kleding bedekt met zilver, en toen de zonnestralen op hem vielen, verheerlijkte het volk hem alsof hij iets hogers en meer uitnemend was dan een sterfelijk schepsel. Maar de verheerlijking van Christus was niet een schijn of inbeelding, maar een wezenlijke uitdrukking van goddelijke heerlijkheid op Zijn lichaam.

(4.) Hoewel deze heerlijkheid voornamelijk in Zijn aangezicht verscheen als het meest zichtbare deel van het lichaam, - want de tekst zegt dat Zijn aangezicht blonk gelijk de zon, - toch waren in meerdere of mindere mate de andere delen van Zijn lichaam bekleed met majesteit en heerlijkheid, en vandaar was de glans verspreid over Zijn klederen.

In de tweede plaats: Waarin verschilde Zijn lichaam in de verheerlijking op de berg, met Zijn lichaam dat Hij nu heeft in de hemel. Dit moet ook vastgesteld worden, want Christus werd op de berg niet toegelaten tot de volheid van de staat der heerlijkheid, maar Hij ontving er alleen enige stralen en gelijkenis van. Het verschil is gelegen:

(1.) Deels in de trap en mate. De glans en majesteit van Christus' lichaam nu in heerlijkheid is groter en meer volmaakt. Op de berg was een gelijkenis, een afbeelding, maar niet een volle vertoning van Zijn hemelse heerlijkheid.

(2.) Deels in duur en bestendigheid. De verandering was hier niet voor eeuwig, maar om slechts een korte tijd te duren, want zij hield op vóór zij van de berg afdaalden.

(3.) De zetel van deze heerlijkheid verschilde. Het lichaam van Christus was hier verderfelijk en sterfelijk, maar nu is het onverderfelijk en onsterfelijk. Zo Christus' lichaam onsterfelijk was geweest, dan had Hij niet kunnen sterven.

(4.) Hier zijn klederen, maar een verheerlijkt lichaam in de hemel zal geen ander kleed hebben dan het gewaad van onsterfelijkheid en heerlijkheid. Christus zal daar met licht bekleed zijn als met een kleed.

Ten tweede. Wij zullen nu *het doel van de verheerlijking zien*.

God wilde daardoor tonen:

1. Wat Christus was.
2. Hoedanig Hij eens zou worden.
3. Wat wij zullen zijn.

1. God wilde tonen de waardigheid van Christus' Persoon en ambt.

Dat Hij was de eeuwige Zoon van God en de Middelaar van het nieuwe verbond; de grote Profeet Die God aan Zijn volk beloofd had.

a. De waardigheid van Zijn Persoon werd gezien, want de verheerlijking was een straal van de goddelijke heerlijkheid. De verheerlijking was een openbaring van Zijn heerlijkheid welke Hij al had, hoewel verduisterd onder het voorhangsel van ons vlees. Maar de volheid der Godheid woonde in Hem lichamelijk. „En het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond, en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborene van den Vader, vol van genade en waarheid," Joh. 1 : 14. In 2 Petrus 1 : 17 wordt gezegd: „Want Hij heeft van God de Vader eer en heerlijkheid ontvangen." Dit wordt van Hem als Middelaar gezegd. De heerlijkheid van de Zoon van God was onder de sluier van de menselijke natuur om onzentwil zo verduisterd, dat Hij deze plechtige daad van Zijn verheerlijking nodig had, opdat iets van Zijn heerlijkheid bekend zou worden.

b. Wat Zijn ambt betreft, Hij was de grote Profeet van de Kerk. „Hoort Hem." Hij was een groter profeet dan Mozes. Mozes zag het aangezicht van God, maar Christus was in de boezem van God. Mozes' aangezicht blonk en hij bedekte het met een sluier, maar Christus' glans was veel heerlijker, want de stralen van Zijn heerlijkheid schenen door Zijn kleding heen. De glans van Mozes was vreeslijk, maar die van Christus was troostrijk, want de apostelen wilden het gezicht niet verliezen. Zij zeiden: *Laten wij hier tabernakelen maken*.

2. Wij zullen nu zien wat Christus eens worden zou.

Zijn verheerlijking was een onderpand van de heerlijkheid welke Hij zou hebben wanneer Hij in Zijn koninkrijk zou komen. In Zijn verheerlijking werd de heerlijkheid van Zijn tweede komst afgebeeld. Zo wilde Christus aan Zijn discipelen een schijnsel van Zijn heerlijkheid tonen, tot bevestiging van hun geloof. Hij wist dat zij droevig geschud en geschokt zouden worden door de schande van Zijn kruis.

Maar zegt u: *Wij hebben Zijn heerlijkheid niet gezien*, dan antwoord ik:

- a. Wat eens gedaan en genoegzaam bevestigd is, behoeft niet herhaald te worden. Het is een grote voldoening voor ons dat Hij die verheerlijkt werd, ons Hoofd is, Die voor ons geleden heeft en verheerlijkt is, wat wij weten door Gods Woord en Geest.
- b. De onmiddellijke openbaring van Hem Die een ontoegankelijk licht bewoont zouden wij niet kunnen dragen, terwijl wij in onze sterfelijke lichamen wonen. God zij gedankt dat Hij geschikte middelen heeft uitgekozen om Zichzelf aan ons te openbaren, dat wij de heerlijkheid des Heeren mogen zien in een spiegel, door de bediening van het Woord en andere ordinantiën. De Israëlieten waren er gevoelig van hoe weinig zij van Hem konden dragen, die als het ware enkel zon, enkel licht en enkel vuur is. Zij zeiden: „Dat God met ons niet spreke, opdat wij niet sterven!“ Ex. 20 : 19. Elia bewond zijn aangezicht in een mantel toen God hem verscheen. Toen Christus van de hemel aan Paulus verscheen, beefde hij en was verbaasd, en was drie dagen blind. Hand. 9 : 9 Maar er was een bijzondere reden voor dat Paulus als een apostel Hem persoonlijk moest zien.
- c. Wij zullen deze heerlijkheid zien wanneer wij er geschikt voor zijn gemaakt. „Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen die Gij Mij gegeven hebt,“ Joh. 17 : 24. De koningin van Scheba maakte een lange reis om de heerlijkheid van Salomo te aanschouwen, hoewel het slechts een tijdelijke, verwelkende en aardse heerlijkheid was. Nu, de heerlijkheid van Christus' lichaam in de hemel is veel voortreffelijker. Die zullen wij zien tot in alle eeuwigheid.

3. Wij zullen nog beschouwen, *wat wij zullen zijn*.

(1) Christus is het Voorbeeld. Dit toont ons de mogelijkheid van een verheerlijkt lichaam te ontvangen. Daar het den Heere behaagt Zijn heerlijkheid uit te laten en mee te delen, zo is Hij bekwaam onze aardse, nietige lichamen te versieren en heerlijk te maken. Het lichaam van de mens is een mengsel van stof en aarde, welke donker en somber is. Nu God kan deze kluit aarde doen blinken als de zon of de sterren, want wij lezen: „Die ons vernederd lichaam veranderen zal, opdat het gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk lichaam,“ Filipp. 3 : 21. Wij zijn geneigd te zeggen: Hoe kan dat zijn? Maar indien wij de oneindige en absolute macht van God beschouwen, en dit voorbeeld van Christus, zo zal het meer aannemelijk worden voor uw verstand, en dit moeilijk punt zal gemakkelijker worden aangenomen door uw geloof.

(2) De zekerheid zowel als de mogelijkheid daarvan, blijkt uit het aannemen van ons lichaam door Christus, niet alleen om daarin te lijden, maar ook tot verheerlijking, opdat Hij daarin een voorbeeld en gelijkenis voor ons zou zijn. Want indien het hoofd heerlijk is, zo zullen de leden het ook zijn. Hoe laag en min het volk in deze wereld ook mag schijnen te wezen, toch zullen zij in het toekomstige leven wonderlijk heerlijk zijn. „De rechtvaardigen zullen blinken gelijk de zon, in het koninkrijk huns Vaders,“ Matth. 13 : 43. „Wanneer nu Christus zal geopenbaard zijn, Die ons leven is, dan zult gij ook met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid,“ Col. 3 : 4. „Maar wij weten dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen, want wij zullen

Hem zien gelijk Hij is," 1 Joh. 3 2. Alle deze plaatsen tonen ons dat wij deelgenoten zullen zijn van die heerlijkheid.

(3) En nu de wijze waarop dit zal plaats hebben. Verheerlijking neemt niet de zelfstandigheid of de natuurlijke eigenschappen van het lichaam weg, want het is een heerlijke verandering, maar geen omzetting van de zelfstandigheid van het lichaam van Christus. Vóór en na de verheerlijking was het 't zelfde lichaam. De heerlijkheid verlost ons van natuurlijke zwakheden, maar ontdoet ons niet van natuurlijke eigenschappen. Christus heeft in Zijn eigen lichaam vertoond wat Hij in het onze kan of wil doen, in deze zelfde lichamen, maar op een andere wijze versierd. Job zegt: „Ik zal uit mijn vlees God aanschouwen, en mijn ogen zullen Hem zien." In 1 Cor. 15 : 53 vinden wij: „Want dit verderfelijke moet onverderfelijke aandoen, en dit sterfelijke moet onsterfelijke aandoen."

Om te besluiten willen wij u er op wijzen dat u veranderd moet worden, om verheerlijkt te worden. „Wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds," Rom. 12 : 2. De verandering moet in de ziel beginnen, en vandaar wordt ze overgebracht in het lichaam. De glans van genade baant de weg voor de glans der heerlijkheid. „Het pad der rechtvaardigen is gelijk een schijnend licht, voortgaande en lichtende tot de volle dag toe," Spr. 4 : 18. De weg der goddelozen is een toenemende duisternis, onwetendheid, zonde tot uiterste donkerheid.

* Maak van deze leer gebruik om onderworpen te zijn zo gij gelijkvormig zijt aan Christus is smaadheid, schande en verachting te dragen in de wereld, opdat gij Hem gelijkvormig moogt zijn in heerlijkheid. Draag de versmaadheid van Christus. „Zo laat ons dan tot Hem uitgaan buiten de legerplaats, Zijn smaadheid dragende," Hebr. 13 vers 13. „Achtende de versmaadheid van Christus meerdere rijkdom te zijn dan de schatten in Egypte," Hebr. 11 : 26. „Zij dan gingen heen van het aangezicht des raads, verblijd zijnde dat zij waren waardig geacht geweest, om Zijns Naams wil smaadheid te lijden," Hand. 5 : 41. En David zeide: „Ook zal ik mij nog geringer houden dan alzo, en zal nederig zijn in mijn ogen," 2 Sam. 6 : 22. Uw Heere is een Heere der heerlijkheid, en Hij kan heerlijkheid op u leggen.

* Maak ook gebruik van deze leer om uw hart af te wenden van alle menselijke en aardse heerlijkheid. Wat is een heerlijk huis bij het paleis des hemels, of kostelijke klederen bij het gewaad van onsterfelijke? De heerlijkheid van Christus dooft de heerlijkheid van die kleine sterren die in de wereld schijnen, gelijk de zon elke lamp op aarde doet verbleken. Wij hebben hogere dingen te zoeken; het past niet voor arenden om vliegen te vangen, of aan prinses in de as te wroeten. Daar deze heerlijkheid ook voor het lichaam is, verlaag daarom uw lichaam niet door het tot een instrument van zonde te maken. „Dat een iegelijk van u wete zijn vat te bezitten in heiligmaking en ere," 1 Thess. 4 : 4. Beledig God niet door aan het lichaam vrijheid te geven, zoals zij doen die „het vlees verzorgen tot begeerlijkheden," Rom. 13 : 14. Spaar uw lichaam niet om Gode dienst te doen. Paulus spreekt over de twaalf geslachten die „gedurig nacht en dag God dienen," Hand. 26 : 7. „Dewijl wij dan deze beloften hebben, geliefden, laat ons, onszelven reinigen van alle besmetting des vleses en des geestes, voleindigende de heiligmaking in de vreze Gods," 2 Cor. 7 : 1. Amen.

DERDE PREEK.

En zie, van hen werden gezien Mozes en Elia, met Hem samensprekende.

Matth. 17 : 3.

En zie, twee mannen spraken met Hem, welke waren Mozes en Elia, dewelke gezien zijnde in heerlijkheid, zeiden Zijn uitgang die Hij zou volbrengen te Jeruzalem.

Lukas 9 : 30, 31.

Nadat wij gesproken hebben van de verheerlijking van Christus op de berg, zullen wij nu beschouwen de bijzondere voorvallen die daarbij plaats hadden. In de tekstwoorden worden twee genoemd:

- I. De buitengewone verschijning van Mozes en Elia.**
- II. Het gesprek dat zij met onze Zaligmaker hadden.**

I. In de eerste plaats zullen wij spreken over de personen die verschenen, *Mozes en Elia*.

Lukas verklaart de wijze van hun verschijning in de woorden: „Gezien zijnde in heerlijkheid.” Daar onze aandacht wordt opgeroepen door de woorden: „En zie,” mag het nuttig voor ons zijn een ogenblik stil te staan bij die verschijning.

Wie waren het die verschenen? Mozes en Elia. Zij waren daar persoonlijk zowel als Christus daar persoonlijk was. Want het was geen visioen, maar een wezenlijke gebeurtenis, die daar plaats had. Christus wilde slechts deze twee bij Zich hebben, om ons een schijnsel te geven en niet de volle luister en glans van Zijn heerlijkheid en majesteit, waarmee Hij in de laatste dag zal komen met grote kracht en heerlijkheid, en alle Zijn heilige engelen met Hem.

Maar waarom deze twee?

1. Het was tot bevestiging van het Evangelie of de nieuwe wet welke door Christus gebracht werd, dat Mozes en Elia verschenen en met Hem spraken. Deze twee vertegenwoordigden de oude bedeling, en zij toonden door hun verschijning dat hun bedeling plaats moest maken voor de bedeling van Christus, en de zaligheid door Hem. Mozes was de persoon door wie de wet was gegeven, en Elia was een voorname profeet. De wet is daar vertegenwoordigd door Mozes, en de profeten door Elia. Beiden hadden menigmaal de dood en de opstanding van Christus voorzien en afgebeeld, en de hele Schrift, in zover ze in die tijd beschreven was, werd gewoonlijk genoemd, „de wet en de profeten,” Hand. 24 : 14. „Want al de profeten en de wet hebben tot Johannes toe geprofeteerd,” Matth. 11 : 13. Paulus zegt tot koning Agrippa: „Dan hulp van God verkregen hebbende, sta ik tot op deze dag, betuigende beiden klein en groot, niets zeggende buiten hetgeen de profeten en Mozes gesproken hebben dat geschieden zou, namelijk dat de Christus lijden zou en de Eerste zou zijn uit de opstanding der doden,” Hand. 26 : 22, 23.

Wel dan, de boeken van het Oude Testament worden dikwijls plechtig de wet en de profeten genoemd, in beide waarvan de Messias wordt voorgesteld, en dienovereenkomstig wachtten de godzaligen op Zijn komst. In Rom. 3 : 21 lezen wij dat niet alleen de persoon van Christus is gekomen, maar ook dat Hij de evangeliebedeling heeft ingesteld. Nu, zie hier de overeenstemming tussen de wet en de profeten, Mozes en Elia vriendelijk samensprekende met Christus, of liever tot Hem komende als knechten tot hun Heere. Christus en Mozes, Christus en de profeten zijn het niet oneens, zoals de Joden veronderstellen, maar er is een schone overeenstemming

tussen hen.

2. Ten opzichte van de personen zelf, zijn er veel bijzondere redenen van hun nederdalen op de berg. Zij waren de meest getrouwe en werkzame dienaren des Heeren geweest, en zij waren in hun leven openbare verheven instrumenten tot eer van God. Mozes als geveer van de wet, en Elia als hersteller van de wet. Mozes getrouw in het huis Gods, en Elia ijverig voor Gods eer. Beiden hadden hun leven gewaagd, Mozes in de ontmoeting met Farao, en Elia in zijn ontmoeting met Achab. Beiden hadden de heerlijkheid van God gezien en hadden met God gesproken. In Ex. 33 : 11 staat geschreven: „En de Heere sprak tot Mozes, aangezicht aan aangezicht, gelijk een man met zijn vriend spreekt." In 1 Kon. 19 lezen wij dat God ook op Horeb met Elia sprak. Beiden hadden veertig dagen gevestigd zoals ook Christus deed. Daarom waren er redenen waarom dezen tot de samenspreking op de berg gekozen werden.

3. Zij verschenen tot ons nut en lering. Christus wilde niet twee engelen tot deze dienst kiezen, maar twee mensen. Hier moesten niet verheerlijkte geesten gezien worden, maar verheerlijkte lichamen. De engelen die geen eigen lichaam hebben, maar in aangenomen lichamen hadden moeten verschijnen, waren niet geschikt. Daarom waren het twee mensen die lichamen hadden, waarin zij verschenen.

Maar u zult vragen: *Indien twee mensen moesten verschijnen in verheerlijkte lichamen, waarom dan niet eerder Henoeh dan Mozes, daar Henoeh opgenomen was in de hemel, waar hij is met een verheerlijkt lichaam, zowel als Elia?*

Ik antwoord: Henoeh had geen openbaar ambt Hij leefde vóór de bedeling onder de wet. Henoeh had een eervol getuigenis in het Woord van God, maar hij had geen openbaar ambt in de Kerk, welke de andere twee wèl hadden, en die zij met grote getrouwheid hebben uitgevoerd. Door de verschijning van Mozes wordt de hele huishouding der wet geacht te verschijnen in zijn persoon, en door de verschijning van Elia kunnen wij zien op de profetische bediening die een toevoeging is aan de wet. Beiden geven, als het ware, hun hele bediening aan Christus over, en leggen die neder aan Zijn voeten, zoals de magistraten die aftreden doen, wanneer zij de tekenen van hun gezag plechtig overdragen aan hem die hen opvolgt. Zo verschijnen Mozes en Elia beiden om eerbied te bewijzen aan hun opperste Heere.

In het kort, het is tot onze troost dat ene die gestorven was, en ene die in het lichaam in heerlijkheid was, beiden kwamen om te tonen dat Christus de Heere is van levenden en doden. Mozes was dood, Elia was opgevaren en deze twee komen, de ene om een onderpand te geven van de opstanding der doden, de ander om een weinig te tonen van de heerlijkheid der toekomstige wereld. Beide deze personen maken hun opwachting bij onze Verlosser, zij aanbidden Hem en brengen Hem hulde.

Ten tweede. *Zij verschenen in heerlijkheid*

Dat wil zeggen, in een lichamelijke gedaante, blinkende met glans en heerlijkheid evenals het lichaam van Christus, alleen voor Hem onderdoende in trap en mate, opdat er onderscheid zou zijn tussen de Heere en Zijn dienstknechten. Dikwijls is er in schriftverklaringen getwist over de vraag of zij in hun eigen lichaam zijn verschenen, of in lichamen die bij die gelegenheid voor hen geformeerd waren en door hen aangenomen werden, en die zij weer aflegden zoals wij met onze klederen doen. Het is zeker dat zij in lichamen verschenen, want hun worden lichamelijke daden en eigenschappen toegeschreven, zoals hun spreken met Christus, en dat zij door de drie apostelen gezien werden, want een geest is niet zichtbaar. Daar zij in een lichaam verschenen, waarom dan niet in hun eigen? Het is even gemakkelijk voor de Heere om

hen in hun eigen lichaam te doen verschijnen, als in een tijdelijk aangenomen lichaam. De discipelen zagen dat het Mozes en Elia waren, niet aan hun uitwendige gelaatstreken, want zij zagen hun persoon nooit van te voren. Maar zij werden hun bekend door enige inwendige openbaring, of door Christus' woorden, of door woorden van henzelf. Dit is zeker dat zij hen zagen en kenden als Mozes en Elia, met ziel en lichaam. De apostelen werden bij de verheerlijking van Christus niet bedrogen door een misleidende verschijning, want hun werd daar toegestaan bevestigd te worden in de waarheid van Christus' persoon en ambt, opdat zij aan anderen bevestigen zouden wat zij gezien hadden.

Hun getuigenis zou zeer verzwakt worden, indien wat zij voor hen zagen verschijnen in heerlijkheid, niet waren de eigen lichamen van Mozes en Elia, maar andere aangenomen lichamen. De zaak is eenvoudig wat Elia betreft, want daar hij geen dood gezien had, maar met lichaam en ziel in de hemel was opgenomen, waarom zou hij zijn eigen lichaam afleggen en een ander aannemen om Christus bij die gelegenheid te dienen? Er waren redenen genoeg waarom hij de gelukzaligheid des hemels verliet om op de berg Thabor neer te dalen, maar er waren geen redenen waarom hij zijn eigen lichaam zou afleggen. Het is geen verlies of moeite, maar een eer, voor gezegende en hemelse schepselen om dienstbaar te zijn tot de heerlijkheid van hun Verlosser, ofschoon zij daartoe uit de andere wereld in deze wereld moeten komen.

Het geval van Mozes is niet zo gemakkelijk te verklaren. Wij lezen dat hij op de berg Nebo stierf, en dat zijn lichaam door God werd begraven in de velden van Moab, zodat tot op deze dag zijn graf bij niemand bekend is. Sommigen menen dat het door de buitengewone kracht van God voor verderving bewaard was, opdat hij het op deze tijd weer aannemen zou. Het is voor ons voldoende te weten dat hij werkelijk gestorven en begraven was, en zijn lichaam tot stof vergaan was, zoals onze lichamen tot stof zullen wederkeren, en wij hebben geen enkele reden er aan te twijfelen of God voor deze bijzondere gelegenheid zijn lichaam uit het stof heeft doen opstaan.

Het is ons niet bekend gemaakt of daarna zijn lichaam weer in het stof gelegd is, of ten hemel is gevaren. Wij mogen niet wijs willen zijn boven hetgeen geopenbaard is. Is zijn lichaam tot stof wedergekeerd, zo is het een grote eer voor hem geweest opgewekt te worden voor deze bijzondere dienst. Het was tevens een grote blijdschap voor deze profeten al hun voorzeggingen in Christus vervuld te zien. Is echter zijn lichaam van de berg Thabor opgenomen in heerlijkheid, welke ongerijmdheid was er in, zo God hem dit buitengewone voorrecht wilde toestaan, om hem uit de dood op te wekken en hem vóór de laatste dag de zaligheid te doen genieten in het lichaam zowel als in zijn ziel. De Heere verleende dit voorrecht aan Henoch en Elia, en aan hen die na Christus dood uit hun graven opstonden. De grote oogst zal in de laatste dag zijn, maar enkele eerstelingen daar vóór.

II. Wij willen in de tweede plaats hun gesprek met onze Zaligmaker beschouwen.

Mattheüs zegt: „Zij spraken met Hem,” en Lukas zegt: „Zij zeiden Zijn uitgang die Hij zou volbrengen te Jeruzalem.” Zij spraken met Christus, niet met de apostelen. Er was wel een verschijning voor de apostelen, maar geen gesprek tussen hen en de verheerlijkte heiligen, die niet meer leven in de sfeer van de levenden.

Ik wil uw aandacht vestigen op drie zaken:

1. Wat zij van Christus' dood spraken.
2. Het woord waarmee Zijn dood genoemd wordt: „Zijn uitgang.”
3. De noodzakelijkheid van Zijn dood, in de woorden: „Die Hij zou volbrengen te Jeruzalem.”

Ten eerste. Wat zij spraken kan niemand gissen, tenzij het ons verteld werd, maar de

evangelist Lukas vertelt ons dat zij spraken *over Zijn dood*. Dit was het onderwerp van het gesprek, want:

1. Het was nabij. De eerstvolgende plechtige Middelaarsdaad na de verheerlijking was Zijn dood en bloedig lijden. Van Thabor kwam Hij af om te lijden te Jeruzalem.
2. Het was een ergernis voor de apostelen dat hun Meester moest sterven. „En Petrus Hem tot zich genomen hebbende, begon Hem te bestraffen, zeggende: Heere, wees U genadig; dit zal U geenszins geschieden," Matth. 16 vers 22.
3. Het was een struikelblok voor de Joden. „Maar wij prediken Christus den gekruisigde, den Joden wel een ergernis en den Grieken een dwaasheid."
4. Het was afgebeeld in de plechtigheden van de wet, en voorzien in de geschriften der profeten. In de voorbeelden van de wet was Zijn dood afgebeeld. „En alle dingen bijna worden door bloed gereinigd naar de wet, en zonder bloedstorting geschiedt geen vergeving," Hebr. 9 : 22. Hier doelt de apostel op het toegaan van de Hoge priester tot het verzoendeksel, niet zonder bloed. Alle de wettelijke offers werden geslacht en hun bloed voor de Heere gebracht. Daarbij komen de voorzeggingen van de profeten: „Maar het behaagde den Heere Hem te verbrijzelen, Hij heeft Hem krank gemaakt; als Zijn ziel zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien," Jes. 53 : 10. „De Messias zal uitgeroeid worden, maar het zal niet voor Hemzelf zijn," Dan. 9 : 26. Om kort te gaan, dat Christus zou sterven voor de zonden der wereld, was de grote zaak welke in de wet en door de profeten werd voorgesteld.
5. Het was noodzakelijk dat Hij door de dood zou ingaan in Zijn heerlijkheid, waarvan Hem nu een voorsmaak werd gegeven. „Alzo is er geschreven, en also moest de Christus lijden, en van de doden opstaan ten derden dage," Lukas 24 : 46. Dit was voorzien. Jezus zeide: „Alles moest vervuld worden wat van Mij geschreven is in de wet van Mozes, en de profeten en de psalmen." En wederom in Lukas 24 : 25 lezen wij: „O onverstandigen en tragen van hart om te geloven al hetgeen de profeten gesproken hebben. Moest de Christus niet deze dingen lijden, en also in Zijn heerlijkheid ingaan?"
6. De vrijkoping van de Kerk door Christus zal het onderwerp van gesprek zijn in de hemel. De engelen en de verheerlijkte zielen zegenen en prijzen Hem daarvoor. „Want Gij zijt geslacht, en hebt ons Gode gekocht met Uw bloed," Openb. 5 : 9. De engelen zullen met grote stem uitroepen: „Het Lam dat geslacht is, is waardig te ontvangen de kracht en rijkdom en wijsheid en sterkte en eer en heerlijkheid en dankzegging," vers 12. De verlore Kerk, en de verheerlijkte heiligen en de engelen hebben allen één gezang en één lof: De ere van het Lam dat geslacht is.
7. Het is een leerzaam voorbeeld voor ons, dat Christus in het midden van Zijn verheerlijking, Zijn dood niet vergat. In de grootste voorspoed behoren wij aan onze ontbinding te denken. Daar Christus bij al Zijn heerlijkheid over Zijn dood sprak, zo betaamt ons veel meer, niet om wereldse genoegens te zoeken, maar om te denken aan onze verandering die komen zal. „Immers is een ieder mens, hoe vast hij staat, enkel ijdelheid," Ps. 39 : 5. In sommige plaatsen was men gewend bij plechtige feesten een doodshoofd neer te zetten. Vrolijke dagen zullen niet altijd duren, maar de dood zal spoedig een einde maken aan wereldse plezieren die wij hier hebben. De meest blinkende heerlijkheid zal verbranden tot een verkoolde pit.

Ten tweede, zullen wij het woord beschouwen waarmee Zijn dood wordt uitgedrukt: *Zijn uitgang*. Dit betekent het uitgaan vanuit dit leven in een ander.

1. Zijn dood wordt zo genoemd, want hij ging uit dit sterfelijk leven tot de heerlijkheid, en zo zijn in dat woord vervat zowel Zijn lijden des doods, als Zijn

opstanding. „Welke God opgewekt heeft, de smarten des doods ontbonden hebbende, alzo het niet mogelijk was dat Hij van dezelve dood zou gehouden worden," Hand. 2 : 24.

2. Ook ten opzichte van ons wordt het *een uitgang* genoemd. Petrus noemt zijn eigen dood bij dat woord: „Ik zal ook naarstigheid doen bij alle gelegenheid, dat gij na mijn uitgang van deze dingen gedachtenis moogt hebben," 2 Petr. 1 : 15. De dood der gelovigen is een uitgang van zonde en ellende tot heerlijkheid en onsterfelijkheid. Zo was de uitgang van de Israëlieten geen vernietiging van hun bestaan, maar een uitgang uit het huis der dienstbaarheid tot vrijheid. Paulus zegt: „Ik begeer ontbonden te zijn," wat zoveel wil zeggen als de zeilen te hijsen voor de andere wereld. In de Bijbeltaal is het lichaam het huis, en de ziel de bewoner. „Want wij weten dat, zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen," 1 Cor. 5 : 15. De ziel woont in het lichaam als een mens in een huis, en het sterven is slechts het vertrekken uit het ene huis naar het andere. Het is niet een vernietiging, maar een uitgaan uit een huis om in te gaan in een ander huis.

3. Christus' dood was noodzakelijk. Wij lezen dat Hij „het zou volbrengen." In het woord volbrengen zijn drie dingen begrepen:

- (1.) Zijn Middelaarplicht, in verband met Gods bestelling en besluit, zoals verklaard is in de profetieën van het Oude Testament, welke wanneer zij vervuld zijn, gezege worden volbracht te zijn. Wat Christus deed in het werk van verlossing deed Hij op grond van Gods wil en eeuwig besluit, „om te doen al wat Uw hand en Uw raad te voren bepaald had dat geschieden zou," Hand. 4 : 28. Nu, dit bond Hem te meer, daar het een verklaarde raad was in de profetieën en voorbeelden in het Oude Testament. Daarom riep Christus in Zijn sterven uit: „Het is volbracht," daarmee zeggende dat de profetieën en voorbeelden, waarin Zijn dood voorzeggd en afgebeeld was, alle volbracht waren.
- (2.) In „het volbrengen" was begrepen Zijn vrijwillige onderwerping. Het volbrengen wijst op een werkzaamheid in Christus, en niet alleen op een lijdzaamheid. Dat woord of die uitdrukking wijst er op dat het lijden niet alleen aan Hem, maar door Hem zou worden volbracht. Want hoewel Zijn dood gewelddadig was, toch onderging Hij hem gewillig om onzent wil. „Niemand neemt het leven van Mij, maar Ik leg het van Mijzelf af," Joh. 10 : 18. De dood werd Hem niet opgedrongen, maar Hij stelde Zijn leven vrijwillig voor de schapen. Ten opzichte van mensen was het een daad van geweld, maar ten opzichte van Zijn Vader was het een daad van gehoorzaamheid, en ten opzichte van ons was het een daad van liefde. Aan Christus zijde konden Zijn vijanden Hem niet aanraken tegen Zijn wil, zoals zij ook geen haar van ons hoofd kunnen doen vallen tegen Gods wil.
- (3.) In het volbrengen van Zijn lijden was een verheven daad van Zijn vernedering, want daarom nam Hij de menselijke natuur aan. Zijn vernedering begon bij Zijn geboorte, werd voortgezet in Zijn leven en werd volbracht in Zijn sterven. Alles daarbuiten was niets, want God kon met niet minder bevredigd worden dan door de dood van Zijn Zoon. Christus onderging al het lijden dat nodig was om de schuld weg te nemen. Daarom wordt een voltooiing of volmaking toegeschreven aan de dood van Christus: „Want met één offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen die geheiligd worden," Hebr. 10 : 14. Er is genoeg gedaan om de schuld te verzoenen, om de weg tot de hemel en tot de zaligheid te openen. Door Christus is alles volbracht wat nodig was te doen in de weg van verdienste en voldoening.

Nu, veel kunnen wij hieruit leren, want zeker zulke plechtige daden van Christus waren niet tevergeefs.

In Zijn verheerlijking hebben wij een krachtig bewijs tot bevestiging van het christelijk geloof, namelijk van de overeenstemming tussen de wet en de profeten, en Christus. Want Mozes en Elia beiden waren leraars en dienstknechten van Christus, in alles met Hem overeenstemmend en daarom verschenen zij bij Zijn verheerlijking, waar Hij is afgekondigd te zijn de geliefde Zoon van God, en de grote Leermeester van de Kerk, naar Wie allen verplicht zijn te horen op straffe van het verderf.

Ik zal twee dingen aantonen:

Ten eerste, de noodzakelijkheid van deze verschijning, beide voor de Joden en voor ons, heidenen.

1. Voor de *Joden* in die tijd, want er heersten verschillende wanbegrippen omtrent Christus. Sommigen hadden godslasterlijke gedachten van Hem, alsof Hij een bedrieger was. De Farizeeërs zeiden: „Deze werpt de duivelen niet uit dan door Beëlzebul de overste der duivelen.” In het algemeen zagen zij op Hem als op een vijand van Mozes. „Wij weten dat God tot Mozes gesproken heeft, maar deze weten wij niet van waar Hij is,” Joh. 9 : 29.

Anderen hadden een meer gematigde gedachte, namelijk zij die wakker geschud waren door Zijn wonderen, en overtuigd door Zijn heiligheid. „Anderen zeiden: Hij is Elia, en anderen zeiden: Hij is een profeet, of als een van de profeten. Maar als Herodes het hoorde, zeide hij: Deze is Johannes, die ik onthoofd heb; die is van den doden opgewekt. Het geweten van Herodes kon de moord op Johannes niet verwerken, en daarom zei hij tweemaal: Het is Johannes, en het moet Johannes zijn,” Markus 6 : 14-16.

De derde gedachte was die van de discipelen: „Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods.” Nu om alles recht te zetten, om de lasterende Joden te weerleggen, om de gematigde Joden te verbeteren en om de discipelen te bevestigen, verschijnen Mozes en Elia om Hem te rechtvaardigen. Zij zouden Hem niet erkend hebben, zo Hij een bedrieger was geweest, en ze zouden niet van de hemel gekomen zijn om Hem te eren, indien Hij een gewoon profeet was geweest. Daarom verschijnen zij in heerlijkheid, en spreken met Hem over Zijn uitgang die Hij zou volbrengen te Jeruzalem.

2. Zijn verheerlijking was ook nodig voor de Joden die nu leven en voor ons die uit de *heidenen* zijn. De persoon en het ambt van Christus werden verheerlijkt, zodat bevestigd werd dat Hij de grote Wijsheid en Kracht Gods was, die van de hemel was gezonden, om de weg der zaligheid aan het gevallen mensdom te verkondigen. Mozes en Elia moesten zwijgen nadat de grote Profeet en Leraar van de Kerk is verschenen. Nu Hij gekomen is, hebben wij geen andere openbaring of bedeling meer te verwachten.

Het was nodig dat dit duidelijk werd aangetoond, deels omdat de ceremoniële wet, welke bij de Joden bekend was als Gods eigen wet, door de komst van Christus werd afgeschaft, en deels omdat Hij een nieuwe wet had te verkondigen, namelijk de wet des geloofs en der evangeliebediening, en zo moest Zijn gezag in het licht gesteld worden, vóór zij het konden aannemen en er zich aan onderwerpen. Ook was Zijn verheerlijking nodig opdat Hij zou worden ontvangen en aangenomen als de Verlosser der wereld, die onze schuld zou betalen door Zijn uitgang te Jeruzalem. Dit was een nieuw werk, maar des mensen zaligheid hing daar van af. Zijn dood zou overschaduwde zijn door veel vooroordelen, want zij zouden Hem ter dood brengen als een valse profeet, schuldig aan godslastering en opstand. Daarom

was het noodzakelijk dat bekend gemaakt werd, dat zulk een Man van smarten, die onder de overtreders gerekend werd, de Verlosser en Zaligmaker van de wereld was.

Ten tweede. De bewijzen die in Zijn verheerlijking gegeven werden, waren afdoende. Want daar Mozes en Elia in heerlijkheid verschenen om deze nieuwe bedeling te ondersteunen, en hun hartelijke instemming daarmee te verklaren, zo zijn er geen redenen voor Jood of Heiden om te twijfelen. Zo Mozes, de wetgever, en Elia, zo ijverende voor de wet, instemmen, waarom zouden dan de Joden het Evangelie weigeren, of waarom zouden de Heidenen een leer betwisten, die gedurende eeuwen aan Gods Kerk verkondigd was, lang vóór Christus en Zijn apostelen op aarde waren? Zij die in verschillende eeuwen geleefd hadden, konden hun hoofden niet bij elkaar steken om de wereld met een leugen te bedriegen.

Wij kunnen uit onze tekstwoorden een dubbel bewijs halen.

- a. Het historisch feit. Mozes en Elia verschenen om van hun instemming te getuigen. Hierop volgde het getuigenis van de apostelen die aanwezig waren, en hun getuigenis werd door andere middelen bevestigd en geldig gemaakt. In 2 Petrus 1 : 16-18 lezen wij: „Want wij zijn geen kunstig verdichte fabelen nagevolgd, als wij u bekend gemaakt hebben de kracht en toekomst onzes Heeren Jezus Christus, maar wij zijn aanschouwers geweest van Zijn majesteit. Want Hij heeft van God de Vader eer en heerlijkheid ontvangen als zodanig een stem van de hoogwaardige heerlijkheid tot Hem gebracht werd: Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb. En deze stem hebben wij gehoord, als zij van de hemel is gebracht geweest, toen wij met Hem op de heilige berg waren.”
 - b. Hun overeenstemming in de leer. Deze is merkbaar in alle hun geschriften. De apostelen vertellen niets aangaande Christus dan wat Mozes en de profeten hadden voorgezegd. Wat profetie was in het Oude Testament, is geschiedenis in het Nieuwe Testament, zowel ten aanzien van de persoon van Christus als van Zijn koninkrijk, en van de plichten en voorschriften daarin gegeven. „Onderzoekt de Schriften, want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben en die zijn het die van Mij getuigen, Joh. 5 : 39. „Meent niet dat Ik u verklagen zal bij de Vader; die u verklaagt is Mozes, op wien gij gehoopt hebt. Want indien gij Mozes geloofd, zo zoudt gij Mij geloven, want hij heeft van Mij geschreven. Maar zo gij zijn schriften niet gelooft, hoe zult gij Mijn woorden geloven?”
- Het Oude Testament geeft getuigenis van Christus' Persoon, naturen, ambten, geboorte, leven, lijden en van de heerlijkheid die daarop volgde. In 2 Petr. 1 : 19-21 lezen wij: „En wij hebben het profetisch woord dat zeer vast is, en gij doet wel dat gij daarop acht hebt als op een licht schijnende in een duistere plaats, totdat de dag aanlichte, en de Morgenster opga in uw harten. Dit eerst wetende dat geen profetie der Schrift is van eigene uitlegging; want de profetie is voortijds niet voortgebracht door de wil eens mensen, maar de heilige mensen Gods, van de Heilige Geest gedreven zijnde, hebben ze gesproken.” De apostelen leerden dezelfde dingen als de profeten hadden geschreven, alleen pasten zij het toe op Jezus van Nazareth, Die gekruisigd was en ook opdat allen mochten weten dat Hij de Heere Christus was.

Gebruik, tot lering

Ten eerste. Uit alles wat gezegd is kunnen de Joden weerlegd worden, *en kunnen wij hun hardnekkigheid aantonen in hun niet aannemen van Christus*. God had tot Mozes gezegd: „Een profeet zal Ik hun verwekken uit het midden hunner broederen, als u; en Ik zal Mijn woorden in Zijn mond geven, en Hij zal tot hen spreken alles wat Ik Hem

gebieden zal; en het zal geschieden, de man die niet zal horen naar Mijn woorden, die Hij in Mijn naam zal spreken, van die zal Ik het zoeken," Deut. 18 : 18, 19. Nu, wij weten uit Deut. 34 : 10, dat „er geen profeet meer opstond in Israël gelijk Mozes, die de Heere gekend had van aangezicht tot aangezicht." Maar de Messias evenaarde hem, en heeft hem ver overtroffen.

Wij christenen kunnen uit hetgeen gezegd is versterkt worden in ons geloof dat de christelijke leer de waarachtige leer is. Laten wij daarom oprecht en wáár zijn in onze belijdenis. Indien wij dat niet doen, zo zullen wij veroordeeld worden in de dag van rekenschap. Want wij lezen: „Met vlammend vuur wraak doende over degenen die God niet kennen, en over degenen die het evangelie van onze Heere Jezus Christus niet gehoorzaam zijn," 2 Thess. 1 : 8. Gij verkeert onder gunstige omstandigheden onder een zuivere belijdenis, maar zo gij er u niet aan houdt, zijt gij niet beter maar erger dan Joden en heidenen. Dan zijt gij discipelen in naam, maar niet inderdaad, en christenen in de letter, maar niet in de geest. Jezus heeft gezegd: „Indien gijlieden in Mijn woord blijft, zo zijt gij waarlijk Mijn discipelen," Joh. 8 : 31. O, geef eer aan Christus, daar Elia en Mozes Hem huldigden. Wanneer wij de waarheid gevonden hebben, laat ons dan zoeken om leven, en wanneer wij de waarheid hebben aangenomen, laten wij dan de kracht daarvan tot uitdrukking brengen.

De tweede zaak die wij te leren hebben is, *de noodzakelijkheid én de waarde van Christus' dood.*

Mozes en Elia spraken over Zijn uitgang te Jeruzalem, waardoor het Joods bedrog tegengesproken en de christelijke hoop bevestigd werd. De dood van Christus tot onze verlossing is het voorname artikel van het christelijk geloof, en was de zaak die voorzeggd en afgebeeld was door de wet en de profeten. Dit is de grond van onze troost en vrede. „Waarlijk Hij heeft onze krankheden op Zich genomen, en onze smarten die heeft Hij gedragen; maar wij achtten Hem dat Hij geplaagd, van God geslagen en verdrukt was. Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld, de straf die ons de vrede aanbrengt was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden.

A. Laten wij ten eerste *de redenen* bezien waarom Christus stierf.

Er waren twee gewichtige redenen: Er moest een rantsoen opgebracht worden en de Middelaar moest voldoen met een offerande.

1. Een rantsoen, zoals wij lezen in 1 Tim. 2 : 6, „Die Zichzelf gegeven heeft tot een rantsoen voor allen." Een rantsoen is een losprijs die aan een rechter gegeven wordt, of aan iemand die macht heeft over leven en dood, om het leven te redden van iemand die des doods schuldig is, of van iemand van wie het recht der wet eist dat hij sterven zal. Dit was ons geval. God was de opperste Rechter, voor Wiens rechtbank de mens schuldig staat, en ter dood veroordeeld is. Maar Christus kwam tussen beide, opdat wij gespaard zouden worden. „Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden," Job 33 : 24. Christus heeft een losprijs gegeven in onze plaats.

2. De offerande opgebracht door de Middelaar. Wij lezen: „Als Zijn ziel zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben," Jes. 53 : 10. „Christus heeft ons liefgehad en Zichzelf voor ons overgegeven, tot een offerande en een slachtoffer, Gode tot een welriekende reuk," Ef. 5 : 2. Christus nam op Zich om onze zonden te verzoenen en God te bevredigen. De beledigde rechtvaardigheid van God kon het geschil dat Hij met ons had niet bijleggen dan door een genoegzame offerande. „En Hij is een verzoening voor onze zonden," 1 Joh. 2 : 2.

B. Laten wij ten tweede *de noodzakelijkheid van Christus' dood beschouwen.*

1. De zonden en schuld van het menselijk geslacht eisten zulk een middel. Wij zijn er van nature van overtuigd dat de straf des doods door ons verdiend is, en dat wij dezelve moeten ondergaan volgens de wet van God. „Zij die zulke dingen doen, zijn des doods waardig," Rom. 1 : 32. Nu, deze schuld wordt niet gemakkelijk voldaan. „Waarmede zal ik de Heere tegenkomen, en mij bukken voor de hoge God? Zal ik Hem tegenkomen met brandofferen, met éénjarige kalveren? Zou de Heere een welgevallen hebben aan duizenden van rammen, aan tienduizenden van oliebekken? Zal ik mijn eerstgeborene geven voor mijn overtreding, de vrucht mijns buiks voor de zonde mijner ziel?" Micha 6 : 6, 7. Maar Christus kwam en stierf om ons van onze schuld te verlossen, opdat wij God met blijdschap zouden dienen. „Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door de eeuwige Geest Zichzelf Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, uw geweten reinigen van dode werken, om de levende God te dienen?" Hebr. 9 : 14.

2. De eer van God vereist de dood van de Borg.

(1.) Om Zijn rechtvaardigheid te verklaren. „Welke God voorgesteld heeft tot een verzoening door het geloof in Zijn bloed, tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid door de vergeving der zonden," Rom. 3 : 25, 26. Zo God de zonde wil vergeven moet er een waardig en gepast middel zijn om de eer van Zijn rechtvaardigheid te handhaven, en het gezag van Zijn wet te bevestigen.

(2.) Om Zijn heiligheid te verklaren, dat Hij een rein en heilig God is, Die de zonde haat. Dit werd aangetoond in het lijden van Christus, en in de dure prijs die betaald moest worden om de heiligheid Gods te bevredigen. Indien dit aan het groene hout gedaan werd, wat zal dan aan het dorre geschieden?

Laten wij gebruik maken van deze grote verborgenheid, de dood welke de Zoon van God te Jeruzalem onderging.

1. Beschouw Zijn dood welke ten opzichte van Zijns Vaders bevel een daad van gehoorzaamheid was, en dat Christus hem aanvaard heeft met zulk een nederigheid, geduld, zelfverloochening, liefde en onderwerping aan God, dat geen mens of engel het zo had kunnen doen. „Door de gehoorzaamheid van Ene worden velen tot rechtvaardigen gesteld," Rom. 5 : 19. „En in gedaante gevonden als een mens, heeft Hij Zichzelf vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot de dood, ja de dood des kruises," Filipp. 2 : 8. Door Zijn gehoorzaamheid wordt gehoorzaamheid aan ons bevolen. Hij achtte geen prijs te hoog voor onze verlossing. Laten wij Hem liefhebben, daar Hij ons eerst liefhad. „Wil hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft," 1 Joh. 4 : 19. Laten wij gewillig met Hem en voor Hem lijden, opdat wij tot Zijn heerlijkheid mogen ingaan. „Zo wij anders met Hem lijden, opdat wij ook met Hem verheerlijkt worden," Rom. 8 : 17. Wij moeten gewillig met Hem lijden, indien Hij ons daartoe roept.

2. Gevoel de kracht van Zijn dood in uw hart en consciëntie. In ons hart, door aan de zonde te sterven, want dan zullen wij ingeplant zijn in de gelijkenis van Zijn dood. „Want indien wij met Hem één plant geworden zijn in de gelijkmaking Zijns doods, zo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding," Rom. 6 : 5. „Maar die van Christus zijn, hebben het vlees gekruist met de bewegingen en begeerlijkheden," Gal. 5 : 24. „Maar het zij verre van mij, dat ik zou roemen anders dan in het kruis onzes Heeren Jezus Christus, door welke de wereld mij gekruisigd is, en ik der wereld," Gal. 6 : 14. Beleef het ook in uw consciëntie. „Die in de Zoon Gods gelooft, heeft de getuigenis in zichzelf," 1 Joh. 5 : 10. Het bloed der besprenging

spreekt betere dingen dan Abel. Het bloed van Christus zal onze vreze stillen, en onze consciëntie reinigen van de smet en schuld der zonden.

Wij mogen hier ook stilstaan bij *de staat van onze toekomstige heerlijkheid en zaligheid*.

1. De doden die in de Heere sterven zullen niet vernietigd worden, maar zullen voor eeuwig met God in de hemel zijn. Hier verlangen zij naar hun vertrek. „God is niet een God der doden maar der levenden, want zij leven Hem allen.” Ofschoon zij afscheid nemen van hun omgang met ons, hebben zij een ander leven in God. Schrijf dat op uw hart, want velen gedragen zich alsof er geen onsterfelijkheid of leven te verwachten was. Wij verdwijnen niet wanneer wij sterven. Mozes en Elia zijn ergens in de hand van God, en Hij kan ze doen verschijnen wanneer het Hem behaagt.
2. Mozes en Elia verschenen in hun eigen lichaam, om het geloof in de opstanding te bevestigen. Hun lichamen waren voor dat doel bewaard. Eén van hen was al met ziel en lichaam in de heerlijkheid. De andere stond op uit het stof na veel jaren begraven te zijn geweest. En waarom kan God ons stof niet weer verzamelen en levend maken, om tot Christus verzameld te worden in Zijn komst?
3. Uit de gezegde leer blijkt dat er trappen van heerlijkheid zijn. Alle heiligen hebben hun deel in de zaligheid, maar niet in gelijkheid. Mozes en Elia verschenen in heerlijkheid, maar Henoeh niet. Ook werden er geen anderen toegelaten tot deze plechtigheid. Hier waren drie uitgekozen discipelen, terwijl de anderen op een afstand stonden. Er waren twee verheerlijkte heiligen, maar de anderen mochten niet delen in die eer, maar zij stonden te wachten op Zijn heerlijke hemelvaart. Er is verschil in de wereld, sommigen hebben méér rijkdom, eer en waardigheid dan anderen; er is verschil in de kerk, zowel in gaven als in genade; ja er is verschil in de hel, sommigen hebben een zwaardere, anderen een lichtere straf. Ook in de hemel is er verschil, overeenkomstig heiligheid en getrouwheid voor God, anders zou er geen doelmatigheid in Gods bedeling zijn.
4. Er is een volmaakte gewilligheid in de verheerlijkte heiligen aan de wil van God, om zonder onderbreking bij Hem te zijn, of gebruikt te worden in de dienst van hun Verlosser. Toen zij de hemel verlieten om op de berg Thabor te verschijnen, beschouwen wij dat als een zelfverloochening, terwijl zij het gelukzaligheid achtten. Zij nemen een lichaam aan of leggen het af naar dat het God behaagt. De hemel is niet alleen een plaats van volmaakte zaligheid, maar ook van volkomen gelijkvormigheid aan God.
5. Wij zullen het gezelschap van de gezegende heiligen in de hemel hebben. De discipelen hier genoten niet alleen het gezelschap en het gezicht van Christus, maar ook het gezelschap en gezicht van Mozes en Elia als verheerlijkte heiligen. Zo zal het in het hemelse leven zijn. Het zal een deel zijn van onze zaligheid in het koninkrijk van God om „aan te zitten met Abraham, Izak en Jacob.” Wij zullen komen tot de algemene vergadering, en de gemeente der eerstgeborenen, tot God en tot de Middelaar des Nieuwen Testaments, Hebr. 12 : 23, 24. Hier zijn wij met hen verenigd door geloof en hoop, dáár door aanschouwen en omgang. Het gezelschap der goddelozen is nu verdrietig en lastig voor ons, maar wij zullen later beter gezelschap hebben. Hier moeten wij dikwijls afscheid nemen van onze bijzondere vrienden en kennissen, maar daar zullen wij elkander ontmoeten en nooit weer scheiden.
6. De heiligen zullen elkander kennen zoals de discipelen Mozes en Elia kenden, hoewel niet van aangezicht, daar zij hen van te voren nooit gezien hadden, maar zij

kenden hen door openbaring. Christus vertelde hun wie zij waren, en wij zullen onze vroegere vrienden weer kennen. Het geheugen zal niet vernietigd maar volmaakt worden. Wij zullen één lichaam, één gezelschap uitmaken. Abraham kende Lazarus, hoewel niet in dit leven. „Want welke is onze hoop of blijdschap of kroon des roems? Zijt gij die ook niet, voor onze Heere Jezus Christus in Zijn toekomst?" De engelen kennen niet alleen elkander, maar ook nu kennen zij de uitverkorenen. Hoe zouden zij anders tot hun dienst uitgezonden kunnen worden? Zij kennen de geringste gelovige. „Ziet toe dat gij niet één van deze kleinen veracht; want Ik zeg ulieden dat hun engelen in de hemelen altijd zien het aangezicht Mijns Vaders Die in de hemelen is," Matth. 18 : 10. En ten laatste zullen zij ze vergaderen uit de vier winden. „En alsdan zal Hij Zijn engelen uitzenden, en zal Zijn uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden, van het uiterste der aarde tot het uiterste des hemels," Markus 13 : 27.

7. Er zal een gesprek zijn tussen de verlostes heiligen. Wij zullen met hen zijn, tot hen spreken, hen tot ons horen spreken, ofschoon niet op aardse wijze. Wij hebben nu lichamen, en tongen en lippen, om er mee te spreken, en die zullen wij hierna ook hebben. Nu, deze zouden van geen nut schijnen te zijn, indien wij ze niet zouden gebruiken om te spreken, en oren om te horen. Het was een gezegende ervaring voor Petrus, Jacobus en Johannes om het gesprek tussen Christus, Mozes en Elia te horen. „Welgelukzalig zijn uw mannen, welgelukzalig zijn deze uw knechten, die gedurig voor uw aangezicht staan, die uw wijsheid horen," 1 Kon. 10 : 8.

Wel dan, de christelijke godsdienst is wáár, Christus' dood noodzakelijk en het eeuwige leven zeker. O laten onze harten en tijd en zorg beheerst zijn door deze grote en heerlijke dingen. Overdenk ze, en jaag er naar. Begin met de zekerheid van de christelijke leer, opdat gij een goed fundament moogt leggen. Overdenk dat Christus de Leraar van de Kerk is, en dat Hij „het leven en de onverderfelijke aan het licht gebracht heeft door het Evangelie," 2 Tim. 1 : 10. Smeek boetvaardig om de vergiffenis van uw zonden, in de naam van Christus, ziende op de verdienste van Zijn dood. Laten het eeuwige leven en de zaligheid uw keuze zijn, en laten die uw leven en gesprek beheersen, naar het Schriftwoord: „Dewijl wij niet aanmerken de dingen die men ziet, maar de dingen die men niet ziet; want de dingen die men ziet zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet, zijn eeuwig." Amen.

VIERDE PREEK.

En Petrus antwoordende zeide tot Jezus: Heere, 't is goed dat wij hier zijn; zo Gij wilt,

laat ons hier drie tabernakelen maken, voor U een en voor Mozes een, en een voor Elia. Matth. 17 : 4.

Petrus nu en die met hem waren, waren met slaap bezwaard; en ontwaakt zijnde, zagen zij Zijn heerlijkheid en de twee mannen die bij Hem stonden. En het geschiedde als zij van Hem afscheidden, zo zei Petrus tot Jezus: Meester, het is goed dat wij hier zijn; laat ons drie tabernakelen maken, voor U een, en voor Mozes een, en voor Elia een; niet wetende wat hij zeide. Lukas 9 : 32, 33.

Wij gaan voort met onze verhandeling over de verheerlijking van Christus op de berg. Er worden ons wat dat betreft enige bijzonderheden meegedeeld.

De eerste was de verschijning van Mozes en Elia die met Hem spraken.

De tweede was de gesteldheid van de apostelen bij deze heerlijke verschijning. Er zijn hier drie dingen op te merken.

- I. **Het gedrag van de apostelen: „Petrus nu en die met hem waren, waren met slaap bezwaard.”**
- II. **Het voorstel van Petrus toen zij ontwaakten: „Laat ons hier drie tabernakelen maken.”**
- III. **De beoordeling van deze uitdrukking in de woorden: „Niet wetende wat hij zeide.”**

I. Ten eerste. **Hun gesteldheid bij het begin der verheerlijking wordt omschreven in het evangelie volgens Lukas:** „Petrus nu en die met hem waren, waren met slaap bezwaard.”

Deze slaap kan ontstaan zijn uit een gewone natuurlijke oorzaak, of uit een bijzondere oorzaak als gevolg van deze bijzondere gelegenheid.

1. De slaap kan een gewone natuurlijke oorzaak gehad hebben, daar zij vermoeid waren door het beklimmen van de berg, welke „buitengewoon hoog" was. Of zij kunnen slaperig geweest zijn als gevolg van hun waken, daar zij de ganse nacht op de berg vertoefden, en Christus lang aanhield in het gebed, zijnde een weinig van hen verwijderd in Zijn zielssmartten.

2. De bijzondere oorzaak van hun slaap kan de buitengewone verschijning geweest zijn, zoals de profeten dikwijls in een diepe slaap raakten wanneer zij iets dergelijks zagen. Wij lezen in Dan. 8 : 18, dat de engel Gabriël tot hem kwam, en „als hij nu met mij sprak viel ik in een diepe slaap op mijn aangezicht ter aarde." En verder lezen wij: „Toen ik de stem zijner woorden hoorde, viel ik in een diepe slaap," Hfd. 10 : 9. Zo ook de profeet Zacharia: „En de engel die met mij sprak, kwam weder en hij wekte mij op, gelijk een man die van zijn slaap opgewekt wordt," Hfd. 4 : 1. Hevige ontroeringen veroorzaken slaap, en zij waren zó verbaasd bij deze visioenen, dat de natuur in hen verzwakte, en zij in slaap vielen. Zo verging het ook de apostelen, toen Christus midden in vurige gebeden verheerlijkt werd.

Nu, of hun slaap voortkwam uit de ene of de andere oorzaak, wij moeten in ieder geval besluiten, dat deze slaap een zwakheid was in de apostelen, maar door God bestuurd uit rechtvaardige en wijze oorzaken.

(1) Het was een zwakheid aan de zijde der apostelen, want zij hadden ongetwijfeld met alle naarstigheid moeten letten op de openbaring van de heerlijkheid van onze Zaligmaker, en zij hadden de overgangen daarin moeten opmerken. Waarom nam Hij hen anders opzettelijk mee op de berg, dan als getuigen van Zijn verheerlijking, zowel als Hij ze meenam naar Gethsémané, om te waken in Zijn angst en strijd? Zo ook hier in Zijn verheerlijking, zij hadden moeten waken. In beide gevallen was hun slaperigheid een gebrek in hen. In Gethsémané kwam Hij tot de discipelen, en „vond ze slapende, en zeide tot Petrus: Kunt gijlieden dan niet één uur met Mij waken?" Maar de beste mensen zijn belemmerd door menselijke zwakheden, zelfs bij de meest heerlijke openbaringen van God aan hen.

(2) De voorzienigheid Gods is in deze slaap te bespeuren. Hetgeen gebeurde door hun gebrek, was besteld door Gods voorzienigheid. Want indien zij gewaakt hadden, zouden zij het gehele gesprek dat gevoerd werd tussen Christus en de twee grote profeten, gehoord hebben, hetwelk hun tegenwoordige toestand en de tijdsomstandigheden niet toelieten. Christus had hun verteld dat Hij een smadelijke dood zou sterven, hetwelk zij niet konden begrijpen. Zij konden dit ook niet overeenbrengen met de gedachten die zij van de Messias hadden. Het was toen nog niet geschikt voor hen om alles te horen, hoe de dood van Christus in de profetieën was voorzien, afgeschaduwd in de offeranden, afgebeeld in de overige plechtigheden van de ceremoniële wet, en bezongen in het boek der psalmen, om de rechtvaardigheid Gods te bevredigen, en een weg voor Zijn genade en voor de gift van de Heilige Geest te openen. Christus wilde niet dat het grote werk van Zijn sterven gehinderd zou worden, en de apostelen hadden deze dingen niet te leren van Mozes en Elia, maar Hijzelf wilde hen onderwijzen na Zijn opstanding. Wij lezen daarvan: „En Hij zeide tot hen: Dit zijn de woorden die Ik tot u sprak als Ik nog met u was, namelijk dat het alles moest vervuld worden wat van Mij geschreven is in de wet van Mozes en de profeten en de psalmen. Toen opende Hij hun verstand opdat zij de Schriften verstonden. En zeide tot hen: Alzo is er geschreven, en alzo moest de Christus lijden, en van de doden opstaan ten derde dage," Lukas 24 : 44-46. De volledige kennis daarvan werd voor hen bewaard tot de uitstorting van de Geest op de pinksterdag. Indien zij deze dingen op de berg gehoord hadden, zo zouden zij hinderlijke en bezwarende gedachten gekregen hebben, hetwelk het tegenwoordige werk belemmerd zou hebben.

Merkt hieruit op, onze zwakheid gedurende de tijd dat wij omgeven zijn door sterfelijkheid, en dat wij de invloed van geestelijke plichten niet lang kunnen dragen. Want onze harten worden dan spoedig overbelast met verwondering en verbazing, of anders geven wij toe aan natuurlijke zwakheden. Laat het echter een waarschuwing voor ons zijn tegen slaperigheid in de godsdierstoefening. Het is waar, de besten kunnen er door verrast worden, zoals hier Christus' discipelen. Maar het was een zonde in hen, te slapen toen Christus in gebeden was. Het is een zonde die God ernstig strafte in Eutychus. In Hand. 20 : 9 wordt ons meegedeeld: „En een zeker jongeling met name Eutychus zat in het venster, en met een diepe slaap overvallen zijnde, alzo Paulus lang tot hen sprak, door de slaap neerstortende, viel van de derde zoldering nederwaarts, en werd dood opgenomen." Merk op dat hoewel de preek duurde tot middernacht, en het een jongeling was die sliep, hij toch dood werd opgenomen. Het was een kleine zonde, - een zonde van zwakheid - de zonde van een jongen, en toch wilde God deze waarschuwing aan ons nalaten. Ik wil deze zwakheid niet te streng berispen, maar u alleen waarschuwen. Christus bad op de berg Thabor de hele nacht door, en toch werden deze uitnemende apostelen door deze zwakheid overvallen, en ook elders tijdens de zielsstrijd van

Christus in de hof. Wij moeten er tegen strijden, en wees er zeker van dat van ons zowel als van hen gezegd moet worden: „De geest is -el gewillig, maar het vlees is zwak." Matth. 26 : 41.

Maak er consciëntie van om deze zonde te voorkomen. Zet uzelf niet tot slapen. Kom niet tot de godsdienstplichten vervuld van uw arbeid en wereldse zorgen, of bezwaard door overdaad in eten en drinken, of hebbende uzelf de nodige verkwikking door slaap onthouden, terwijl gij de tijd in ledigheid of ijdelheid doorbracht.

II. Ten tweede, zullen wij het gedrag van de apostelen beschouwen toen zij ontwaakten.

Zij zagen Christus verheerlijkt, en zagen eindelijk ook Mozes en Elia opdat zij daarvan getuigenis mochten geven aan de Kerk, hetwelk zij konden doen als ooggetuigen. Zij kenden Mozes en Elia hetzij door inlichting van Christus, hetzij door enige verborgen openbaring van de Heilige Geest, of door het horen van een gedeelte van het gesprek. Maar het meest merkwaardige is het voorstel van Petrus, waarvan wij lezen: „En Petrus antwoordende zeide tot Jezus: Heere, 't is goed dat wij hier zijn; zo Gij wilt, laat ons hier drie tabernakelen maken, voor U een en voor Mozes een, en een voor Elia." Hij sprak niet over tabernakelen voor zichzelf en voor zijn medediscipelen, daar het hun genoeg was zo zij maar in de nabijheid van Christus mochten zijn.

Petrus deed zijn voorstel snel, plotseling en ondoordacht. Maar daar het gedaan werd door een oprecht mens, hoewel in een opwelling, was er iets goeds en iets verkeers in.

1. Dit was er goed in, dat hij toch zijn eerbied toonde.

(1.) Hij onderwerpt zijn voorstel aan het oordeel van zijn Heere en Meester, waarin hij zijn eerbied voor Christus toont, daar hij zeide: „Heere, zo Gij wilt." Hij begeerde een voortzetting van dit heerlijk gezicht, maar laat het over aan de goedkeuring van Christus, waarin hij Zijn wijsheid en gezag erkende.

(2.) Het toont ons de dierbaarheid van de omgang met Christus en de verheerlijkte heiligen. Want toen slechts twee van hen verschenen als verheerlijkten, sprekende met Christus, zeide Petrus, het is ons goed hier te zijn, en in deze plaats te blijven tezamen met Uzelf, Mozes en Elia. Welk een gezegende waardigheid is dit! De heerlijkheid des hemels is zo verrukkend en bevredigend voor de ziel, dat de ziel kan rusten in de geringste glimp of mate daarvan. Indien een glimpje dat kan doen, wat is dan de volheid? Indien de glans van Zijn menselijke natuur die nog niet verheerlijkt was, zó groot was, wat is dan de heerlijkheid van Zijn Godheid? Indien een blik op deze dingen op een afstand zo innemend is, wat zal dan het deelgenootschap zijn in de heerlijkheid die aan ons zal geopenbaard worden, wanneer wij met Hem zullen verschijnen in heerlijkheid! Indien het gezelschap van Mozes en Elia zo dierbaar was, wat zal dan het gezelschap zijn van alle heiligen en engelen! Indien het zó was op de berg Thabor, wat zal het dan in de hemel zijn, wanneer hemel en aarde vernieuwd zullen zijn, en de Kerk tezamen vergaderd zal wezen in één grote vergadering!

(3.) De woorden van Petrus bewijzen dat de natuur van de staat der heerlijkheid ons gemakkelijk alle dingen hier beneden doet vergeten. Petrus had een gezin en de belangen van zijn huis te verzorgen, want wij lezen in het Evangelie dat zijns vrouws moeder ziek was en door Christus genezen werd, Matth. 8 : 14. Hij had vrienden en een broeder genaamd Andréas, die een van de discipelen van Christus was, en achtergelaten was in de vallei, Joh. 1 : 41. Nee, maar hij vergat zijn eigen tegenwoordige omstandigheden, welke geen lang verblijf op die berg toestonden,

zonder voorzien te worden van voedsel en andere noodzakelijke dingen. Nu, dit alles toont dat wanneer wij in de hemel opgenomen zullen zijn, wij zo verrukt zullen zijn met het leven dat wij daar zullen hebben, dat alle gedachtenis van de dingen die wij achtergelaten hebben, zal ophouden, daar Petrus ingenomen en vervoerd door dit heerlijk gezicht, niet meer denkt aan betrekkingen, vrienden of aan zijn huisgezin, of aan enige soort van aardse vertroosting, maar alleen zegt: Het is ons goed hier te zijn. Wij kunnen hieruit leren dat de verlustiging in de toekomstige wereld ons alle ondermaanse belangen doet vergeten. Alles zal vergeten en verzwolgen zijn in de hemelse blijdschap die wij daar zullen hebben.

2. *Wij zullen nu beschouwen het verkeerde in het voorstel van Petrus.*

(1.) Hij vergiste zich in de aard van de tegenwoordige verheerlijking. Het was een afbeelding, niet het blijvend bezit van heerlijkheid. Het was een voorproefje dat zij ontvingen vóór dat zij tot het feest kwamen. Het was goed vervuld te zijn van blijdschap en verlustiging in de tegenwoordigheid en in het gezelschap van Christus, Mozes en Elia, maar het was niet om daarin te blijven daar het nog niet de volkomen zaligheid was.

(2.) Indien zijn verzoek was ingewilligd, zo zou het werk van onze verlossing belemmerd geworden zijn. Wat zou geworden zijn van Christus' lijden en dood, welke Hij zou volbrengen te Jeruzalem? Al onze zaligheid hangt daarvan af, en indien God zou toegeven aan onze Vleselijke begeerten, zo zou het tot onze schade zijn. Indien Christus naar hem gehoord had, zou Hij niet opgegaan zijn naar Jeruzalem om te lijden, en zo had geen mens de hand aan Hem durven leggen indien Hij in deze verheerlijking en majesteit was gebleven.

(3.) De inwilliging van Petrus voorstel zou schadelijk zijn geweest voor Mozes en Elia, daar zij dan hun hemelse woning hadden moeten missen voor een verblijf op aarde, en daarom was het verzoek om daar langer te blijven, een verzoek tot hun schade. Zij hadden slechts een korte tijd met Christus op aarde te verschijnen, en daarna weder te keren tot hun gezegende staat, of tot de genieting van het aanschouwen van God in de derde hemel.

(4.) Het was, zacht gezegd, krenkend voor Christus. Te hopen iets te leren van Mozes en Elia, alsof Christus het hun niet kon leren, en hen gelijk te stellen met hun Heere en Meester, in het bouwen van tabernakelen voor alle drie zonder onderscheid, was een vermindering van eerbied en liefde tot Christus. Indien zij iets van Mozes en Elia hadden te leren, zo moesten zij de boeken raadplegen en niet de personen. „Zij hebben Mozes en de profeten, dat zij die horen," Lukas 16 : 29. Een verlangen naar buitengewone middelen verraadt een geringschatting van gewone middelen.

(5.) Het was een dwaling te menen dat tabernakels nodig waren voor Mozes en Elia, die nu in zulk een hemelse heerlijkheid op de berg verschenen. Zij hadden geen aardse huizen of tenten nodig om daarin te wonen en zichzelf te beschermen tegen een ongunstige weersgesteldheid.

III. Ten derde. **Wij zullen nu bezien welk oordeel de Heilige Geest uitsprak over de woorden van Petrus.**

Lukas zegt: „Niet wetende wat hij zeide." En in Markus lezen wij: „Want hij wist niet wat hij zeide; want zij waren zeer bevreesd," Hfd. 9 : 6. Het waren woorden van een man die zeer verrukt was, of overvallen door grote verbazing. Er waren twee dingen in Petrus, verblinding door de majesteit van Christus' heerlijkheid, en vervoering door blijdschap. Er was ook een grote vrees. Gewoonlijk wordt vrees veroorzaakt door dingen die het hart overweldigen, en ook door zaken van buitengewone heerlijkheid.

Zulke dingen gaan onze geringheid ver te boven. Zo ook hier, de gedaanteverwisseling van Christus' persoon en de heerlijke verschijning van twee grote profeten die al lang geleden afscheid hadden genomen van de omgang met mensen.

Merk hier op de ongepastheid van grote en buitensporige aandoeningen. Zij zijn oorzaak dat wij zelf niet weten wat wij zeggen. Petrus is daarvan een voorbeeld in de Schrift. Laat ons dat eens nagaan. Wij zien hem overvallen door een vlaag van vrees toen op Christus' bevel onverwacht een grote menigte van vissen in het net kwam. En Simon Petrus dat ziende zeide: „Heere ga uit van mij, want ik ben een zondig mens. Want verbaasdheid had hem bevangen en allen die met hem waren, over de vangst der vissen die zij gevangen hadden," Lukas 5 : 8, 9.

Op een andere tijd vindt gij hem overweldigd door een gevoel van buitensporige eerbied of nederigheid, toen hij zeide: „Gij zult mijn voeten niet wassen in der eeuwigheid.

Bij een andere gelegenheid had hij een onbeheerste liefde of medelijden met zijn Meester toen Jezus Zijn dood voorzegd had, als wanneer Petrus zeide: „Heere, wees u genadig; dit zal u geenszins geschieden," Matth. 16 : 22.

En nu op de berg werd hij overmeesterd door een gevoel van blijdschap of verrukking, of vervoering der ziel, zodat hij zeide: „Laat ons hier drie tabernakelen maken."

Nu, al deze aandoeningen waren godsdienstig verantwoord. Maar het is gevaarlijk wanneer de godsdienst, die onze aandoeningen behoort te breidelen en te beheersen, tot brandstof voor onze geestdrift gemaakt wordt. Hartstochtelijke blijdschap, hartstochtelijke vrees, hartstochtelijke eerbied of hartstochtelijke ijver en verontwaardiging kunnen ons gemakkelijk tot een ongepaste handeling vervoeren. Want hoewel in al deze godsdienst mag bovendrijven, toch is er zonde op de bodem.

Hieruit kunt gij besluiten van hoe groot belang het is onszelf te matigen tot een behoorlijk temperament. Want sterke geestdrift laat ons dingen doen die ingaan tegen de rede, en laat ons dingen zeggen terwijl wij zelf niet weten wat. Wanneer godsdienstige zaken onze genegenheden oververhitten, dan kunnen wij in buitengewone dwalingen vervallen.

Nu wij dit gedeelte van de geschiedenis geopend hebben, dienen wij enkele opmerkingen te maken, die ons mogen leiden tot praktikale onderrichting.

Lering I: ***De staat en toestand van de verheerlijkte heiligen is een zeer gelukzalige staat en toestand.***

Toen Petrus slechts een glimp daarvan zag tijdens de gedaanteverwisseling van Christus en bij de verschijning van Mozes en Elia, was dat gezicht zo verrukkelijk dat hij daar wilde blijven. Hij was in dat gezelschap zo vervuld met blijdschap dat al zijn tijdelijke vertroosting en betrekkingen vergeten waren. Dit maakte alles goed. Zo wij eens in die gezegende staat overgebracht zullen zijn, zullen wij niet verlangen daar weer uit te gaan of er afscheid van te nemen. Dat wat de discipelen hadden was slechts een glimp en proefje van het toekomstige leven. Maar het eeuwige leven zelf wordt vreugde genoemd. Christus zal zeggen: „Ga in, in de vreugde uws Heeren," Matth. 25 : 21. En die staat wordt „verzadiging van vreugde" genoemd, in Ps. 16 : 11, „Verzadiging der vreugde is bij Uw aangezicht, liefelikheden zijn in Uw rechterhand eeuwig." Er kan geen betere staat gewenst worden. De ziel is ingegaan in de rust en heeft haar wens verkregen. Dit alles wordt bewezen door de voorrechten en voordelen die de heiligen in de toekomstige wereld zullen genieten. Want zij zullen genieten:

1. Een vrijstelling van alle kwaad, hetwelk voor ons op aarde een oorzaak van smart is.

2. Het bezit van alle goed, hetwelk blijdschap, verlustiging en vrede aan ons zal geven.

Er zal daar vrijstelling van alle kwaad zijn. Op aarde is een tweevoudig kwaad, hetzij zonde of straf. In de hemel is noch zonde noch ellende.

(1.) Te beginnen met zonde, dat is het ergste kwaad, want het maakt ons hatelijk bij God, en bedroeft de heiligen allermeest. „Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?" Rom. 7 : 24. Indien iemand redenen had over verdrukkingen te klagen, dan was het Paulus, zijnde dikwijls in gevangenis, gegeseld, gestenigd, maar zijn begeerlijkheden plaagden hem meer dan geselslagen, en zijn gevangenschap aan de wet der zonde meer dan de kerkers. Gods kinderen zijn meest vermoeid van de wereld, omdat zij hier zondigen terwijl anderen God verheerlijken, en God en het gezelschap van Zijn gezegenden genieten. Nu, in de hemel is geen zonde. Er is geen vlek of rimpel of een plooi in het gelaat van de verheerlijkte heiligen. Hun aangezicht was eens zo zwart als het uwe, maar nu zijn zij gewassen in het bloed des Lams en volkomen gereinigd. Nu hebben wij veel werk van het doden der zonde, maar dat zal daar niet meer nodig zijn. Als wij hier de macht van de zonde overwinnen, zijn wij nog niet verlost van de zonde zelf, maar in de hemel zullen wij terstond verlost zijn van alle zonde, en van alle verzoeking daartoe. Er was een slang, een verzoeker, in het paradijs, maar die zal in de hemel geen toegang hebben. De duivel zal buitengesloten zijn, en de oude mens is neergelaten in het graf om nooit meer op te staan.

(2.) Er zal niet het minste kwaad van verdrukking zijn. „En God zal alle tranen van hun ogen afwissen," Openb. 21 : 4. Wat pijnlijk en drukkend is voor onze natuur, is een vrucht van de zonde, een merk en kenteken van onze opstand tegen God. Daarom, wanneer zonde zal weggedaan zijn, zal verdrukking welke er een vrucht van is, ook weggedaan zijn. In de hel is kwaad, niets anders dan kwaad; in de hemel is zaligheid en niets anders dan zaligheid. Hier worden onze wonden geheeld, maar de littekens blijven, als iets om er ons aan te herinneren dat zonde nog in ons woont. Maar in de hemel zullen alle gevolgen daarvan ophouden. Daar is noch dood, noch droefheid, noch tranen, noch enige kwelling.

Lering II. *De verlost en zullen alle goede dingen genieten, welke hun blijdschap en troost zullen toebrengen.* In de zaligheid is een samenvloeiing van alle goed. Onze blijdschap zal vol en eeuwig zijn.

1. Daar zal zijn het onmiddellijk gezicht en de tegenwoordigheid van God en Jezus Christus, Die alles en in allen zal zijn. „Want wij zien nu door een spiegel in een duistere rede, maar alsdan zullen wij zien aangezicht tot aangezicht; nu ken ik ten dele, maar alsdan zal ik kennen gelijk ook ik gekend ben," 1 Cor. 13 : 12. En dan lezen wij: „Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen die Gij Mij gegeven hebt; want Gij hebt Mij liefgehad vóór de grondlegging der wereld," Joh. 17 : 24. Wij worden gebracht in de tegenwoordigheid van Hem Die de zaligheid zelf is.

2. Daar zal zijn de vergadering van alle gezegende engelen en verheerlijkte heiligen. „Maar Ik zeg u, dat velen zullen komen van Oosten en Westen, en zullen met Abraham en Izak en Jacob aanzitten in het koninkrijk der hemelen," Matth. 8 : 11.

3. Daar zal zijn de volmaaktheid van alle hemelse giften beide in ziel en lichaam.

(1.) Die volmaaktheid zal zijn in de ziel; dat zal de hemel van de hemel wezen. „Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods, en het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen; maar wij weten dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen; want wij zullen Hem zien gelijk Hij is," 1 Joh. 3 : 2. „Ik zal Uw aangezicht

in gerechtigheid aanschouwen, ik zal verzadigd worden met Uw beeld als ik zal opwaken," Ps. 17 : 15. Door kennis komen wij tot liefde en door God lief te hebben kennen wij Hem.

(2.) Er zal volmaaktheid in het lichaam zijn. „Die ons vernederd lichaam veranderen zal, opdat het gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk lichaam," Filipp. 3:21. Het lichaam zal bekleed zijn met alle heerlijke eigenschappen als blijdschap, kracht en vaardigheid. Het is een onverwelkelijk en onverderfelijk lichaam, geschikt voor de werkingen van een verheerlijkte ziel, en daarbij zal het voor eeuwig een heerlijke tempel des Heiligen Geestes blijven. Daarom zal het goed wezen daar te zijn.

Gebruik

Laten deze dingen onze liefde opwekken tot zulk een gezegende staat, welke zo vol is van verlustiging en vrede, dat zij ons zal vervreemden van alles wat meest vermakelijk in de wereld is.

1. De beste staat in de wereld is slechts ijdelheid, al ijdelheid en vermengd met veel smarten. Weelde is vergezelschap van veel zorgen, en eer gaat gepaard met plagen, en alle genoegens hier zijn slechts bittere lekkernijen. Er zit een worm aan de wortel van onze wonderboom, en die zal hem ten laatste doen verdorren. Eindelijk komt de dood, en de lust zal vergaan. „De wereld gaat voorbij en haar begeerlijkheid," 1 Joh. 2: 17. De godzaligen zelf hebben geen onvermengde blijdschap wegens de inwonende zonde; zij leven hier in een vallei van tranen en strikken, en de zonde zal zijn greep op hen niet verliezen tot de dood ons losmaakt van het zondige vlees, en ons brengt in het onmiddellijke gezicht van God Zelf. Daarom zuchten en verlangen de heiligen naar de dag van afscheid, wanneer zij het vlees zullen afleggen en daarmee de zonde, als wanneer zij zullen opgenomen worden om eeuwig bij God te wonen.

2. Niemand zal in heerlijkheid worden opgenomen, dan alleen dezulken wier hart daar nu al is. „Want ook in dezen zuchten wij, verlangende met onze woonstede die uit de hemel is, overkleed te worden," 2 Cor. 5 : 2. „Ik wens ontbonden en met Christus te zijn," Filipp. 1 : 23. „Wijzelf die de eerstelingen des Geestes hebben, wij ook zelf, zeg ik, zuchten in onszelf verwachtende de aanneming tot kinderen, n.l. de verlossing onzes lichaams," Rom. 8 : 23. Een christen wacht en verlangt naar een reiner staat van zaligheid en onsterfelijkheid. De eerstelingen tonen wat de oogst zal zijn, en een voorproefje van wat het feest zal zijn. Hoewel zij dankbaar zijn voor deze verkwikkingen op de weg, toch verlangen zij naar huis en zij kunnen daarbuiten geen voldoening vinden.

3. De uitnemendheid van de staat der heerlijkheid vereist dat wij er naar verlangen. Indien die staat uw verlangen en beste genegenheden niet waard is, dan heeft hij weinig waarde bij u. Christus verwierf het voor ons door een leven van arbeid en smarten, en door de benauwdheden van een bittere, vervloekte dood. En nu dat alles is geschied zullen we nu niet verlangen naar het bezit van die zaligheid? Dit is dwaze ondankbaarheid. O, laten uw harten er toch op gesteld zijn. De begeerte moet aan het bezit vooraf gaan.

Wij moeten bewogen worden om te arbeiden om die gezegende staat, en die in de eerste plaats te zoeken. „Zoekt eerst het koninkrijk Gods en zijn gerechtigheid," Matth. 6 : 33. „Strijdt om in te gaan door de enge poort," Lukas 13 : 24. „Benaarstigt u te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken," 2 Petrus 1 : 10. Wat nut heeft het te weten dat er zulk een gezegende en zalige staat is, zo wij er geen belang in stellen? De hemel is waard er moeite voor te doen, en de kosten die wij er voor maken, zullen vergoed worden. Zo dachten de kinderen Gods er over: „Tot dewelke

onze twaalf geslachten gedurig nacht en dag God dienende, verhopend te komen," Hand. 26 : 7. Als wij er niet naar verlangen, geloven wij het niet en als wij er niet om arbeiden begeren wij het niet.

Laat ons troost zoeken in de hoop op deze gezegende en zalige staat.

1. Troost tegen alle ellenden en verdrukkingen van dit tegenwoordige leven. Deze zijn ons nodig; wij zouden te rustig in de wereld slapen, indien wij bij tijden geen doornen in ons bed vonden. Wij zouden dan zo tevreden zijn met het onthaal op de weg, dat wij zouden vergeten nog niet thuis te zijn. Maar God doet ons ontwaken uit onze dromen, alsof Hij zegt: „Maakt u dan op en gaat henen, want dit land zal de rust niet zijn," Micha 2 : 10. Anders wentelen wij ons in zinnelijke genoegens en onze harten zeggen: Het is goed hier te zijn.

2. Wanneer er een blijde en gezegende staat buiten de tijdelijke ervaringen is, dan is er troost te vinden wanneer wij schipbreuk lijden van onze voorspoed, en wij dan een kust en strand kunnen ontdekken, een landingsplaats waar wij veilig mogen zijn en tot rust mogen komen. „Gij die verdrukt wordt, zult verkwikking hebben met ons, in de openbaring des Heeren Jezus van de hemel met de engelen Zijner kracht," 2 Thess. 1:7. Hier zijn onze dagen smartelijk en onze arbeid is zwaar, maar daar is onze rust.

3. Wij mogen getroost zijn bij de gedachte dat onze zaligheid en vrede onuitsprekelijk zal uitgaan boven onze droefheid en zorgen, zodat in alle moeiten van dit tijdelijk leven wij daar overheen mogen zien op de blijdschap en troost van het toekomstige leven. Deze vreugde wordt ons voorgesteld in de beloften van het Evangelie, waar wij gewezen worden op Christus, Die „voor de vreugde die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen, en schande veracht," Hebr. 12 : 2. En wij worden er in Hebr. 6 : 18 op gewezen dat „wij een sterke vertroosting zouden hebben. Wij namelijk die de toevlucht genomen hebben, om de voorgestelde hoop vast te houden." Wij moeten daarbij leven door geloof, maar nog niet door aanschouwen.

Een van de kwalen van het mensdom is, dat wij naar voorspoed staan, zonder te letten op de weg die daartoe leidt. Toen Petrus zag en gevoelde dat de staat op de berg een staat van zaligheid en heerlijkheid was, bedacht hij niet wat hij eerst moest doen en eerst moest lijden vóór hij met Christus en de verheerlijkte heiligen kon verkeren. Onze Zaligmaker had hem kortgeleden verteld dat hij zichzelf verloochenen moest, Zijn kruis moest opnemen en Hem volgen. Maar Petrus dacht daar niet aan toen hij zeide: „Het is ons goed hier te zijn." Hij wilde verheerlijkt zijn vóór hij vernederd was en eer hij alle verdrukkingen die hem voorspeld waren, geleden had. Hij wilde zijn loon hebben eer hij zijn werk gedaan had. Iedereen zou graag de heerlijkheid en zaligheid bij Christus genieten, maar wij zijn niet gesteld op Zijn juk, en zijn afkerig van Zijn kruis, en wij willen ons daaraan niet onderwerpen. Als wij de zaligheid met Christus en de verheerlijkte heiligen willen genieten, moeten wij eerst met hen vernederd worden en met hen lijden. Maar wij zouden liever triomferen vóór wij slag geleverd hebben, en de kroon ontvangen vóór wij onze loop geëindigd hebben, en in vreugde maaien vóór wij in tranen gezaaid hebben, en rusten vóór dat wij het noodzakelijke werk dat God van onze handen eist, verricht hebben.

De redenen daarvan zijn deze:

1. Omdat wij van nature ons eigen gemak en rust liefhebben. Issaschar „zag dat de rust goed was," Gen. 49 : 15. Wij zijn niet genegen om een kruis te dragen, maar wij verlangen naar gelukzaligheid en heerlijkheid te genieten vóór en zonder verdrukkingen. Maar dit is een ongerijmd en ontijdig verlangen, voortspruitende uit zelfliefde. God heeft een andere orde besteld, dat het kruis zal vooraf gaan aan de

kroon. „Zo wij anders met Hem lijden, opdat wij ook met Hem verheerlijkt worden," Rom. 8 : 17.

2. De afkeer van het kruis komt voort uit de losheid en bandeloosheid van onze natuur, en uit de geest van opstand die ons van nature eigen is. „Het bedenken des vleses is vijandschap tegen God, want het onderwerpt zich der wet Gods niet, want het kan ook niet," Rom. 8 : 7. „Laat ons hun banden verscheuren, en hun touwen van ons werpen," Ps. 2 : 3. Plichten behagen minder aan het vlees dan zaligheid, en wij houden meer van vrede en leven dan van godzaligheid, reinheid en van waken, strijden en wachten en van ons te oefenen tot eerbied en godvruchtigheid waartoe Gods Woord ons roept.

Om ons aan te sporen genezing van deze kwaal te verkrijgen, en ons te schikken tot onze plicht zowel als tot onze zaligheid, *mogen de volgende overwegingen u helpen.*

1. God is een Heerser evengoed als een Weldoener, en Hij wil in beide opzichten erkend worden. Daarom moeten wij niet alleen verlangen en uitzien naar Zijn weldaden, maar ons ook onderwerpen aan Zijn regering. Zijn regering wordt geleerd uit Zijn wetten en voorzienigheid. In Zijn wetten beveelt Hij onze plicht, in Zijn voorzienigheid bepaalt Hij onze beproevingen. Een van deze te weigeren betekent Zijn vrijmacht te betwisten. De grootsprekers zeggen: „Wij zullen de overhand hebben met onze tong; onze lippen zijn onze; wie is heer over ons?" Psalm 12 : 5. Farao zeide: Wie is de Heere, Wiens stem ik gehoorzamen zou om Israël te laten trekken? Ik ken de Heere niet, en zal ook Israël niet laten trekken," Ex. 5 : 2. Daarom, zo wij God liefhebben als een Weldoener moeten wij ons aan Hem onderwerpen als aan een vrijmachtig God, die ons ten hemel wil brengen langs een weg die Hij bepaalt en die Hem behaagt.

2. Wij moeten ons door de middelen laten leiden tot doding van onze liefde tot een ingebeeld geluk. Een voornaam doel van de godsdienst is, om onze harten af te trekken van ijdele vermaken en van lege eer van de wereld, en een ander deel van de godsdienst wijst ons de weg naar ware gelukzaligheid, leert ons afstand doen van de wereld en onderwijst ons hoe wij toegang tot God kunnen krijgen en hoe wij zullen komen tot doding en tot verlevendiging. Wij zullen neerzitten bij lege bakken zo wij toegeven aan onze Vleselijke neigingen. Indien wij ons niet onderwerpen aan de middelen zal het geestelijk leven en de vergenoeging die daaruit voortvloeien verzwakken.

3. Een nauwgezette waarneming van de genademiddelen zal ons leren dat er betrekking is tussen de middelen en de ware vergenoeging. Zo wij niet om de zaligheid arbeiden en er niet voor willen lijden, dan bewijzen wij daarmee dat wij ze niet op de rechte prijs stellen. Er kan een enkele achtung zijn voor de middelen, maar ook een praktische achtung die openbaar komt in het waarnemen van de genademiddelen. In Rom. 2 : 18 lezen wij van een enkele, een loutere goedkeuring van de middelen: „En gij weet Zijn wil, en beproeft de dingen die daarvan verschillen, zijnde onderwezen uit de wet." En in Rom. 2 : 7 wordt ons de praktijk of het waarnemen van de plichten genoemd: „Dengenen wel, die met volharding in goed doen, heerlijkheid en eer en onverderfelijkheid zoeken het eeuwige leven." De laatstgenoemden waarderen de genademiddelen en ook het doel waartoe zij mogen leiden, en dezulken onderwerpen zich aan het ene om het andere te verkrijgen. Wanneer de goddelozen gezegd worden de eeuwige zaligheid te versmaden, wil dat niet zeggen dat zij niet eeuwig zalig willen zijn, want zij die zichzelf liefhebben willen graag eeuwig gelukkig zijn, maar er wordt daar zo van hen gesproken omdat zij de middelen versmaden en bijgevolg de zaligheid prijs geven. Zo wordt van de

Israëlieten gezegd: „Zij versmaadden ook het gewenste land; zij geloofden Zijn woord niet; maar zij murmureerden in hun tenten; naar de stem des Heeren hoorden zij niet," Ps. 106 : 24, 25. Het land was goed en vruchtbaar, maar veraf, en er waren reuzen en ommuurde steden, en daarom schrikten zij terug van de moeiten en zwarigheden die zij ondergaan moesten. De hemel is een schoon land, maar uit toegeeflijkheid aan traagheid van het vlees hebben wij een afkeer van moeilijkheden en nauwgezetheid van een heilige wandel.

4. De moeilijkheid om de zaligheid te verkrijgen zit niet in een waardering van het einde, maar van de middelen. Daarom is het nodig dat wij onze oprechtheid daarin op de proef stellen. Er is enige moeilijkheid ten opzichte van het einde, om mensen te overtuigen van een ongeziene gelukzaligheid. Maar dit mag deels plaats hebben door de rede, maar zaligmakend door de Geest der openbaring. „Die de ogen uws verstands verlicht, opdat gij moogt weten welke is de hoop van Zijn roeping, en welke de rijkdom zij van de heerlijkheid Zijner erfenis in de heiligen," Ef. 1 : 17, 18. Maar mensen worden eerder overtuigd dan bekeerd. Zij worden eerder overtuigd dan afgetrokken van wereldse ijdelheden, opdat zij naar deze zaligheid zullen zoeken. En gewoonlijk hebben wij een gereeder oor voor aanbiedingen van gelukzaligheid, dan voor bevelen van plicht en gehoorzaamheid. Zie dit in Bileam: „Mijn ziel sterve de dood der oprechten, en mijn uiterste zij gelijk het zijne!" Num. 23 : 10. De Joden zeiden: „Heere, geef ons altijd dit brood," Joh. 6 : 34. Maar een oprechte christen zal alle vergankelijke dingen schade rekenen, om Christus te gewinnen, Filipp. 3 : 8.

5. Er is een zelfverloochenende onderwerping nodig aan God, om ons in de hemel te brengen in Zijn eigen weg. Dat wij dan met God mogen beginnen. „Indien iemand tot Mij komt, en niet haat zijn vader en moeder, en vrouw en kinderen, en broeders en zusters, ja ook zelfs zijn eigen leven, die kan Mijn discipel niet zijn," Lukas 14 : 26. Dit moet zo geschieden dat wij wáár voor Hem mogen zijn, en Hem volgen en versterkt mogen worden tegen alle moeilijkheden die wij op de weg naar de hemel ontmoeten. In Hebr. 11 : 35 lezen wij dat de gelovigen veel lijden hebben ondergaan, de aangeboden verlossing niet aannemende, opdat zij een betere opstanding verkrijgen zouden.

6. Er is zulk een onafscheidelijk verband tussen het einde en de middelen, dat God het ene niet zonder het andere geven wil. Indien wij geloven, de zonden doden, wachten en lijden, dan zullen wij met Hem heersen en anders niet.

Lering III. *Indien wij onze begeerten verkregen in alles wat wij menen dat goed voor ons is, zo zou ons veel kwaad wedervaren.*

Petrus zeide: „Het is goed dat wij hier zijn." Maar helaas! hoe kwaad zou het voor de wereld geweest zijn, indien Christus Zijn verblijf nog op de berg had. Het voorbeeld van Petrus toont ons twee zaken:

1. Dat wij geneigd zijn méér te letten op ons eigen voordeel dan op het algemeen belang. Hij had gewichtig werk op aarde te doen, maar hij wilde op de berg blijven. Het is onze aard, anderen te vergeten zo wij het zelf goed hebben. Petrus bekommerde zich weinig over zijn medeapostelen, over de verlossing der wereld en over de bekering der volken.

2. Hoe ver zijn wij buiten het spoor wanneer wij oordelen naar ons eigen gevoel en naar de raad van vlees en bloed. Wij raadplegen met de gemakzucht van het vlees, en daarom hebben wij liever rust dan moeite en arbeid. Wij hebben liever wat ons behaagt, dan wat tot ons wezenlijk voordeel is. Petrus zeide: „Het is goed dat wij hier zijn," maar hij moest eerst arbeiden en lijden, eer hij opgenomen werd in heerlijkheid. Welaan dan, laat ons eens nagaan welke maatstaf wij moeten aanleggen om te bepalen

wat goed of kwaad is.

1. Wat goed is wordt niet bepaald door onze inbeelding of opvatting, maar door de wijsheid Gods. Want Hij weet beter dan wijzelf wat goed voor ons is. De Goddelijke keuze is te verkiezen boven onze eigenwijsheid. Wat Hij doet en zoals Hij het doet uitvallen is beter voor ons dan iets anders. Konden wij hiervan overreed worden, hoe blijmoedig zouden wij dan ontvangen en ondergaan alles wat over ons komt of zal komen. God is wijzer dan wij, en Hij heeft ons méér lief dan wij onszelf. Het kind moet niet geregeerd worden naar zijn eigen grillen, maar naar zijns vaders verstand. Een ziek mens mag zich niet laten beheersen door zijn eigen smaak, maar door de bekwaamheid van de dokter. Wij weten bij ervaring dat God soms Zijn volk teleurstellingen laat ondervinden tot hun eigen nut. „Maar Ik zeg u de waarheid, het is u nut dat Ik wegga; want indien Ik niet wegga, zo zal de Trooster tot u niet komen," Joh. 16 : 7. We zijn te veel verkleefd aan onze eigen opvattingen. Christus' handelingen met ons zijn nuttig, hoewel ze ons niet aangenaam zijn. Of Hij gaat of blijft, Hij mag oordelen wat goed voor ons is, en niet wijzelf. Wij zijn kortzichtige schepselen, verward door driften. Onze gebeden zijn dikwijls eigenzinnig, wij vragen aan God wij weten niet wat, zoals Jezus tot de twee broeders zeide: „Gijlieden weet niet wat gij begeert," Matth. 20 : 22. Wij bidden onszelf in een onheil en een strik, en het zou onze grootste ellende zijn zo God ons in een toestand bracht overeenkomstig onze eigen inbeeldingen en begeerten.

2. Wat goed is wordt bepaald door het voornaamste goed en door ware gelukzaligheid. Is niet het genieten van God onze voornaamste voorspoed? Onze gelukzaligheid bestaat niet in uitwendige weldaden, rijkdom, gezondheid, eer, burgerlijke vrijheid of in het bezit van aangename betrekkingen, man, vrouw of kinderen, maar in onze betrekking op God en in onze aanneming door Hem. Andere dingen zijn slechts toevoegsels, „zij zullen u toege worpen worden," Matth. 6 : 33. Daarom is armoede goed, verdrukkingen zijn goed; zij doen niets af van onze wezenlijke, bestendige gelukzaligheid, maar zij helpen ons in de genieting daarvan, daar zij genade en heiligheid doen aanwassen, en zo genieten wij meer van God. Wezenlijk, wat ons nader tot God brengt is goed, en wat ons van Hem scheidt is kwaad. Daarom is zonde kwaad, omdat zij een verwijdering veroorzaakt tussen God en ons. „Uw ongerechtigheden maken een scheiding tussen ulieden en God, en uw zonden verbergen het aangezicht van ulieden, dat Hij niet hoort," Jes. 59 : 2. Maar verdrukking is goed, omdat zij ons dikwijls beweegt om God ernstiger te zoeken. „Als het hun bang zal zijn, zullen zij Mij vroeg zoeken," Hos. 5 : 15. Daarom, elke toestand is goed of kwaad, naarmate wij daardoor dichter bij God komen, of verder van Hem afraken. Die omstandigheden zijn goed, die ons beter maken, meer gelijkvormig aan God, meer bekwaam tot gemeenschap met Hem, en die leiden tot onze eeuwige zaligheid. Daarom is het goed voor een man, dat „hij het juk in zijn jeugd draagt," dat hij geoefend wordt onder het kruis, in een bestendige gehoorzaamheid en onderwerping aan God, en zo wordt bekwaam gemaakt om gemeenschap met Hem te onderhouden. Indien verdrukkingen tot dat einde leiden dan zijn zij goed, want dan helpen zij ons het voorname goed te genieten.

3. Dat goede is niet altijd aangenaam voor het vlees, of tot uitwendige voorspoed. Daarom, het goede in onze omstandigheden wordt niet bepaald door de belangen van ons vlees, maar door de welstand van onze ziel. Indien God op ons zoveel van uitwendige welvaart voor dit tijdelijk leven zou uitstorten als wij begeren, zo zou van ons niet gezegd kunnen worden dat wij in een goede toestand verkeren. Het vlees wil verzadigd worden, maar God wil onze Vleselijke hebzucht niet voeden. Er zijn grotere belangen voor onze ziel, dan voor ons lichaam. „Hij kastijdt ons tot ons

nut, opdat wij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden," Hebr. 12 : 10. Het is zeker dat God ons wil kastijden tot ons nut. Maar wat noemen wij nuttig? Zijn het niet de goede dingen van deze wereld, de grote mammon welke door zovelen wordt aanbeden? Zo wij die dingen nuttig noemen, God doet het niet. Hij wil ons enig geestelijk voordeel geven, en dat is een deelgenootschap in Zijn eigen heiligheid. En waarlijk, indien het volk van God goed gesteld is, achten zij zich gezegend te zijn, niet door uitwendige voorrechten, maar door inwendige versterking van genade. „Daarom vertragen wij niet; maar hoewel onze uitwendige mens verdorven wordt, zo wordt nochtans de inwendige vernieuwd van dag tot dag," 2 Cor. 4 : 16. Een opmerkend christen stelt meer prijs op heiligheid gewerkt door verdrukking, dan op al zijn uitwendige voorrechten. Hoewel verdrukking kwaad is in zichzelf, toch is zij goed als middel tot heiliging.

4. Een persoonlijk goed moet in dienst gesteld worden van een algemeen goed, en onze persoonlijke voorrechten moeten in dienst gesteld worden van het koninkrijk van Christus en van de eer van God. De komst van Christus' koninkrijk, of het goede van de Kerk, moet gezocht worden boven onze persoonlijke voordelen of eer. Paulus wilde de heerlijkheid des hemels voor een tijd missen, indien zijn blijven in het vlees nodig mocht zijn voor de heiligen, Filipp. 1 : 24. Wij moeten niet zó sterk verlangen naar het goede voor onszelf, dat wij het goede voor anderen verhinderen. Alle elementen in de schepping handelen tegen hun eigen aard, als het nodig is tot bewaring van het heelal, dus voor de eer van God. Wat niet aangenaam is voor onze persoonlijke rust, mag goed zijn voor de eer van God. Nu, de eer van God is ons grootste belang. Indien het tot verheerlijking van God zou zijn, zo ik in moeite kwam, beroofd zou worden van mijn troost, dan zou mijn geheiligde onderwerping aan de wil van God moeten zeggen: Het is goed! Hierin moet gij hebben de onschuldige neiging van de menselijke natuur van Christus: „Vader verlos Mij uit deze ure," en het overheersende besef van Zijn plicht, of van de verrichting van Zijn ambt: „Maar hierom ben Ik in deze ure gekomen." Wij worden dikwijls geslingerd tussen de neiging van onze natuur en de overtuiging van onze plicht. Maar in een begenadigd hart moet het besef van onze plicht en de begeerte naar Gods verheerlijking uitgaan boven het verlangen naar onze eigen troost, rust, veiligheid en welvaart. Onze natuur zou liefst bewaard worden voor moeite, maar genade onderwerpt al onze belangen aan Gods eer, die ons liever behoort te zijn dan alle andere dingen.

5. Dit goede kan niet bepaald worden door het oordeel van ons gevoel, maar door het oordeel van geloof, niet door tegenwoordige wensen maar door toekomstig voordeel. Wat niet goed schijnt kan een middel tot het goede zijn. Verdrukking voor het tegenwoordige is niet aangenaam voor ons natuurlijk gevoel; ook is het nut daarvan niet altijd duidelijk voor ons geestelijk besef. Maar het is goed omdat in de uitkomst blijkt dat het medegewerkt heeft ten goede. „Wij weten dat dengenen die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede," Rom. 8 : 28. Wanneer God slaat gevoelen wij dat het kruis verdrietig is, maar wanneer wij het einde zien, dan erkennen wij dat het goed is verdrukt te zijn geweest. „Alle kastijding, als die tegenwoordig is, schijnt geen zaak van vreugde maar van droefheid te zijn; maar daarna geeft zij van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid dengenen die door dezelve geoefend zijn," Heb. 12 : 11. Iets goeds dat tegenwoordig is, is een oorzaak van blijdschap, en een kwaad dat tegenwoordig is een oorzaak van droefheid. Wanneer wij pas kort onder de verdrukking zijn, gevoelen wij de smart, maar niet dadelijk het nut. Maar niet lang daarna, bijzonder wanneer wij er op terugzien, zullen wij zeggen: Het was goed voor mij! Onder de verdrukking moet het geloof werken, en daarna werkt de liefde. Gods geneeskunde moet zijn tijd hebben om uit te werken. Wat niet goed

schijnt mag toch goed zijn. Ofschoon het niet goed is in zijn natuur, zo mag het toch goed zijn in het gebruik. Hier past het woord: „Wat ik nu doe weet gij niet, maar gij zult het na dezen verstaan." Het goede in de verdrukking wordt niet beseft door gevoel, maar door geloof. De roede is een bitter ding voor het tegenwoordige, maar de bittere wortel zal zoete vrucht voortbrengen. Wanneer wij iemand die onder het kruis is, vragen: Is het u goed de slagen van Gods kastijdende hand te gevoelen? arm te zijn, ziek, beproefd door tegenslagen, vrienden en betrekkingen te verliezen, van een geliefd kind beroofd te worden? zo zal hij geneigd zijn te antwoorden: Nee. Maar dit arme schepsel, nadat hij geoefend en vernederd is, en sommige nieuwe blijken van Gods gunst ontvangen heeft, opnieuw gevraagd zijnde: Is het u goed verdrukt te zijn geweest? zo zal hij zeggen: o ja, ik leefde ver van God af, en daarom had ik zulk een ervaring van Gods genade nodig. Geloof moet het geval beoordelen, wanneer gevoel het niet kan.

Welaan dan, laten wij leren onderscheid te maken tussen wat wezenlijk goed voor ons is en wat wij oordelen goed voor ons te zijn. Een schraal rantsoen is gezonder voor onze zielen dan wat onze ziekelijke eetlust verlangt. Het is menigmaal het beste voor ons zwak te zijn, en 't is slecht sterk te zijn. Alle dingen zijn goed zo zij ons nuttig zijn tot een gezegende eeuwigheid. Daarom zijn scherpe verdrukkingen goed. Dat gedeelte van de wereld dat zich laat regeren door eigen zin en gevoel, zal dat niet toestemmen. Gij kunt een hebzuchtig mens niet overtuigen dat het verlies van bezittingen goed is, of een werelds rijk mens dat armoede goed is. Gij kunt een heerszuchtig mens niet overtuigen dat het goed is veracht en versmaad te zijn, of een zinnelijk, weelderig mens dat het goed is gekweld te worden, opdat het lichaam verdrukt wordt ten goede van de ziel. Zij zullen u nooit geloven.

Maar zij die alle dingen in eeuwigheidslicht bezien, die weten dat armoede de weg baant tot ware rijkdom, en verachting tot wezenlijke heerlijkheid, en dat het gemis van overvloed van aardse vermaken en het ondergaan van allerlei ellende de zonde doodt. Amen.

VIJFDE PREEK.

Terwijl hij nog sprak, zie een luchtige wolk heeft hen overschaduwd; en zie een stem uit de wolk zeggende: Deze is Mijn geliefde Zoon in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb, hoort Hem. Matth. 17 : 5.

In dit gedeelte van de geschiedenis zijn twee dingen opmerkenswaardig en op beide wordt onze aandacht gevestigd door het woord „zie.“

- I. **Eerst zien zij een luchtige wolk.**
- II. **Daarna horen zij een stem uit de wolk.**

I. Ten eerste. Van de wolk lezen wij: „Terwijl hij nog sprak, zie een luchtige wolk heeft hen overschaduwd.“ Het was niet een donkere wolk, als op de berg Sinai, toen God de wet gaf, maar het was een lichte wolk, hoewel niet zo helder en licht dat er niet enige donkerheid in was. Het was geen natuurlijke en gewone wolk zoals wij gewoonlijk in de lucht boven ons zien, maar het was een buitengewone en bovennatuurlijke wolk die God voor deze gelegenheid schiep. Het gebruik daarvan was tweeledig.

1. Om Mozes en Elia te onttrekken aan het gezicht toen het gesprek geëindigd was. Daarom verklaren sommigen de woorden in Lukas 9 : 34, „En zij werden bevreesd, als die in de wolk ingingen,“ in die zin, dat de discipelen bevreesd waren toen zij zagen dat Mozes en Elia in de wolk gingen, wat wil zeggen dat zij er door omringd en bedekt werden. Zo wordt van Jezus Christus Zelf gezegd, toen Hij ten hemel opvoer: „En een wolk nam Hem weg van hun ogen,“ Hand. 1 : 9.

2. Die bovennatuurlijke wolk was een teken van de buitengewone tegenwoordigheid van God, Wiens stem onmiddellijk uit de wolk kwam. Zij diende ook om de heerlijkheid Gods te omsluiëren, wat het best gedaan werd door een wolk die het midden houdt tussen aardse en hemelse lichamen. Toen Salomo de tempel bouwde vertoonde de Heere daar Zijn bijzondere tegenwoordigheid door het huis met een wolk te vervullen. God gebruikt dit middel in Zijn verschijning, om de glans van Zijn uitnemende heerlijkheid te matigen. Wij zijn niet bekwaam God te aanschouwen zo als Hij is, en daarom moeten wij niet willen doordringen tot Zijn heerlijkheid. Zo bedekt God Zijn heerlijkheid door een wolk of sluier.

I. Ten tweede. **Zij hoorden een stem.** „En zie een stem uit de wolk zeggende: Deze is Mijn geliefde Zoon in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb, hoort Hem.“

1. Merk hier op, dat er een duidelijke en hoorbare stem tot hen kwam. Hoewel God nu waarneembaar Zijn tegenwoordigheid met Christus op de berg openbaarde, en hoorbaar sprak, toch verscheen Hij niet in een duidelijke gedaante van een mens of van enig ander levend schepsel, maar alles had plaats door een stem uit de wolk. Zo lezen wij in Deut. 4 : 12, „Gij hoordet de stem der woorden, maar gij zaagt geen gelijkenis, behalve de stem.“ En in vers 15 : „Wacht u dan wèl voor uw zielen, want gij hebt geen gelijkenis gezien ten dage als de Heere op Horeb uit het midden des vuurs tot u sprak, opdat gij u niet verderft en maakt u een gesneden beeld,“ of enige gelijkenis. De stem van God mag met minder gevaar tot ons komen dan enige zichtbare verschijning van Hem.

2. De andere zaak waarop wij moeten letten is, wat die stem sprak: „Deze is Mijn

geliefde Zoon, hoort Hem." Door deze stem wordt gegeven:

1. In de eerste plaats een getuigenis van Christus en
2. In de tweede plaats een gebod om naar Hem te horen.

Eerst wordt een getuigenis gegeven van de waardigheid van Christus: *Hij is de geliefde Zoon van God in Wie Hij Zijn welbehagen heeft.*

En daarna wordt een gepaste eerbied voor Hem opgeëist.

De woorden zijn weinig, en toch bevatten zij de som van het gehele evangelie, en zij werden gesproken niet door een mens of door een engel, maar door de Heere zelf, waarom zij met te meer eerbied moeten worden opgevolgd.

De apostel Petrus die daar ook tegenwoordig was kon dat getuigenis van de Vader betreffende Zijn Zoon Jezus Christus nooit vergeten. In zijn tweede zendbrief 1 : 17 schrijft hij: „Want Hij heeft van God de Vader eer en heerlijkheid ontvangen, als zodanig een stem van de hoogwaardige heerlijkheid tot Hem gebracht werd: Deze is Mijn geliefde Zoon, in dewelke Ik Mijn welbehagen heb." En bovendien wat Christus zei van een andere stem van de hemel was ook waar van de stem op de berg: „Niet om Mijnentwil is deze stem geschied, maar om uwentwil," Joh. 12 : 30. Deze stemmen spraken niet zo zeer om Christus te bemoedigen in Zijn lijden, dan wel tot onze bevestiging en onderwijzing. Alle getuigenissen die van de hemel aan Christus gegeven werden bedoelden Hem aan te wijzen als de ware Messias, goedgekeurd en erkend door God zelf. Daarom behoren deze woorden altijd in onze gedachten te zijn, bijzonder wanneer wij in heilige plichten tot God naderen.

Ik zal beginnen *met de waardigheid, eer en heerlijkheid van Christus, waarvan een plechtige verklaring van de hemel gegeven werd.* Er waren drie dingen in:

1. De betrekking tussen Hem en de Vader; *Hij is de Zoon.*
2. De dierbaarheid van die betrekking; *Hij is een geliefde Zoon.*
3. Het welbehagen hetwelk de Vader in de Zoon neemt, en de prijs van onze verlossing die door Christus betaald is: *In Welke Ik Mijn welbehagen heb.*

Wij trekken uit onze tekst de volgende leer: ***Dat het 't eerste en voorname stuk van het Evangelie, hetwelk wij noodzakelijk moeten kennen en geloven tot zaligheid, is, dat Jezus Christus de geliefde Zoon van God is in Wie Hij Zijn welbehagen heeft.***

A. Eerst zal ik dat getuigenis hetwelk van Christus gegeven is, openen.

B. Daarna zal ik spreken over de belangrijkheid en het gewicht van deze waarheid.

A.1. Eerst zullen wij spreken ***over het getuigenis dat van Christus gegeven is.***

Laat mij beginnen met de woorden waarin Zijn kinschap uitgedrukt wordt: *Deze is Mijn geliefde Zoon.*

Christus is de *Zoon* van God, Hij is wezenlijk Zijn eniggeboren Zoon. „Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft," Joh. 3 : 16. Hij is de eniggeborene Zoon van eeuwigheid. „Ik was geboren als de afgronden nog niet waren," Spr. 8 : 24. Hij is een Zoon die Eenswezens met de Vader is. „Daarom zochten de Joden Hem te doden, omdat Hij ook zeide dat God Zijn eigen Vader was, Zichzelf Gode evengelijk makende," Joh. 5 : 18. Hij is hetzelfde Wezen met de Vader. „In den beginne was het Woord en het Woord was bij God, en het Woord was God," Joh. 1 : 1.

Waarom werd dat getuigenis van Hem op de berg gegeven?

1. Om de bijzondere waardigheid van Christus boven alle anderen aan te tonen. Hij is

de Zoon van God. Gelovigen zijn zonen van God, maar op een andere wijze; Hij van nature, maar wij door aanneming. Hoewel God veel kinderen heeft door schepping en aanneming, toch is Christus Zijn Zoon op een bijzondere, geheel enige wijze, door eeuwige generatie, en door gemeenschap aan het zelfde Goddelijke Wezen. Daarom houden de woorden: *Deze is Mijn geliefde Zoon*, in, dat Hij die Zoon is, zoals geen ander het is.

2. Hij wordt Gods geliefde *Zoon* genoemd, om Hem te onderscheiden van Mozes en de profeten. Van Mozes, zoals wij lezen in Hebr. 3 : 5, 6, „Mozes is wel getrouw geweest in geheel zijn huis als een dienaar, tot getuigenis der dingen die daarna gesproken zouden worden, maar Christus als de zoon over Zijn eigen huis, Wiens huis wij zijn." Hij werd onderscheiden van de andere profeten, want in Hebr. 1 : 1, 2 wordt gezegd: „God voortijds veelmaal en op velerlei wijze tot de vaders gesproken hebbende door de profeten, heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door de Zoon, Welke Hij gesteld heeft tot een erfgenaam van alles, door Welke Hij ook de wereld gemaakt heeft." Hij is de grote Leraar van de Kerk; in zachtmoedigheid boven Mozes, in ijver boven Elia, in gemeenzaamheid en gemeenschap was Hij met God en was God.

3. God spreekt hier van Zijn geliefde *Zoon* om aan te tonen dat de oude profetieën vervuld waren. Daarin was voorzeggd de vereniging van de twee naturen in Zijn persoon, en dat Ene zou komen Wiens naam Immanuël, God met ons, zou zijn, Die de Kerk zou verlossen en zalig maken. Er was geprofeteerd dat een „Kind zou geboren worden, Wiens naam zou zijn sterke God," Jes. 9 : 5. Er was onder de oude dag geprofeteerd dat Hij God, de Zoon van God zou zijn. Hoewel Hij geboren zou worden te Bethlehem, nochtans waren „Zijn uitgangen vanouds, van de dagen der eeuwigheid," Micha 5 : 1. Hij zou zijn „des Heeren Spruit tot sieraad en tot heerlijkheid." Jes. 4 : 2. In Zach. 13 : 7, wordt van Hem geprofeteerd als van de „Man, Die Gods metgezel is." En in veel andere profetieën wordt de vereniging van de twee naturen verklaard.

2. Ten tweede zullen wij beschouwen wat het zeggen wil dat Hij genoemd wordt Gods *geliefde Zoon*.

1. God had Christus lief. Hij is het voorwerp van Zijns Vaders liefde, zowel als Hij is de tweede Persoon in het goddelijk Wezen, als in Zijn hoedanigheid van Middelaar. Als de tweede Persoon in de Drieëenheid waren er twee zaken in Hem die des Vaders liefde opwekten, namelijk een nauwe betrekking en gelijkvormigheid. In Joh. 1 : 18 lezen wij van die nauwe betrekking: „De eniggeboren Zoon Die in de schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard." Van de gelijkenis of de gelijkvormigheid lezen wij: „Hij is het afschijnsel Zijner heerlijkheid en het uitgedrukte beeld Zijner zelfstandigheid," Hebr. 1 : 3. Zoals de Vader is zo is Christus.

2. Als Middelaar werd Hij van God geliefd op grond van Zijn gehoorzaamheid. „Daarom heeft Mij de Vader lief, overmits ik Mijn leven afleg," Joh. 10 : 17. „De Vader heeft de Zoon lief, en heeft alle dingen in Zijn hand gegeven," Joh. 3 : 35. De Vader keurde de onderneming van Christus voor zondaars goed, en verlustigde Zich daarin als in een uitnemende weg tot de heiliging van Zijn naam, en om armen schepselen te verlossen uit hun verloren staat. Daarom was de Vader bevredigd, en nam een welgevallen in Zijn dood, als zijnde een genoegzaam rantsoen voor arme zielen. Welnu, God had Hem lief en daarom vertrouwde Hij de zielen van mensenkinderen in Zijn handen, en verordeneerde Hem om de grote Middelaar te zijn, en alle geschillen tussen God en ons op te lossen. En hoe meer Hij doet in de

uitoefening van Zijn ambt, hoe meer geliefd en aangenaam Hij bij God is.

3. Het was een getuigenis van des Vaders liefde tot Christus als Middelaar. Wij zijn niet bekwaam om te begrijpen hoe onuitsprekelijk de Vader Zich in Hem verlustigde als tweede Persoon in de Drieëenheid. Wij lezen daarvan: „Toen was Ik een voedsterling bij Hem, en Ik was dagelijks Zijn vermakingen," Spr. 8 : 30. Het wederkerig behagen hetwelk de goddelijke Personen in elkander vinden, zien wij hier bevestigd. God verlustigde Zich in Christus en Christus in God. Maar in de liefde tot Hem als Middelaar getuigde God van Zijn liefde tot Hem in twee opzichten:

In de gave van de Geest, en in de verheerlijking van Zijn menselijke natuur.

(1.) Wat betreft de gave van de Geest. „God geeft Hem de Geest niet met mate. De Vader heeft de Zoon lief, en heeft alle dingen in Zijn hand gegeven," Joh. 3 : 34, 35. Dit was de voorname uitdrukking van Zijn liefde tot Christus als Middelaar, door Hem niet te maken tot een zichtbare vorst van de wereld, maar door Hem de gave van Zijn Geest te geven om Hoofd van de Kerk te zijn.

(2.) De andere uitdrukking van Zijn liefde tot Hem als Middelaar was de gift van eeuwige heerlijkheid. „Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen die Gij Mij gegeven hebt; want Gij hebt Mij liefgehad vóór de grondlegging der wereld," Joh. 17 : 24. Gods liefde tot Christus, als Middelaar, werd geopenbaard in Hem te verheffen tot heerlijkheid, en dat voor eeuwig. Deze zijn de grote getuigenissen van Gods liefde tot Christus, als Godmens, of verschijnende in onze natuur.

Waarom werd dit getuigenis op de berg gegeven?

Ten eerste om het doel, waarom Christus kwam, aan te tonen. Hij kwam om de beminnelijkheid van God te verklaren, dat Hij liefde is, en dat Hij liefde heeft voor Zijn kinderen. Christus is het beeld van allen, want Hij is de eerst beminde, en het grote voorbeeld of de openbaring van Gods liefde tot de wereld.

Ten tweede. Dat getuigenis werd gegeven om de overvloed van deze liefde te kennen te geven. Want Christus geliefd zijnde, zijn wij óók geliefd. „Hij heeft ons begenadigd in de Geliefde, tot prijs der heerlijkheid Zijner genade," Ef. 1 : 6. Het is een overvloeiende liefde. Hij is geliefd, en allen die deel aan Hem hebben, zijn in Hem geliefd.

Er is een tweevoudige liefde in God, de liefde van *vrijwilligheid* én van *welbehagen*. De uitverkorenen zijn van alle eeuwigheid van God geliefd met een liefde van *vrijwilligheid*, waardoor Hij hun goed wilde doen en waardoor Hij besloot het goede op hen uit te storten. Maar de liefde van *welbehagen* en vermaak is die liefde, waardoor God ons aanneemt, Zich in ons verlustigende, wanneer Hij ons liefelijk heeft gemaakt als Zijn eigen kinderen, met Hem verzoend zijnde door de dood van Christus, vernieuwd door de Geest van Christus, en door Hem voorzien zijnde met alle genaden welke ons aangenaam en kostelijk maken in Zijn ogen.

Ten derde. Het getuigenis op de berg werd gegeven om daarmee aan te tonen hoe lief God Zijn volk heeft. Christus bad: „Dat de wereld bekenne, dat Gij Mij gezonden hebt, en hen liefgehad hebt, gelijk Gij Mij liefgehad hebt," Joh. 17 : 23. En in vers 26: „Dat de liefde waarmede Gij Mij liefgehad hebt, in hen zij en Ik in hen." Uit die liefde was Hem de Geest gegeven en zou Hij ingaan in eeuwige heerlijkheid. Hoewel Christus de geliefde Zoon was, toch was Zijn staat in de wereld slechts gering en veracht. Hij was verdrukt, een Man van smarten, vervolgd tot de dood, ja tot een smadelijke, smartelijke en vervloekte dood. En toch niettegenstaande deze

vernedering was Hij vol van de Heilige Geest, van Zijn genaden en vertroosting, en daarna werd Hij in heerlijkheid opgenomen. En zo heeft Hij ook ons lief. Zo ook aan ons behoef Hij geen wereldse grootheid te geven, maar indien wij de Geest hebben, en ten laatste verwelkomd zullen worden in de hemel, dan bezitten wij datgene wat een onfeilbaar bewijs van Gods liefde is. Zo verklaarde God Zijn liefde tot Zijn eniggeboren Zoon, en daarom behoren de aangenomen kinderen dankbaar te zijn voor deze liefde, zo zij door de Geest bekwaam gemaakt worden om met geduld te volharden in wèl te doen, tot dat zij eeuwige heerlijkheid en gelukzaligheid ontvangen.

2. De volgende zaak die wij te beschouwen hebben vinden wij in de woorden: „***In Dewelke Ik Mijn welbehagen heb.***”

Deze woorden moeten verstaan worden als gezegd van Christus als Middelaar, of God geopenbaard in het vlees. Het is tweemaal gezegd, eerst bij Christus' doop, en nu bij Zijn verheerlijking. Beide gevallen hebben betrekking op Zijn middelaarschap. In Zijn doop wijdde Hij Zichzelf toe, en Hij bood Zichzelf bij God aan als Middelaar voor ons, om een dienaar te zijn van Zijn besluit, zoals wij in de doop beloven om de bevelen die ons gegeven zijn op te volgen en Zijn eer in de wereld te bevorderen. Christus bood Zichzelf aan als Middelaar, als Profeet om ons de weg ter zaligheid bekend te maken, als Priester om een volkomen rantsoen voor ons te betalen, als Koning om ons alle dingen te geven, en allen die aan Zijn regering onderworpen zijn te beschermen en te bewaren totdat hun heerlijkheid volmaakt zal zijn, en zij hun eeuwige staat van gelukzaligheid bereiken. Nu dan, God verklaarde van de hemel dat Hij een welbehagen in Hem had, en nu Christus enige voortgang in Zijn werk gemaakt had, bevestigt God dat getuigenis tot verzekering van de wereld.

Het getuigenis van het welbehagen Gods heeft betrekking

1. Op Christus.
2. Op hen die Hem toebehoren.

Ten eerste op Christus. God nam een welbehagen in Hem. Deels om *het voornemen*, verloren mensenkinderen te herstellen, deels om *de voorwaarden* waarop dit werk zou uitgevoerd worden; deels om de uitvoering van dat werk door Christus.

1. Wat betreft het *voornemen*.

God nam er behagen in dat gevallen mensenkinderen zouden opgericht worden. Wij beginnen met te zeggen dat God voldaan was in het werk der schepping. „Op de zevende dag heeft de Heere gerust en Zich verkwikt,” Ex. 31 : 17. Dat wil zeggen dat Hij Zich verlustigde in het aanschouwen van Zijn werken, als vruchten van Zijn wijsheid, macht en goedheid. Ps. 104 : 31 zegt: „De Heere verblijdde Zich in Zijn werken.” De Heere zag alles wat Hij gemaakt had en zie het was zeer goed. Dit was Gods rust en sabbat, zich te verlustigen in Zijn werken.

Maar daarna is de mens, het ondankbare deel van de schepping, hoewel hij het meesterstuk daarvan was in deze zichtbare en lagere wereld, van God zijn Schepper afgevallen, en heeft het schepsel boven de Schepper gekozen, tot zijn eigen verlies en verderf. Dit mishagde God zozeer, dat Hij redenen had het menselijk geslacht te verderven. In Gen. 6 : 6 lezen wij: „Toen berouwde het den Heere dat Hij de mens op de aarde gemaakt had, en het smartte Hem aan Zijn hart.” God had een mishagen in ons, was vervreemd van ons en Hij zag op ons gelijk een mens ziet op iets waarover hij berouw heeft. God kan wezenlijk geen berouw hebben, maar dit is een uitdrukking om aan te tonen hoe lelijk en verachtelijk wij in Zijn ogen geworden waren. „De Heere heeft uit de hemel nedergezien op de mensenkinderen, om te zien of iemand verstandig ware, die God zocht; zij zijn allen afgeweken, tezamen zijn zij stinkende

geworden, daar is niemand die goed doet, ook niet één," Ps. 14 : 2, 3. Helaas, er is een beklagenswaardige verschijning van mensenkinderen voor Gods aangezicht, waarin geen goed gevonden wordt. Er is een algemene afval, beide in hart en wandel.

Daarop ondernam Christus het herstel van mensenkinderen, en het voornemen daarin was, God te behagen, opdat Hij de heerlijkheid van Zijn schepping niet zou verliezen, en alle vlees niet ten uiterste verdorven zou worden. „Want het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou; en dat Hij door Hem vrede gemaakt hebbende door het bloed Zijn kruises, door Hem, zeg ik, alle dingen verzoenen zou tot Zichzelf," Col. 1 : 19, 20. Het herstel van gevallen mensen tot vriendschap met God, en alle dingen die daartoe strekten, behaagden God ten hoogste, namelijk dat Jezus Christus, de tweede Persoon in de Drieëenheid, Middelaar zou worden. Hierin nam God een welgevallen, en deze zaak behaagde Hem ten hoogste, dat de breuk zou weggenomen worden. De mens die Gods beeld had verloren, uit de gunst en gemeenschap van God geworpen was, zou hersteld worden door vernieuwing van zijn hart en verzoening van zijn schuld om hem weer toe te laten in gemeenschap met God, Die rechtvaardig vertoornd op hem was. God had onze vriendschap niet nodig, Hem kon geen verlies toegebracht worden door onze haat en vijandschap, alleen behaagde het den Vader om deze weg van verlossing te kiezen, waarvan wij lezen: „Maar het behaagde den Heere Hem te verbrijzelen, Hij heeft Hem krank gemaakt; als Zijn ziel zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien, Hij zal de dagen verlengen en het welbehagen des Heeren zal door Zijn hand gelukkig voortgaan," Jes. 53 : 10.

2. Wat betreft *de voorwaarden*.

God had daarin een welbehagen. God, Die de opperste Heerser van de wereld is, en Die de beledigde partij is, stond op die voorwaarden, dat de eer van Zijn rechtvaardigheid verzekerd zou worden, en dat de mens berouw zou hebben en bekeerd zou worden. Dit moet plaats hebben, of anders zal de mens onder Zijn eeuwig misnoegen liggen. Indien het ene gedaan wordt en het andere niet geschiedt, dan kan er geen verzoening plaats vinden.

Nu, het behaagt God ten hoogste dat er voldoening wordt gegeven waardoor Zijn rechtvaardigheid bevredigd wordt. „Brandofferen en offer voor de zonde hebben U niet behaagd; toen sprak Ik: Zie, Ik kom, in het begin des boeks is van Mij geschreven, om Uw wil te doen, o God," Hebr. 10 : 6, 7. En in vers 10: „In welke wij geheiligd zijn door de offerande des lichaams van Jezus Christus éénmaal geschied." God verwierp alle andere offeranden, maar was ten volle bevredigd door deze, als zijnde genoeg om de zonde des mensen te verzoenen. Christus verlustigde er Zich in ze te geven en God in ze aan te nemen. Hij betaalde een volkomen rantsoen voor ons, waarbuiten of waarboven God niets meer eiste, maar in het opgebrachte rantsoen rust vond en daarin ten volle bevredigd was.

Daarbij werd voor de mens verkregen de vernieuwing van zijn natuur, om hem bekwaam te maken God te behagen, want God kon ons die voorrechten niet geven zonder verandering van hart en wandel. „Dezen heeft God door Zijn rechterhand verhoogd tot een Vorst en Zaligmaker, om Israël te geven bekering en vergeving der zonden," Hand. 5 : 31.

In het kort, God is zó voldaan met deze voorwaarden, dat Hij, ten eerste, geen verdere betaling zoekt voor al hun zonden. „Welke God voorgesteld heeft tot een verzoening door het geloof in Zijn bloed, tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid door de vergeving der zonden, die tevoren geschied zijn," Rom. 3 : 25.

Derhalve eiste God geen meerdere betaling voor hetgeen zij verder nodig hebben.

„Wetende dat gij niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijt uit uw ijdele wandel, maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam," 1 Petrus 1 : 18, 19. De bekering van een zondaar behaagt Hem, daarover is blijdschap in de hemel. „Ik zeg ulieden, dat er alzo blijdschap zal zijn in de hemel over één zondaar die zich bekeert," Lukas 15 : 7. Er werd feest gehouden bij de terugkomst van de verloren zoon. Onze bekering behaagt God meer dan ons verderf. „Zo waarachtig als Ik leef, zo ik lust heb in de dood eens zondaars."

3. Wat betreft *de uitvoering van het werk der verlossing door Christus, daarin heeft God een welbehagen.*

In het ambt van Middelaar gedroeg Christus Zich overeenkomstig hetgeen waartoe Hij verbonden was. „Ik doe altijd wat Hem behaaglijk is," Joh. 8 : 29. „Ik kan van Mijzelf niets doen. Gelijk Ik hoor, oordeel Ik en Mijn oordeel is rechtvaardig; want Ik zoek niet Mijn wil, maar de wil des Vaders Die Mij gezonden heeft," Joh. 5 : 30. Hij voleindigde alles wat nodig was tot verlossing der uitverkorenen, eer Hij stierf. „Toen Jezus dan de edik genomen had, zeide Hij: Het is volbracht, en het hoofd buigende gaf Hij den geest," Joh. 19 : 30.

Het welbehagen Gods werd bevestigd in Zijn opstanding uit de dood. „De God onzer vaderen heeft Jezus opgewekt, Welke gij omgebracht hebt, hangende Hem aan het hout. Dezen heeft God door Zijn rechterhand verhoogd tot een Vorst en Zaligmaker om Israël te geven bekering en vergeving der zonden," Hand. 5 : 30, 31.

Zeker, God heeft Zijn welbehagen getoond, daar Hij niet alleen kwijschelding van schuld heeft verleend maar bovendien een loon heeft gegeven. Het loon is de gift des Geestes, om het hart des mensen te vernieuwen. Dit is het sterke bewijs dat God bevredigd is. „En dit zeide Hij van de Geest, dewelke ontvangen zouden die in Hem geloven; want de Heilige Geest was nog niet, overmits Jezus nog niet verheerlijkt was," Joh. 7 : 39. Dit is een zeker blijk dat ons rantsoen betaald is. „En wij zijn getuigen van deze woorden, en ook de Heilige Geest, welke God gegeven heeft dengenen, die Hem gehoorzaam zijn," Hand. 5 : 32. Zijn offer is een offerande van oneindige waarde en gewicht.

Ten tweede. Het getuigenis van Gods welbehagen heeft betrekking op hen die deel in Christus hebben.

In onze natuurstaat mishagen wij God. Wat wij ook zijn in het voornemen van Gods eeuwig besluit, nochtans moeten wij op onszelf zien zoals wij zijn onder het vonnis der wet: „Kinderen des toorns," Ef. 2 : 3. Wij zijn van nature, „vijanden door het verstand in de boze werken," Col. 1 : 21. Wij allen waren afgesneden van de gunst Gods en onderworpen aan Zijn toom. Dit is onze ellende van nature dat wij in geen enkel opzicht Hem behagen, want „zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen," Hebr. 11 : 6. Een zondaar als zondaar kan niets doen dat God aangenaam is. Inderdaad God heeft een rantsoen gevonden, maar Hij is niet wezenlijk met ons verzoend tenzij wij in Christus zijn. Hij is niet bevredigd vóór Hij voldaan is, en is niet wezenlijk voldaan vóór wij in Christus zijn.

1. Ontwaakte zondaars worden niet gemakkelijk tevreden gesteld, niet eerder dan dat zij gewaar worden dat zij Gode behagen. Hun overtuiging van zonde wordt niet gemakkelijk opzij geschoven, en hun vlekken worden niet spoedig uitgewist. Hoewel de vrijspraak in de hemel kan gepasseerd zijn, toch kunnen wij het bewustzijn daarvan in ons hart missen. Dat wordt alleen gegeven bij de bewuste besprenging met het bloed van Christus. „Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door de eeuwige Geest Zichzelf Gode onstraffelijk heeft opgeofferd, uw geweten reinigen van dode

werken, om de levende God te dienen?" Hebr. 9:14. De natuurlijke mensen willen duizenden van rammen en tienduizenden van oliebeken offeren, en de vrucht van hun lichaam voor de zonde hunner ziel. Zij willen alles geven als een rantsoen voor hun zonden. Ja, de vernieuwde en begenadigde zondaar heeft niet zulk een vaste vrede, dat hij altijd bekwaam is om zichzelf te zien in een Gode behaaglijke staat. Daarom vraagt hij dikwijls of God de wolken wil verdrijven en het licht van Zijn aanschijn op hem wil doen schijnen. „O Heere, God der heirscharen! Breng ons weder; laat Uw aanschijn lichten, zo zullen wij verlost worden," Ps. 80 : 20. Zodat, wanneer de gunst van vergeving, van vrede en van toegang geschonken is, hebben wij daarvan niet altijd het gevoel.

2. Toch is de grond gelegd. Zo spoedig als wij deel hebben aan Christus, neemt God een welgevallen in ons. Dat geschiedt wanneer gij instemt met Zijn middelaarschap, en Hem aanneemt in Zijn drie ambten van Profeet, Priester en Koning. Zoals Hij Profeet is moet gij naar Hem horen. Wanneer gij op Hem steunt als Priester, hebt gij verzoening en toegang tot God. „Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God door onze Heere Jezus Christus, door welke wij ook de toeleiding hebben door het geloof tot deze genade in welke wij staan," Rom. 5 : 1, 2. Gij moet aan Hem als Koning, onderworpen zijn. „Hij heeft ons overgezet in het koninkrijk van de Zoon Zijner liefde," Col. 1 : 13. Christus is dierbaar bij God, en ook allen die in Zijn koninkrijk overgezet zijn, zijn Hem dierbaar. Zodat, indien gij meer overvloedig zijt in uw plicht, zo zult gij meer overvloedig zijn in uw vertroosting. Indien gij Zijn leer aanneemt, zó dat het gezag heeft over uw hart, zo zult gij in de angst uwer ziel vertrouwen op de verdienste van Zijn offerande, en zo zult gij ook méér leven in een standvastige gehoorzaamheid aan Zijn wetten. Gij zult Hem inderdaad bevinden een dierbare Zoon te zijn, zeer aangenaam bij God, en ook gij zult met Hem, om Zijnentwil aangenomen worden.

B. Het gewicht en de betekenis van deze waarheid wordt ons:

1. Voorgesteld als het fundament waarop God Zijn Kerk wil bouwen. „En Simon Petrus antwoordende, zeide: Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods. En Jezus antwoordende zeide tot hem: Zalig zijt gij, Simon Bar-Jona, want vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader Die in de hemelen is. En Ik zeg u dat gij zijt Petrus, en op deze Petra zal Ik mijn gemeente bouwen en de poorten der hel zullen haar niet overweldigen," Matth. 16 : 16-18.

2. De vraag of Christus de Zoon van God is, werd gesteld aan hen die tot het christendom wilden toetreden. „En Filippus zeide: Indien gij van ganser harte gelooft, zo is het geoorloofd. En hij antwoordende zeide: Ik geloof dat Jezus Christus de Zoon van God is," Hand. 8 : 37. Het was genoeg zo ze oprecht waren in deze belijdenis: „Een iegelijk die gelooft dat Jezus is de Christus, die is uit God geboren," 1 Joh. 5 : 1.

3. Deze waarheid verbond de harten der discipelen om bij Hem te blijven, toen anderen tegen Zijn leer murmureerden. Hij die deze belijdenis aankleeft gedraagt zich dienovereenkomstig, welke verzoeken hij ook tot het tegendeel heeft. Wij geloven en zijn er van verzekerd dat Gij de Christus zijt, de Zoon van de levende God.

4. De Schrift werd met dat doel geschreven. „Maar deze zijn geschreven, opdat gij gelooft dat Jezus is de Christus, de Zoon van God, en opdat gij gelovende het leven hebt in Zijn naam,- Joh. 20 : 31, door gehoorzaamheid aan Zijn wetten en vertrouwend op Zijn beloften.

5. Deze belijdenis is de grond van onderwerping aan Christus in al Zijn ambten. Daarom moeten wij naar Hem horen zoals Hij Profeet is. Wij moeten op Hem vertrouwen als Priester, op de kracht van Zijn offerande en voorbidding. „Die ook

Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar Hem voor ons allen overgegeven, hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?" Rom. 8 : 32. „Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons heeft liefgehad, en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden," 1 Joh. 4 : 10. „Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de rechtvaardige," 1 Joh. 2 : 1. Het bloed van Christus is van hoge en oneindige waarde, zowel in verdienste als in verzoening, om alle soorten van zegeningen voor ons te verwerven, en de rechtvaardigheid Gods die door onze zonden was beledigd, te bevredigen. En indien de Vader zulk een behagen in Hem heeft, wat kan Hij dan wel voor ons verkrijgen? Te zien op Zijn voorbidding is een sterke bemoediging in onze gebeden en smekingen.

Zijn koninklijk ambt heeft betrekking op *plichten en voorrechten*.

a. Onze *plicht* ten opzichte van het koninklijk ambt is onderwerping. „Kust de Zoon, opdat Hij niet toorne en gij op de weg vergaat," Ps. 2 : 12. Omdat Christus Jezus de Zoon van God is, behoren wij Hem onderworpen te zijn en Hem te omhelzen met de hartelijkste liefde en onderdanigheid. Want te kussen is een teken van godsdienstige aanbidding. Efraïm kuste de kalveren en bracht hun ere toe en boog zich, Hoséa 13 : b. Wat *voorrechten* betreft, Hij is Gode evengelijk, gelijkelijk eeuwig met Zijn Vader, bekwaam om allen te beschermen die bij Hem schuilen, totdat Hij hen brengt tot eeuwige heerlijkheid en zaligheid. Daarom wordt gezegd: „Wie is het die de wereld overwint, dan die gelooft dat Jezus is de Zoon van God?" 1 Joh. 5 : 5.

Het getuigenis op de berg dat Christus de geliefde Zoon van God is, was een versterking voor Hem en mag dat ook voor ons zijn. Het mag ons bewaren van alle vermaken en strikken van de wereld en ondersteunt ons in de verschrikkingen en vrezen die ons daarin overkomen. Indien wij de Zoon van God hebben tot onze Profet, Priester en Koning behoren wij te leven met meer eerbied, vertrouwen en onderwerping.

Gebruik.

Leg de waarheid dat Christus de geliefde Zoon van God is, in uw hart door een vast en gezond geloof. Er zijn drie dingen in het geloof: Toestemming, aanneming en afhankelijkheid. De zaken die wij beschouwd hebben roepen tot de praktijk van die drie dingen.

1. Een volkomen toestemming, want wij hebben hier het getuigenis van God betreffende Zijn Zoon. De apostel zegt: „Die God niet gelooft heeft Hem tot een leugenaar gemaakt, dewijl hij niet geloofd heeft het getuigenis dat God getuigd heeft van Zijn Zoon," 1 Joh. 5:1a. Het groot getuigenis dat wij in handen hebben is dit dat Jezus de geliefde Zoon van God is in Wie Hij Zijn welbehagen heeft. Dat Hij vergiffenis en leven wil schenken aan allen die naar Hem horen, Zijn persoon omhelzen, Zijn leer aannemen, Zijn beloften geloven, Zijn bedreigingen vrezen, Zijn voorschriften gehoorzamen, ja Zijn strengste voorschriften. O, probeer om op uw hart geschreven te hebben, dat het zo is. In daadzaken nemen wij het getuigenis van twee of drie geloofwaardige mensen aan, en waarom niet in geloofszaken? Het getuigenis van God is voor ons bevestigd door deze plechtige verrichting op de berg, waarvan wij een verslag hebben van oor- en ooggetuigen, mannen die hun leven en alles waagden om die waarheid te verkondigen, en die zich beriepen op het profetisch woord dat zeer vast is. Christus wordt in de profetie in Ps. 2 : 7 erkend de Zoon te zijn: „Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd." En in Jes. 42 : 1 lezen wij: „Zie Mijn knecht, Die Ik ondersteun, Mijn uitverkorene, in Dewelke Mijn ziel een welbehagen heeft." Gij moogt het getuigenis van die waarheid in uw hart hebben,

want in 1 Joh. 5 : 10 staat: „Die in de Zoon van God gelooft, heeft het getuigenis in zichzelf." Laten wij God niet tot een leugenaar maken. Wek uw kwijnend geloof op. Zijn deze dingen waar, of is het een kunstig verdichte fabel?

2. Geloof is een aannemen van Christus, of het treden in een verbond met God door Hem. Gij moet de Zoon hebben: „Die de Zoon heeft, die heeft het leven," 1 Joh. 5 : 12. „Maar zovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn naam geloven," Joh. 1 : 12. Aannemen veronderstelt Gods aanbod. God geeft Christus, en wij nemen aan wat God geeft. En met welk doel geeft God Hem? Wel, Hij geeft Hem als Koning, Priester en Profeet, om door het geloof in onze harten te wonen, om ons te regeren en te leiden door Zijn Woord en Geest, en Gods werk in ons te beschermen tegen de duivel, de wereld en het vlees, totdat wij ingaan in eeuwige heerlijkheid.

3. Door het geloof gevoelen wij onze afhankelijkheid van Hem. „Hij is machtig volkomen zalig te maken allen die door Hem tot God gaan." Daarom behoren wij in alle dingen die ons nodig zijn tot zaligheid van Hem af te hangen. Er zijn twee redenen die ons mogen overreden tot deze afhankelijkheid.

(1.) Niemand kan iets doen zonder Christus. „De zaligheid is in geen andere; want er is ook onder de hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welke wij moeten zalig worden," Hand. 4 : 12. Buiten Christus kan niets gedaan worden hetwelk krachtadig mag zijn tot ons herstel, of tot betaling van onze schuld, of tot verandering van ons hart. Ach, wat kunnen wij doen, om God te behagen of wat kunnen wij doen ten goede van onze ziel? Het werk zou voor eeuwig ophouden indien het in onze handen gelegd was.

(2.) Wij zijn van Hem afhankelijk omdat Hij kan doen wat God behaagt en wat goed is voor Zijn volk. „Gelijkerwijs Gij Hem macht gegeven hebt over alle vlees, opdat al wat Gij Hem gegeven hebt, Hij hun het eeuwige leven geve," Joh. 17 : 2. Alles wat Christus deed tot onze zaligheid behaagde en bevredigde de Vader ten hoogste. Hij is voldaan met Hem, want Hij kan ons liefelijk maken in Zijn oog." Tot prijs der heerlijkheid Zijner genade door welke Hij ons begenadigd heeft in de Geliefde," Ef. 1 : 6. „De Heere uw God is in het midden van u, een Held die verlossen zal; Hij zal over u vrolijk zijn met blijdschap, Hij zal zwijgen in Zijn liefde, Hij zal Zich over u verheugen met gejuich," Zef. 3 : 17.

Welnu dan, laat ons geloven. Geloof is een bevestiging van Gods getuigenis betreffende Zijn Zoon. Wij geloven wat God gezegd heeft, dat Christus Zijn Zoon is. Wij nemen Hem aan zoals Hij vrij wordt aangeboden, en wij ondertekenen Zijn verklaring. De Vader zegt van de hemel: „Deze is Mijn geliefde Zoon in Wie Ik Mijn welbehagen heb, hoort Hem." Daarom moeten boetvaardige gelovigen antwoorden: „Deze is onze geliefde Verlosser, in Wie wij ons welbehagen hebben, laat de Vader Hem horen." Hij heeft iets tot de Vader te zeggen en ook tot ons. Zijn leer komt tot ons, maar Zijn voorbede gaat uit tot de Vader.

Bewaar deze leer met dankbaarheid. Dat zulk een middel voor ons is gegeven, bewijst ons de onuitsprekelijke liefde van God. „Hierin is de liefde Gods jegens ons openbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld opdat wij zouden leven door Hem," 1 Joh. 4 : 9. God schonk Zijn Zoon om de zaligheid voor ons te verwerven. God beproefde Abrahams liefde in het offeren van zijn zoon, maar openbaarde Zijn liefde tot ons in het zenden van Zijn Zoon. Hij spaarde Hem niet, maar heeft Hem voor ons overgegeven.

Nu, daar zulk een middel en rantsoen voor ons is uitgevonden behoort dat een indruk van Gods liefde op ons hart te maken, opdat wij Hem weder mogen liefhebben gelijk

Hij ons eerst heeft liefgehad.

Acht niets te goed voor God, Die geen prijs te hoog achtte om leven en vrede voor ons te verschaffen. Daar onze zaligheid dierbaar was voor Hem, laat Zijn heerlijkheid daarom dierbaar zijn voor ons. Maar laat mij dit tot u zeggen, dat deze liefde niet beperkt moet worden tot een daad van ons verstand, maar gij moet God bidden deze liefde in uw hart uit te storten door de Heilige Geest, opdat u zo mag leren God lief te hebben en te behagen, om Christus en Zijn kostelijke weldaden boven alle dingen in de wereld te prijzen, en te leven voor Hem Die voor u stierf, opdat u de trekkende invloed en kracht van deze liefde mag gevoelen. Amen.

ZESDE PREEK.

Deze is Mijn geliefde Zoon in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem.

Matth. 17 : 5.

Het doel van God in het spreken van deze woorden was *om Christus voor te stellen als de grote Middelaar*. Dit blijkt:

Ten eerste, uit de gelegenheden waarbij deze stem uit de hemel kwam. Eerst bij Zijn doop, waarin Christus Zichzelf afzonderde tot het werk van een Verlosser en Zaligmaker. En nu bij Zijn verheerlijking om Hem te onderscheiden van Mozes en de andere profeten, en Hem openlijk aan te stellen tot het Middelaarambt.

Ten tweede, uit de betekenis van de woorden, want die tonen Zijn geschiktheid voor dat ambt, omdat Hij hier wordt vastgesteld in:

1. Zijn waardigheid, niet een dienstknecht maar een Zoon. „Mozes is wel getrouw geweest in geheel zijn huis als een dienaar, maar Christus als de Zoon over Zijn eigen huis," Hebr. 3 : 5, 6. Nu, de oude profetieën voorzegden de vereniging van de twee naturen in Zijn persoon, waarom het noodzakelijk was dat onze Middelaar God-mens zou zijn. Er is een gepastheid tussen Zijn persoon en ambt, opdat Hij geschikt zou zijn om gemeenzaam te zijn met mensen en uit Zijn natuur belang zou stellen in hun behoeften, en toch zo hoog en eenswezens met de Vader als nodig was om een oneindige waarde aan Zijn verlossingswerk toe te brengen, zodat Hij bij God voor ons kon intreden.

2. De innige betrekking tussen God en Hem: „Mijn geliefde Zoon." Christus is het Voorwerp van Zijns Vaders liefde, zowel als de tweede Persoon in de Drieëenheid als in Zijn Middelaarswerk. De ene is de grond van de andere want omdat God Hem liefhad vertrouwde Hij Hem de zielen toe. „De Vader heeft de Zoon lief, en heeft alle dingen in Zijn hand gegeven," Joh. 3 : 35. God gaf de uitverkorenen en alle dingen in Zijn hand, en daarbij alle kracht die tot hun zaligheid zou leiden. En de Vader had Hem lief als Middelaar, zoals wij lezen: „Daarom heeft Mij de Vader lief, overmits Ik Mijn leven afleg, opdat Ik het wederom neme," Joh. 10 : 17. Nu, zulk een geliefde Zoon is meest geschikt om voor ons bij God te verschijnen, en aan ons te vertonen Gods grote liefde voor ellendige zondaren en een onderpand te zijn van die liefde welke God wil uitstorten op hen, die ze zo gans onwaardig zijn.

3. Zijn aangenaamheid bij God, die groot behagen heeft in het doel, de voorwaarden en de uitvoering van het Middelaarswerk.

Het werk van de Middelaar Christus wordt uitgevoerd in drie ambten, van koning, priester en profeet. Hij is Hoofd en Heere van de Kerk. Hij is Priester om een offerande te offeren voor de zonde, welke Hij éénmaal geofferd hebbende, ze altijd opdraagt in de hemel. Hij is ook de Profeet of Leraar der mensen, om ons bekend te maken met de weg der zaligheid. Op deze ambten wordt dikwijls in de Schrift gezinspeeld: „De getrouwe Getuige, de Eerstgeborene uit de doden en de Overste van de koningen der aarde," Openb. 1 : 5. En in Hebr. 1 : 2 en 3 lezen wij: „God heeft tot ons gesproken door Zijn Zoon, nadat Hij de reinigmaking onzer zonden door Zichzelf teweeggebracht heeft, is gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen." De vrucht daarvan is meer kortelijk omschreven in Joh. 14 : 6, „Ik ben de weg, en de waarheid en het leven." De weg werd geopend door Zijn lijden, en wordt opgehouden door Zijn voorbeding. Hij onderhoudt de waarheid in ons als profeet. Het leven hebben wij van Hem als de Vorst des levens of Hoofd van de Gemeente.

Ook de vruchten komen van Hem voort: „Maar uit Hem zijt gij in Christus Jezus, die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing," 1 Cor. 1 : 30. Wij ontvangen wijsheid door Hem als profeet om onze onwetendheid en dwaasheid te genezen. Als priester schenkt Hij ons rechtvaardigmaking en heiligmaking, en als koning geeft Hij ons verlossing als zijnde de overste Leidsman onzer zaligheid. Dezelfde weldaden die Hij verkrijgt als koning, stort Hij op ons uit als priester en openbaart Hij aan ons als profeet. Deze drie ambten werden zinnebeeldig voorgesteld door de eerstgeborenen, die hoofden van families waren en ook profeten en priesters.

Op de berg bekleedde Hij alle drie ambten, en toch wordt daar meer duidelijk Zijn *profetisch ambt* genoemd, deels als gevolg van die gelegenheid waarbij werd aangetoond dat Christus voldoende gezag heeft om de wet van Mozes af te schaffen, welke door de profeten tot Zijn komst moest verklaard, bevestigd en onderhouden worden. Maar op de berg verschijnen Mozes en Elia persoonlijk om de afschaffing te bevestigen, en God verscheen van de hemel om Zijn hoge goedkeuring te geven aan die nieuwe wet van genade welke Christus zou openen. Het was niet nodig dat in elke plaats alle ambten werden genoemd. Soms wordt slechts één ambt genoemd, op andere plaatsen twee, zoals in Jes. 55 : 4, „Zie, Ik heb Hem tot een getuige der volken gegeven, een vorst en gebieder der volken," in welke tekst alleen wordt gesproken van profetisch en koninklijk ambt Wij hebben te bedenken dat indien Christus één ambt ontvangen heeft, Hij ook de andere twee heeft ontvangen. Want als profeet verkondigt Hij die leer waarin Zijn koninklijk en priesterlijk ambt worden bevestigd. Want Hij openbaart ons alle dingen welke nodig zijn teweten tot zaligheid, en daarom verkondigt Hij Zijn eigen offerande en Zijn koninklijke macht.

Zo is Christus Gods geliefde Zoon, en daarom erfgenaam van alle dingen. Hij is Heere en Koning, in wie God een welbehagen heeft, wat wil zeggen dat Hij in Hem bevredigd en voldaan is door Zijn priesterlijk offer. Gods toom is gestild door Zijn volmaakte offerande.

Dit voorop gesteld zijnde, kom ik nu tot de leer, *dat Christus door God de Vader is aangesteld om de grote Profeet en Leraar te zijn, én dat alleen Zijn stem in de Kerk moet worden gehoord. En de redenen waarom.*

I. Dat Christus de grote profeet en leraar van de Kerk is, blijkt:

1. Uit de namen die aan Hem gegeven worden. Hij wordt vergeleken met Mozes als de grote wetgever onder de Joden. „Een profeet uit het midden van u, uit uw broederen, als mij, zal u de Heere uw God verwekken; naar Hem zult gij horen," Deut. 18 : 15. Hij zou aan Mozes gelijk zijn, maar groter dan Mozes. Hij zou wetgever zijn als hij, een man als hij, ene die God zag van aangezicht tot aangezicht, Hij zou een middelaar zijn als Mozes. Maar in alle opzichten hoger, Hij zou een betere wet geven, een heerlijker persoon zijn, een meer gezevende Middelaar zijn, die groter wonderen zou doen dan ooit Mozes deed. Daarom wordt Hij rabbi of meester genoemd. „Want één is uw Meester, namelijk Christus, en gij zijt allen broeders," Matth. 23 : 8. Het oppergezag, het oorspronkelijke recht is in Christus. Wij zijn geen leiders en meesters, maar medediscipelen. Christus staat boven allen. „Aanmerkt de Apostel en Hogepriester onzer belijdenis, Christus Jezus." Hij wordt genoemd de Engel of Boodschapper des verbonds, Mal. 3 : 1. Christus vernederde Zich en nam op Zich het ambt van Zijns Vaders gezant bij de Kerk te zijn, om het verbond der verlossing tussen God en mensen te bevestigen, en dat aan te bieden in de prediking van het Evangelie. Hij is het Die door Zijn Geest de uitverkorenen overreedt, en Zijn verbond

aan hen bevestigt. Nogmaals, Hij wordt genoemd: „De Amen, de trouwe en waarachtige Getuige, Openb. 3 : 14. Er kan geen gegrond vooroordeel zijn tegen Zijn getuigenis; Hij kan niet bedriegen en kan niet bedrogen worden. Zoals Hij het gezegd heeft, zo is het, en zo zal het zijn. Amen is Zijn naam.

2. Dat Christus profeet van de Kerk is blijkt uit Zijn eigenschappen ten opzichte van Zijn ambt. Hij heeft drie eigenschappen die Hem bekwaam maken voor dit hoge ambt

(1.) Hij heeft een volstrekt en *hoogst gezag*. Daarom moeten wij naar Hem horen. Dit wordt gewoonlijk gemaakt tot grond en reden van de evangelie-uitnodiging, om zondaren te nodigen zichzelf te onderwerpen om naar God in deze weg te zoeken, zoals in Matth. 11 : 27, 28, „Alle dingen zijn Mij overgegeven van Mijn Vader; en niemand kent de Zoon dan de Vader, noch niemand kent de Vader dan de Zoon, en dien het de Zoon wil openbaren. Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven." Er is geen ware kennis van God dan door Christus en de Evangelie-openbaring, die Hij heeft vastgesteld. Daarom moeten wij door Hem rust zoeken voor onze zielen. Dit wordt ons voorgesteld in de woorden: „De Vader heeft de Zoon lief, en heeft alle dingen in Zijn hand gegeven. Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toom Gods blijft op Hem," Joh. 3 : 35, 36. Eerst moet Zijn Middelaargezag erkend worden, en dan worden wij geroepen tot geloof en gehoorzaamheid aan het evangelie. Toen Christus Zijn boodschappers aanstelde en uitzond om de wereld uit te nodigen om gehoorzaamheid te bewijzen aan het Evangelie, zei Hij: „Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Gaat dan henen, onderwijst alle de volkeren, dezelve dopende in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes, lerende hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb," Matth. 28 : 18, 19. Hij heeft absoluut en opperst gezag om Zijn Kerk te vergaderen, leraars en ordinantiën te geven, de Geest uit te storten, hemel en hel te openen en te sluiten naar Zijn welbehagen, alle dingen in de wereld te beschikken tot voortgang van het Evangelie en de hele wereld te gebieden Zijn bevelen te gehoorzamen en Zijn leer aan te nemen.

(2.) Hij heeft in elk opzicht *genoegzaamheid en macht* van God ontvangen om Zijn ambt uit te voeren. „Want Die God gezonden heeft, Die spreekt de woorden Gods, want God geeft Hem de Geest niet met mate," Joh. 3 : 34. De vroegere profeten hadden de Geest in beperkte mate ontvangen, met zulk bijzondere oogmerken als Hem behaagde. Daarom beginnen al hun profetieën met de woorden: Alzo spreekt de Heere, omdat die profeten voor iedere bijzondere boodschap een nieuwe openbaring ontvingen. Maar op Christus is de Geest eens en voor altijd neergedaald, en Hij heeft bevolen alles te geloven en gehoorzaamheid te bewijzen aan alles wat Hij zou zeggen. Daarom wordt van Hem gezegd: „In Dewelke alle schatten der wijsheid en der kennis verborgen zijn," Col. 2 : 3. Hij weet alle dingen welke wij tot onze eeuwige zaligheid moeten weten en in praktijk brengen. Zij zijn op Hem uitgestort om ze aan ons uit te delen.

(3.) Er is een *machtig vermogen* in Hem. Gelijk Hij volstrekt gezag heeft om in Zijn eigen naam te onderwijzen, en er een volheid van genoegzaamheid in Hem is om ons de gedachten Gods bekend te maken, zo heeft Hij ook macht om Zijn leer krachtadig in ons te maken. Zo, toen Hij met Zijn discipelen handelde, nadat Hij de Schriften geopend had, „opende Hij hun verstand zodat zij de Schriften verstonden," Lukas 24 : 25. Zo „opende Hij het hart van Lydia," Hand. 16 : 14. Hij kan zó leren dat Hij zondaars trekt. Hij kan het slapende hart opwekken, de opstandige wil veranderen en onderwerpen, de zieke genegenheden genezen, en Hij overreedt ons tot alles wat Hij wil. Er is geen zulk een leraar als Christus, die ons

niet alleen leert maar ons ook een hart geeft om te doen wat Hij zegt. Daarom moeten wij ons aan Hem onderwerpen, niet horen wat tegen Hem is, maar alleen wat van Hem is.

II. Ten tweede zouden wij bewijzen **dat alleen Zijn stem in de kerk moet worden gehoord.**

1. Wat verstaan wij onder het gebod: „Hoor Hem?“ Dit is onze grote plicht, en dit is de eerbied die wij Hem verschuldigd zijn. In het horen van woorden zijn drie dingen aan te merken: *Het geluid dat tot het oor komt, het verstaan van de zin en mening, en de toestemming van het hart.*

Tot het eerste zijn ook de dieren bekwaam, want zij hebben oren om het geluid van stemmen te horen.

Het tweede en derde is eigen aan alle mensen want zij kunnen begrijpen wat gezegd wordt. Het derde is het voorrecht der gelovigen, die geleid worden door het gezag van hun Meester. Zodat: „Hoor Hem,“ is niet te horen gelijk de dieren, of louter Hem te horen als mensen, maar Hem te horen als discipelen, om Hem te geloven en te gehoorzamen, om Zijn leer en beloften te geloven en Zijn voorschriften te gehoorzamen. Want Zijn gezag is absoluut, en wat Hij zegt moet door ons in geloof worden aangenomen, en wat Hij beveelt moet in gehoorzaamheid worden opgevolgd.

- Ik trek deze waarheden deels uit het woord „horen“, hetwelk niet alleen betekent aandacht geven en geloven, maar gehoorzamen. Wij lezen in 1 Sam. 15 : 22, „Gehoorzamen is beter dan slachtoffer, horen (Engelse vertaling) dan het vette der rammen.“ Gehoorzamen en horen zijn hier gesteld als woorden van hetzelfde gewicht en betekenis.
- Deels trek ik deze verklaring uit de zaak van Christus' openbaring. Hij geeft niet alleen onderwijs voor ons verstand, maar Hij geeft voorschriften om ons hart en wandel te vernieuwen. Als wij Zijn leer toestemmen, maar Zijn voorschriften niet gehoorzamen, „horen“ wij Hem niet. Daarom, „Hem te horen,“ is gehoorzaamheid te bewijzen aan alles wat Hij u zal leren. Wanneer Christus zal komen om onderzoek te doen naar de onderhouding van het Evangelie, „zal Hij komen in vlammend vuur, om wrake te doen over hen die God niet kennen, en het Evangelie van onze Heere Jezus Christus niet gehoorzaam zijn geweest.“
- Ook trek ik deze verklaring van het gebod om Christus „te horen“, uit de nauwe betrekking die er is tussen Zijn profetisch en koninklijk ambt. Christus is zulk een profeet, dat hij ook een soeverein is. Hij geeft niet alleen raad en besturing, maar Hij geeft een wet welke wij hebben waar te nemen op straffe van strenge vergelding. Indien het evangelie een willekeurige besturing was, welke wij mochten opvolgen of niet opvolgen, zonder groot gevaar voor onszelf, dan was het nog dwaasheid goede raad te versmaden. Maar het evangelie heeft de kracht van een nieuwe wet van de grote Koning en Wetgever van de wereld. Daarom moet het niet alleen geloofd, maar gehoorzaamd worden. Hij die de hoogste Profeet van de Kerk is, is ook de Koning der heiligen.
- Deze verklaring wordt ook bevestigd door de nauwe betrekking die bestaat tussen geloof en gehoorzaamheid. Wat wij geloven is van praktisch belang, en vereist niet alleen eenvoudig geloof, of enkel geloof hetwelk genoeg is in meer beschouwelijke zaken, maar het Evangelie eist dadelijke gehoorzaamheid. Waar Paulus spreekt over zijn evangelie en de prediking van Jezus Christus, zegt hij dat het „tot gehoorzaamheid des geloofs onder alle heidenen bekend gemaakt is,“ Rom. 16 : 26. Dat betreft geen zaken van beschouwelijke aard, maar van praktijk. Zij „die het woord Gods horen en het bewaren,“ worden zalig genoemd, Lukas 11

: 28. Velen horen en praten, horen en overladen hun hart met allerlei begrippen, maar zij zetten zich niet tot de praktijk van wat zij horen. Velen betwisten Christus' gezag niet, en toch nemen zij Zijn leer niet ter harte. Nu, geloof legt niet alleen het zwijgen op aan onze twijfel, maar het verlevendigt onze genegenheden en wekt ons op tot de praktijk.

Hier mag de tegenwerping ingebracht worden: *Hoe kunnen wij nu Christus horen, nadat Hij is opgevaren naar de hemel der hemelen, en niet meer persoonlijk tot ons spreekt?*

Ik antwoord, dat het „hoort Hem,” niet alleen betreft de gelovigen van die tijd, die met Christus spraken in de dagen Zijns vleses, maar het is de algemene plicht van alle christenen, om Hem te horen. Gedurende de gehele evangelie-bedeling spreekt God tot ons door Zijn Zoon. De openbaring is vastgelegd in de Schriften, en wordt niet overgebracht bij gedeelten, zoals geschiedde aan de gewone profeten. Nu horen wij Christus in de Schriften: „Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zó grote zaligheid geen acht nemen? Dewelke begonnen is verkondigd te worden door de Heere, aan ons bevestigd is geworden van degenen die Hem gehoord hebben,” Hebr. 2 : 3. Hij begon het Evangelie te verkondigen en te verklaren zowel vóór als na Zijn opstanding, en zij die Hem hoorden waren bijzonder de apostelen, die door de bediening van de Heilige Geest het eerst verklaarden aan de Joden, en daarna aan de heidenen, voor wie het evangelie werd bevestigd door velerlei tekenen en wonderen, gelijk eerst geschied was aan de apostelen. Christus zegt: „Wie u hoort, die hoort Mij, en wie u verwerpt, die verwerpt Mij; en wie Mij verwerpt, die verwerpt Degene Die Mij gezonden heeft,” Lukas 10 : 16. Het verwerpen van de boodschap is het verwerpen van Hem Die de boodschap zendt. Tot de gewone leraars zegt Christus: „Zie, Ik ben met ulieden alle de dagen tot de voleinding der wereld,” Matth. 28 : 20. Zij hebben deel in de apostolische boodschap en zegen. Zij prediken in Christus naam, en bidden van Christus' wege, laat u met God verzoenen. 2 Cor. 5 : 20. Zo is het Zijn stem en Zijn boodschap die tot u komt. Hij zet Zijn aanwezigheid en hulp voort tot de voleinding der wereld. Zo gij het Woord ontvangt met geloof en gehoorzaamheid, zijt gij in een weg, door welke gij tot eeuwige zaligheid zult komen. Maar zo gij u hardnekkig verzet tegen Zijn boodschap, zijt gij op de weg tot eeuwige ellende, omdat gij Gods middelen tot uw zaligheid weigert.

2. Ik wil u vertellen *welke de eigenschappen zijn van dit horen en van deze onderwerping aan onze grote Profeet.*

(1.) Er wordt vereist een besliste toestemming of onderwerping van uzelf aan Zijn leer en onderwijzing. Alle bijzondere plichten zijn vervat in deze algemene plicht: „Hoort Hem.” Eerst moeten wij Christus erkennen in Zijn ambten, vóór wij de plichten kunnen doen welke elk van deze ambten van ons eist. Zullen wij Hem horen als profeet, zo zullen wij onze afhankelijkheid van Hem moeten gevoelen als priester, en Hem gehoorzamen als koning. Zoals wij Hem met dankbaarheid en liefde aannemen als onze dierbare Verlosser, en met eerbied en onderwerping ons voor Hem buigen als onze soevereine Heere, zo moeten wij ook met een besliste toestemming besluiten Zijn bevelen die Hij geeft als profeet en leraar, op te volgen, overtuigd zijnde dat Hij van God gezonden is om ons de weg tot het leven en tot de zaligheid aan te wijzen. „Heere, tot wien zullen wij henengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens,” Joh. 6 : 68. Zijn leer toont ons dat er een eeuwig leven is, hoe het is verworven, dat God het aanbiedt en welke de voorwaarden zijn. Vóór wij enige bijzondere besturing van Christus aannemen omtrent een of andere plicht, moeten wij er eerst in het

algemeen mee instemmen dat Hij onze leraar en profeet zal zijn. In dit opzicht is een persoonlijke toestemming en onderwerping aan Christus, noodzakelijk.

(2.) Deze onderwerping van onze zielen aan Christus als Leraar, moet niet alleen volstrekt zijn, maar ook onbeperkt en onvoorwaardelijk. Wij moeten ons volstrekt onderwerpen aan alles wat Hij verkondigt, hoewel sommige verborgenheden boven ons begrip gaan, sommige voorschriften ingaan tegen de neiging van ons vlees, sommige beloften in strijd schijnen te zijn met onze verwachting of met natuurlijke mogelijkheden. Er zijn sommige verborgenheden in de christelijke godsdienst, welke hoewel ze niet tegen ons verstand zijn, echter boven ons natuurlijk verstand gaan. Nu, wij moeten ze geloven op Christus' woord. Wij moeten „alle gedachten gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus," 2 Cor. 10 : 5. Al ons redeneren en twisten tegen de christelijke leer moet gevangen gegeven worden door onderwerping- aan het gezag van onze Leraar en Profeet. Een leerling moet zich laten onderwijzen en niet twisten. Sommige beginselen van de leer moeten niet gekauwd worden, maar doorgeslikt als pillen die men in vertrouwen op de dokter inneemt, wanneer wij maar weten dat die leer afkomstig is van Christus als de grote Leraar Die van God gezonden is.

Er zijn verborgenheden die boven ons verstand gaan, en zo zijn er plichten die ingaan tegen de neiging van het vlees. veel van Christus' voorschriften zijn onaangenaam voor onze verdorven natuur, zoals onszelf te verloochenen, het kruis op te nemen, onze lusten te doden, rechterhanden af te houwen en rechterogen uit te steken. Ook dat zij die niet wedergeboren en heilig zijn niet zalig zullen worden; dat het voorrecht van niet veroordeeld te zullen worden beloofd is aan hen die niet wandelen naar het vlees maar naar de geest; dat zo wij leven naar het vlees wij zullen sterven; dat wij geen grote dingen voor onszelf moeten zoeken; dat wij vader en moeder en ons eigen leven moeten verlaten, zo wij Christus' discipelen willen zijn. Vlees en bloed kunnen het moeilijk eens worden met zulk een leer dat er een dag zal komen waarop allen zullen geoordeeld worden, en dat er zulke eeuwige tormenten zijn in de toekomstige wereld. Maar deze dingen zijn geopenbaard door onze grote Profeet en daarom moeten wij niet naar ons verstand horen tegen Christus, en het vlees moet niet gehoord worden tegen Hem, en ook de wereld niet. Zo ook niet indien onze hoop uitgaat boven de waarschijnlijkheid van natuurlijke oorzaken. Abraham „heeft geloofd tegen hoop op hoop" zoals in de opstanding van het lichaam. Wij moeten geloven en Hem gehoorzaam zijn in alles wat Hij belooft en gebiedt, niettegenstaande het tegenspreken van ons Vleselijk hart en verstand, in alles wat moeilijk geloofd en beoefend kan worden, zowel als in hetgeen gemakkelijk is.

(3.) Er moet spoedig voldaan worden aan het gebod „hoort Hem," daar het gaat over het grote werk van onderwerping. Stelt niet uit naar Hem te horen. „Heden indien gij Zijn stem hoort, zo verhardt uw harten niet," Hebr. 3 : 7. Christus zal geen uitvluchten tot afstel aannemen. Zo wij heden weigeren Hem te horen, mag Hij morgen weigeren te spreken. De Vader heeft Zijn tijd van wachten, de Zoon van Zijn evangelie-aanbieding, de Geest van Zijn waarschuwingen. Het is gevaarlijk onze dag te laten voorbij gaan. Daarom, indien gij Hem horen wilt, hoort Hem dan nu! Hoort Hem bijtijds; de tijd is zowel in het voorschrift begrepen als de plicht: Nu, terwijl het heden genaamd wordt.

(4.) Uw toestemming Hem te horen moet wezenlijk, daadwerkelijk en in gehoorzaamheid zijn. Het moet wáár gemaakt worden in de gehele gang en loop van

uw leven, want Christus wil niet geveild worden met lege titels. „Wat noemt gij Mij Heere, Heere, en doet niet hetgeen dat Ik zeg," Lukas 6 46. Indien u zegt Zijn Woord te horen, moet u het ook doen, want u hoort niet om uw verstand te behagen met kennis, maar u moet er ernstig werk van maken God te dienen, lief te hebben en te behagen. Velen bestuderen de christelijke leer om hun verstand te voeden, meer dan om hun hart en praktijk te hervormen. Het grote nut van kennis en geloof is, de liefde Gods in het aangezicht van Jezus Christus te aanschouwen, zó dat onze liefde tot Hem verlevendigd en vermeerderd wordt. Indien de kennis alleen dient om ons verstand te voeden, dan is het slechts een dode beschouwing, niet een levendig geloof. Een geloof zonder meer is slechts het gezicht op een feest, maar de begenadigde ziel eet en proeft wat op het feest wordt geboden. Wanneer ons geloof overgaat in liefde en gehoorzaamheid, dat is het ware geloof.

III. Wij zullen nu de redenen noemen waarom deze Profeet moet gehoord worden.

1. Overweeg wiens stem het is die spreekt, het is de enige, geliefde Zoon van God, of God zelf, en laat u gezegd zijn, dat wanneer Hij spreekt naar Hem geluisterd moet worden. „Ziet toe dat gij Dien, Die spreekt, niet verwerpt, want indien dezen niet zijn ontvloden, die dengene verwierpen welke goddelijke antwoorden op aarde gaf, veel meer zullen wij niet ontvloden, zo wij ons van Dien afkeren Die van de hemelen is," Hebr. 12 : 25. Christus spreekt en God door Hem, ons bevelende dat wij ons bekeren zullen en het evangelie geloven. Toen God de wet gaf, sprak Hij op aarde, maar toen Hij door Christus sprak, sprak Hij van de hemel. Want Christus kwam van de hemel om ons met de gedachten Gods bekend te maken, en dat gedaan hebbende, is Hij wedergekeerd naar de hemel, vanwaar Hij Zijn Geest neder- zond op de apostelen, die Zijn evangelie aan de wereld predikten. Deze verborgenheid was verborgen in Gods hart en Hij maakte het aan ons bekend in de zending van Zijn eniggeboren Zoon. Wij behoren op Zijn woord acht te geven en het met alle nederige onderwerping te gehoorzamen. „Looft de Heere Zijn engelen, gij krachtige helden die Zijn woord doet, gehoorzamende de stem Zijns woords," Ps. 103 : 20.

2. Een andere reden waarom naar deze Profeet moet geluisterd worden is, dat wat Hij spreekt en wij horen, de leer van het evangelie is. Het is de meest liefelijke, uitnemende en troostrijke leer die ooit zal gehoord of door een mensenhart zal verstaan worden. De Wijsheid zegt: „Hoort, want Ik zal vorstelijke dingen spreken, en de opening Mijner lippen zal enkel billijkheid zijn," Spr. 8 : 6. Dit is het helderste licht dat ooit van de hemel scheen, de diepste wijsheid, de grootste liefde en ontferming die ooit werd getoond aan zondige ellendelingen en het is van het grootste belang voor mensenkinderen, omdat hun eeuwige staat er van afhangt, een staat van eeuwig wel of eeuwig wee.

Ik wil op drie dingen uw aandacht vestigen.

(1) Op de weg van verzoening met God, geopenbaard en ontdekt uit Zijn eeuwige liefde tot ons. De mens is van de liefde Gods afgevallen tot het schepsel, en was zich bewust het ongenoegen van Zijn Maker te hebben opgewekt, en te liggen onder vreze voor Zijn wrekende rechtvaardigheid. Nu, God verklaarde door Christus Zijn liefde op de meest verrassende wijze aan de schuldige, en verklaart Zich met hem te willen verzoenen en Hij toont Zijn bereidheid om hem te vergeven en zalig te maken. „Dit is een getrouw woord en alle aanneming waardig dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben," 1 Tim. 1 : 15. En in 2 Cor. 5 : 19 lezen wij: „Want God was in Christus de wereld met Zichzelf

verzoenende, hunne zonden hun niet toerekenende." O, wat kan méér welkom zijn aan het schepsel dan dit nieuws van het verbond der genade, gefundeerd in het bloed van Christus!

(2) Ten tweede wil ik u wijzen op de ons geboden plicht met passende beweegredenen om ons daartoe aan te sporen. Daarin is niet alleen gezorgd voor vertroosting, maar ook voor onze onderwerping aan God, en dat op de meest vrije en meest aannemelijke voorwaarden. Er wordt daarin aan ons gevraagd Hem te dienen in liefde, Hem te verheerlijken en te behagen, opdat wij zaligheid mogen vinden in Zijn liefde tot ons. Want de som van godsdienst is Hem lief te hebben en Zijn geboden te onderhouden. „Jezus antwoordde en zeide: Zo iemand Mij liefheeft, die zal Mijn woord bewaren, en Mijn Vader zal hem liefhebben." Het is ons werk Hem lief te hebben en van Hem geliefd te worden is onze zaligheid. „Het woord dat gijlieden hoort is het Mijne niet, maar des Vaders Die Mij gezonden heeft," Joh. 14 : 24. Het evangelie is wezenlijk het woord van God, beide des Vaders en des Zoons. Er wordt ons in voorgesteld God te lieven, te dienen en te behagen. Want dit is het woord hetwelk Christus predikte, dat wij God zullen liefhebben, en dat Christus ons dan zal liefhebben.

(3) Ten derde wordt hier een vooruitzicht van eeuwige zaligheid geopend. Christus heeft „het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht door het evangelie," 2 Tim. 1 : 10. Dit nieuws was van te voren slechts duister geopenbaard. Zonder het evangelie, hetzij duister of duidelijk verkondigd, wist de mens niet hoe hij zijn vermogens en begeerlijkheden zou voldoen, hij was als een leviathan in nodderig slijk. Maar nu hebben wij door inzicht in het evangelie een vooruitzicht op het vastgestelde loon zo wij oprecht zullen blijken te zijn in ons geloof, liefde en gehoorzaamheid. „En dit is de belofte die Hij ons beloofd heeft, namelijk het eeuwige leven," 1 Joh. 2 : 25. Eeuwige vreugde en zaligheid wordt ons voorgesteld. Nu dan, „hoort Hem", want Hij spreekt over de weg waarin deze eeuwige zegeningen worden verkregen.

(4) Ten vierde wil ik u waarschuwen voor het gevaar waarin u verkeert, als u deze Profeet niet hoort.

(a) Voor het tegenwoordige. Voort te gaan in het geringschatten en het versmaden van het evangelie is een kenmerk dat u nog vleselijk bent en in gevaar van om te komen. „Maar indien ook ons evangelie bedekt is, zo is het bedekt in degenen die verloren gaan," 2 Cor. 4 : 3. Jezus zegt: „Mijn schapen horen Mijn stem," en „Ik heb nog andere schapen die van deze stal niet zijn, deze moet Ik ook toebrengen en zij zullen Mijn stem horen," Joh. 10 : 3 en 16. Christus' schapen, hetzij Joden of heidenen, hebben allen hetzelfde kenmerk, zij allen horen Zijn stem. „Mijn schapen horen Mijn stem en Ik ken ze, en zij volgen Mij," Joh. 10 : 27. Zij onderscheiden Zijn stem, zij kennen en gehoorzamen Zijn stem. „Die uit God is hoort de woorden Gods; daarom hoort gijlieden niet, omdat gij uit God niet zijt." Zo ontgaat u dan al deze troost, indien gij de stem van Christus en van Zijn getrouwe dienstknechten niet hoort.

(b) Voor het toekomstige. „De man die niet zal horen naar Mijn woorden, die Hij in Mijn naam zal spreken, van die zal Ik het zoeken," Deut. 18 : 19. Dat betekent, dat hij moet toezien hoe hij antwoorden zal in de grote dag. Petrus verhaalt het: „En het zal geschieden dat alle ziel die deze Profeet niet zal gehoord hebben, uitgerooid zal worden uit het volk," Hand. 3 : 23. Het zal niet een tijdelijke maar een eeuwige straf zijn. „Die den Zoon ongehoorzaam is die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem," Joh. 3 : 36. „Die niet geloofd zal hebben, zal verdoemd worden," Markus 16 : 16. Gij ziet dus hoe gevaarlijk het is, deze Profeet niet te horen.

TOEPASSING.

Wij zullen van deze leer gebruik maken om de vleselijke christen te overtuigen van zijn schuld in zich niet te onderwerpen aan het gezag van Christus. Alle christenen beweren dat zij zich aan Hem onderwerpen, maar weinigen doen het werkelijk. Komt het evangelie tot u niet alleen in woorden maar ook in kracht?

1. Komt gij oprecht tot Hem om vergiffenis en leven? Toen Christus had bewezen dat Hij de Zoon van God, de grote Profeet van de Kerk was, door het getuigenis van Johannes, het getuigenis van Zijn werken, het getuigenis van Zijn Vader en het getuigenis van de Schriften, moest Hij toch zeggen: „Gij wilt tot Mij niet komen opdat gij het leven moogt hebben," Joh. 5 : 40. Hoewel Johannes, Zijn werken, de Vader, de Schriften bewezen dat Hij was de Messias, de Zaligmaker en Verlosser der wereld, wilden zij toch niet tot Hem komen en Hem niet geloven, maar zij verwierpen Hem en hun eigen zaligheid willens. Wat de Joden openbaar deden, doen Vleselijke christenen verborgen; zij prijzen Zijn naam en achten Zijn ambt gering, zij komen niet tot Hem om onderwezen, geheilgd en tot God getrokken te worden.

2. Waardeert u het woord des evangelies, onderhoudt u het met eerbied en verlustiging als de stem van de grote Profeet? Overdenkt u het, ontvangt gij er voedsel uit als uit het brood des levens, als de regel van uw wandel, als de versterking van uw hoop? Een godvrezend mens wordt beschreven als iemand, „wiens lust is in des Heeren wet, en hij overdenkt Zijn wet dag en nacht," Ps. 1 : 2. En is Ps. 119 : 97 spreekt hij: „Hoe lief heb ik Uw wet! Zij is mijn betrachting den gansen dag." Maar helaas! weinigen zijn zo gesteld. In Hosea 8 : 12 lezen wij: „Ik schrijf hem de voortreffelijkheden van Mijn wet voor, maar die zijn geacht als wat vreemds." Zij versmaadden het woord van God alsof Zijn raad van weinig betekenis was of dat het hun niet aanging. De meeste mensen leven als vreemdelingen van het Woord van God en laten zich er niet door besturen, alsof het niet zeer gevaarlijk is het te verbreken.

3. Laat gij het horen samengaan met geloof, opdat u er voordeel uit moogt trekken en de kracht daarvan mag gewaar worden u ten goede? Maar u ontvlucht het, u loopt er van weg. „Want een iegelijk die kwaad doet, haat het licht, en komt tot het licht niet, opdat zijn werken niet bestraft worden," Joh. 3 : 20. Het Woord is een pijniging, meer dan een troost voor u. Gij zijt bevreesd dat het blijken zal maar al te waar te zijn.

4. Ontvangt u het als het Woord van God? Het kan zijn dat u het Goddelijk gezag van de Schriften niet tegenspreekt, maar gelooft u ze oprecht, en „kent u de zekerheid van de dingen waarin u onderwezen zijt?" Lukas 1 : 4. Hebt u iets gedaan tot bewijs van die hoogste waarheid dat Jezus een Leraar is Die van God gezonden is? Het geloof van de meeste mensen is zwak en vluchtig, omdat zij er haastig toe gekomen zijn, zodat er geen diepte van aarde in is. u hebt enige lichte indrukken van de godsdienst, maar lichte indrukken vervallen spoedig en waarheden die gemakkelijk worden aangenomen, worden even gemakkelijk verlaten. Hoe meer wij de waarheid in haar gronden onderzoeken, hoe meer wij geloven. „Die van Beréa onderzochten dagelijks de Schriften, of deze dingen alzo waren," Hand. 17 : 11.

5. Komt het tot u als het woord van de Middelaar? „Is het evangelie onder u niet alleen in woorden geweest, maar ook in kracht?" 1 Thess. 1 : 5. Er is een overtuigende kracht in het Woord: „Als zij dit hoorden, werden zij verslagen in het hart en zeiden tot Petrus en tot de andere apostelen: Wat zullen wij doen, mannen broeders?" Hand. 2 : 37. Velen hebben deze kracht niet gevoeld, maar zij vrezen het. „Want een iegelijk die kwaad doet, haat het licht en komt tot het licht niet, opdat zijn werken niet bestraft worden," Joh. 3 : 20. Er is een overtuigende kracht in, wanneer het 't zaad wordt van een nieuw leven. „Gij die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk maar uit

onvergankelijk zaad, door het levende en eeuwig blijvende woord Gods," 1 Petr. 1 : 23. Er is een vertroostende kracht in, daar het aan de erfgenamen van de belofte sterke vertroosting geeft. Vindt u daarvan iets in uw hart? Is het op uw ziel gegraveerd? „Ontvangt met zachtmoedigheid het woord dat in u geplant wordt, hetwelk uw zielen kan zalig maken," Jac. 1 : 21.

6. Hoort u naar Hem in alles wat Hij zegt? Er wordt van de grote Profeet gezegd: „Dien zult u horen in alles wat Hij tot u spreken zal," Hand. 3 : 22. Velen willen Hem wel horen in het aanbod van genade, maar niet in de voorschriften van hun plichten. u moet Zijn gehele verbond aannemen, de beloften tot uw zaligheid, de plichten als uw werk.

7. Hoort u Hem zó dat u God en Christus en het toekomstige leven verkiest boven alle zinnelijke genoegens en ijdele vermaken en werelds geluk welke u op aarde kunt verkrijgen? Indien uw hart niet van deze dingen afgebracht is, dan hebt u het evangelie niet oprecht aangenomen, maar dan verzet u er u tegen. „En dat in de doornen valt, dezen zijn die gehoord hebben en heengaande, verstikt worden door de zorgvuldig- heden en rijkdom en wellusten des levens en voldragen geen vrucht," Lukas 8 : 14. Hij is geen leerling van Christus die niet méér toegewijd is aan de liefde en gehoorzaamheid van God dan aan enig Vleselijk genoegens hier beneden. Als u Zijn woord aanneemt kunt u afscheid nemen van de duivel, de wereld en het vlees, en uzelf aan Christus geven, om onderwezen, geheiligd, verlost en thuis gebracht te worden tot God, om in Hem te genieten eeuwige heerlijkheid, en geleerd te worden hoe u „de goddeloosheid en de wereldse begeerlijkheden verzakende, matig en rechtvaardig en godzalig zult leven in deze tegenwoordige wereld," Titus 2 : 12.

Laat mij nog een raad geven aan zwakke christenen.

Ten eerste. Zoekt u zelf op te wekken tot gehoorzaamheid aan de goddelijke raad: „Hoort Hem," ook wanneer u dodig en ongevoelig zijt. Dikwijls is het hart gedrukt en heeft verlevendiging nodig. De consciëntie wordt slaperig en die moet ontwaken, want u zijt te vrijpostig in het zondigen, koud en zorgeloos in geestelijke en hemelse dingen. Nu, het eerste middel om ons te verlevendigen is Christus' goddelijk gezag. „Want wij zijn geen kunstig verdichte fabelen nagevolgd, als wij u bekend gemaakt hebben de kracht en toekomst onzes Heeren Jezus Christus, maar wij zijn aanschouwers geweest van Zijn majesteit. Want Hij heeft van God de Vader eer en heerlijkheid ontvangen, als zodanig een stem van de hoogwaardige heerlijkheid tot Hem gebracht werd: Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb," 2 Petr. 1 : 16, 17. Indien u gewend bent te bidden en te horen, doe het dan niet alleen uit gewoonte maar uit eerbied voor het gezag van Christus. U moet het doen zó als u het kunt verantwoorden in de grote dag.

2. Wanneer u enige beminde lust of behaaglijke zonde wilt afwijzen, spoort dan uw hart aan met Zijn gezag. Herinnert u wie u geboden heeft uw rechterhand af te houwen en uw rechteroog uit te trekken. Hoe kunt u de Middelaar in het aangezicht zien, zo u moedwillig één van Zijn geboden verbreekt, en de bevrediging van een lage lust verkiest boven de genaden en hoop die u worden aangeboden door Jezus Christus?

3. In diepe ellende, wanneer u geneigd bent de waarheid van de beloften te betwijfelen, en het u zwaar valt de blijdschap der hoop te bewaren, ziet dan op Hem Wiens woord en belofte het zijn. „Wiens huis wij zijn, indien wij maar de vrijmoedigheid en de roem der hoop tot het einde toe vast behouden," Hebr. 3 : 6. Amen.

ZEVENDE PREEK.

En de discipelen dit horende, vielen op hun aangezicht en werden zeer bevreesd. En Jezus bij hen komende raakte ze aan en zeide: Staat op en vreest niet. En hun ogen opheffende zagen zij niemand dan Jezus alleen. Matth. 17 : 6-8.

In dit gedeelte van de geschiedenis van de verheerlijking op de berg zijn drie dingen op te merken:

- I. De vrees en de ontsteltenis van de discipelen.
- II. Hun troostrijk en genadig herstel door Christus.
- III. De afloop en het gevolg van alles.

I. Hun ontsteltenis. „Zij vielen op hun aangezicht en werden zeer bevreesd.”

Het vallen op hun aangezicht was geen gevolg van eerbied of aanbidding, maar van vrees en verbazing, gelijk zij van wie wij lezen: „Als Hij dan tot hen zeide: Ik ben het, gingen zij achterwaarts en vielen ter aarde,” Joh. 18 : 6. Wij moeten onderzoeken wat de oorzaak van hun vrees was. Zij waren heilige mensen, de bloem van Christus' discipelen. Dat Bésazar beefde bij 'de wijn in tempelvaten, was geen wonder, maar de discipelen waren tegenwoordig bij een heilige handeling en waren niet in tegenwoordigheid van een vertoornd God, want het was een evangeliestem die zij hoorden: „Deze is Mijn geliefde Zoon in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb, hoort Hem.” Zij zagen niet de volle openbaring van Zijn heerlijkheid, maar zij zagen er slechts een flauw schijnsel van en dan onder een wolk en geopenbaard in genade, en toch waren zij zeer bevreesd.

Bij andere visioenen en verschijningen van de goddelijke Majesteit vielen Gods knechten ter aarde. Toen Ezechiël de gedaante van de gelijkenis der heerlijkheid des Heeren zag „viel hij op zijn aangezicht,” Hfd. 1 : 28. Toen Christus aan Saul verscheen, hoorde hij een stem en viel ter aarde. Hand. 9 : 1. Johannes schrijft: „Toen ik Hem zag, viel ik als dood aan Zijn voeten,” Openb. 1 : 17. Toen God aan Abraham verscheen om plechtig met hem in een verbond te treden, „viel een schrik en grote duisternis op hem,” Gen. 15 : 12. Jesaja riep uit: „Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben,” Jes. 6 : 5. In Dan. 10 : 8, 9 lezen wij: „Ik zag dit groot gezicht, en daar bleef in mij geen kracht over, en mijn sierlijkheid werd aan mij veranderd in een verderving, zodat ik geen kracht behield. En ik hoorde de stem Zijner woorden; en toen ik de stem Zijner woorden hoorde viel ik in een diepe slaap op mijn aangezicht,” Hfd. 10 : 8, 9.

Nu, ik wil spreken:

Ten eerste over de bijzondere redenen waarom de openbaring en de verschijning van God bij deze grote profeten deze verbazing en vrees verwekte.

Ten tweede over een algemene leerstelling die wij hieruit ten onzen nutte mogen trekken.

1. Er zijn twee bijzondere redenen waarom de openbaringen en verschijningen van God aan Zijn grote profeten die verbazing en vrees verwekten.

(1.) Om hen aan wie Hij zulk een grote gunst bewees, te vernederen. Zij werden nederig gemaakt opdat zij zich niet zouden verheffen door de heerlijkheid van die hemelse visioenen. Daarom werd er altijd enige zwakheid ontdekt in hen die ze ontvingen. Jacob worstelde met God, maar hij kwam kreupel en verminkt terug,

hoewel hij overwon. Toen hij terugkeerde van het zien van God van aangezicht tot aangezicht was hij „hinkende aan zijn heup," Gen. 32 : 31. Paulus werd opgetrokken in de derde hemel, maar „opdat hij zich niet zou verheffen, door de uitnemendheid der openbaringen, werd hem gegeven een scherpe doorn in het vlees, namelijk een engel des satans die hem met vuisten sloeg," 2 Cor. 12 : 7. Verdorvenheid blijft in ons en wij zijn niet bekwaam deze gunsten welke God aan Zijn uitgelezen dienaars schenkt, te dragen en daarom is er iets in die bedeling om hen te vernederen en hen terug te houden van hoogmoed. Zij krijgen een tegenwicht bij de grote eer die God hun bewezen heeft.

(2.) Allen die gezichten van God ontvingen om daaruit Zijn volk te onderwijzen, die wil Hij bekwaam maken door een zegel en indruk van Zijn hoogheid op hen achter te laten. Dit was een voorbereiding van de profeten en van de discipelen om hen geschikt te maken tot de dienst van het evangelie, en de boodschap van God aan het volk over te brengen. Een bijblijvende indruk van Gods heerlijkheid en verheven majesteit maakt hen bekwaam tot hun plicht. Zij die zo toebereid zijn, hebben de meeste bekwaamheid om Gods boodschap te brengen en Hem aan anderen te beschrijven. Zij hebben indrukken van eerbied en vrees voor God op hun hart gebonden, daar zij de macht van Zijn grote majesteit gewaar zijn geworden. „Wij dan wetende de schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof," 2 Cor. 5 : 11.

Ten tweede. De leerstelling welke wij hieruit trekken is:

Er is bij God zulk een heerlijke en verhevene majesteit dat wij in onze tegenwoordige broze staat niet bekwaam zijn enige uitstralingen of buitengewone openbaringen daarvan te dragen.

1. Ik zal bewijzen dat God een groot God is en van heerlijke majesteit.
2. Ik zal u aantonen waarom wij niet bekwaam zijn de buitengewone openbaringen daarvan in onze broze staat te dragen.

Ten eerste. Dat God een God is van grote majesteit behoorde door allen die met Hem te doen hebben, met eerbied erkend te worden. Daar allen dit kunnen weten en het klaar blijkt uit het natuurlijk licht, zo hebben wij de majesteit Gods niet zozeer te bewijzen als wel de eerbied daarvoor te bevorderen.

(1.) In de Schrift wordt Hij ons als zodanig voorgesteld. Daniël zegt: „Och Heere, Gij grote en verschrikkelijke God," Hfd. 9 : 4. In Deut. 7 : 31 wordt Hij genoemd: „Een groot en vreeslijk God." Elihu zegt: „Bij God is een vreeslijke majesteit," Job 37 : 22.

(2.) Gods grootheid straalt zeer verheven uit zowel in Zijn werken der schepping als in Zijn werken der voorzienigheid.

a. In de schepping, uit de machtige bouw der hemelen. „Ach, Heere Heere, zie, Gij hebt de hemelen en de aarde gemaakt door Uw grote kracht en door Uw uitgestrekte arm; geen ding is U te wonderlijk," Jer. 32 : 17. Wij kunnen niet zien op die onmetelijke uitgestrektheid van het firmament, op die onpeilbare massa van wateren in de zee, zonder te beven voor die God die dit alles gemaakt heeft. „Zult gij Mij niet vrezen? spreekt de Heere; zult gij voor Mijn aangezicht niet beven? die der zee het zand tot een paal gesteld heb, met een eeuwige inzetting, dat zij daarover niet zal gaan, ofschoon haar golven zich bewegen, zo zullen zij toch niet vermogen, ofschoon zij bruisen, zo zullen zij toch daarover niet gaan," Jer. 5 : 22.

b. Uit de voorzienigheid, hetzij in Zijn weg van ontferming of oordelen. Wat Zijn ontferming betreft, welk een majestueuze beschrijving wordt in Ps. 50 van God gegeven, waar ons Zijn tegenwoordigheid bij Zijn Kerk wordt voorgesteld. De

strekking van die psalm is om ons Gods macht en majesteit voor ogen te stellen, wanneer Hij zal komen om de heidenen te roepen, en de evangelische weg in de godsdienst open te stellen, wanneer het evangelie van Sion zal uitstralen. „Vreeslijke dingen zult Gij ons in gerechtigheid antwoorden o God onzes heils," Ps. 65 : 6. Hoewel God een God van zaligheid is, toch is de weg waarin Hij Zijn volk verlost vol van majesteit en heerlijkheid. Wat de werken van Zijn oordelen betreft, zegt David: „Het haar mijns vleses is te berge gerezen van verschrikking voor U, en ik heb gevreesd voor Uw oordelen," Ps. 119 : 120. Maar de goddelozen wordt verweten dat zij de oordelen niet opmerken, want „hij ziet de hoogheid des Heeren niet aan," Jes. 26 : 10.

(3.) Zijn grootheid en majesteit is zodanig dat wij ze niet kunnen begrijpen. „Zie, God is groot, en wij begrijpen het niet; daar is ook geen onderzoeking van het getal Zijner jaren," Job 36 : 26. De grootheid van God kan niet gekend worden, dan alleen in negatieve zin, dat Hij niets heeft van al die zwakheden waardoor wij minder hoge gedachten van Zijn Wezen zouden hebben. Ook is Hij onuitsprekelijk groot in vergelijkende zin, dat Hij alles ver overtreft en er niets met Hem is te vergelijken.

(4.) Hij is zó groot dat Hij Zich voor ons oog bedekt, en wolken stelt tussen ons en Hem, want wij zijn niet bekwaam Zijn heerlijke en majestueuze tegenwoordigheid te dragen. „Hij houdt het vlakke Zijns troons vast; Hij spreidt Zijn wolk daarover," Job 26 : 9. Wat zou van ons worden zo Hij al Zijn heerlijkheid zou ontdekken? Dit is Zijn nederbuiging tot een lagere wereld, dat Hij verschijnt onder een sluier, en Zijn troon met wolken bedekt.

Maar hoewel wij Zijn majesteit niet ten volle kennen, toch is er genoeg ontdekt voor geloof en verstand, om te weten dat God groot en heerlijk is, zowel in Zichzelf als in Zijn werken. De Schriften verklaren het aan het geloof, en het verstand wil zulk een klaarblijkelijke waarheid dadelijk ondertekenen, dat Hij Die alle dingen maakte en onderhoudt noodzakelijk een groot God moet zijn. Welke andere bevattingen kunnen wij van Hem hebben wanneer wij zien naar de hemel en deze aarde welke Hij onderhoudt door Zijn grote kracht? En door Zijn dagelijkse werk der voorzienigheid verklaart Hij Zichzelf aan het verstand dat Hij een God is van grote majesteit.

De bewijzen van Zijn grootheid behoeften niet zo uitvoerig voorgesteld te worden, indien het niet was *om de eerbied en vrees daarvoor te bevorderen, want daartoe worden wij altijd en overal geroepen.*

(1.) Het is een weldaad dat Hij hoewel Hij zo groot is, nochtans acht op ons slaat. „Als ik Uw hemel aanzie, het werk Uwer vingeren, de maan en de sterren die Gij bereid hebt, — wat is de mens dat Gij zijner gedenkt en de zoon des mensen dat Gij hem bezoekt!" Wanneer wij opmerken hoe de majesteit van God uitstraalt in de hemelse lichamen en dat God al die heerlijke schepselen gemaakt heeft, dan behoren wij ons te verwonderen dat Hij voor mensen wil zorgen en zo wil toezien op de mens, die geformeerd werd uit zulke geringe bestanddelen als het stof van de aarde is. Behoort het ons niet ten hoogste te verwonderen dat God voor de mens zorgt meer dan voor de gehele schepping, terwijl zijn toestand zeer gebrekkig, zwak en sterfelijk is? „Wie is gelijk de Heere onze God, Die zeer hoog woont, Die zeer laag ziet, in de hemel en op de aarde?" Ps. 113 : 6, 7. Wie zal de goedheid van de grote God en van zulk een heerlijke majesteit peilen, daar Hij acht wilde slaan op wormen? Dat Hij niet alleen ons wil bezoeken, wanneer Hij de zaken van deze lagere wereld overziet en regeert, maar wilde neerbuigen tot deze lage staat en ons vlees wilde aannemen! Zijn verhevenheid en majesteit is zó groot dat Hij met recht engelen mocht versmaden, daar Hij ze niet nodig heeft. Maar dat Hij zo laag neerboog tot mensen, dat is een zaak

van verwondering, lof en aanbedding.

(2.) Wij behoren in onze wandel voor Zijn aangezicht te bedenken wat Hij is en wat wij zijn. „Met het gehoor van het oor heb ik U gehoord, maar nu ziet U mijn oog, daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw in stof en as," Job 42 : 5, 6. Dit behoort Zijn kinderen in heilig ontzag te houden. O, hoe ootmoedig behoren wij voor deze grote God te buigen! „Zie toch, ik heb mij onderwonden te spreken tot de Heere, hoewel ik stof en as ben," Gen. 18 : 27.

(3.) Wij moeten onszelf niet tevreden stellen met het waarnemen van gewone godsdienstplichten, maar wij behoorden die op te voeren tot aanbedding van God. „De Heere is groot en zeer te prijzen in de stad onzes Gods, op de berg Zijner heiligheid," Ps. 48 : 2. Helaas, het beste dat wij doen is ver beneden Zijn waardigheid. „Wie zou kracht hebben om voor Hem een huis te bouwen, dewijl de hemelen, ja de hemel der hemelen, Hem niet bevatten zouden? En wie ben ik dat ik voor Hem een huis zou bouwen?" 2 Kron. 2 : 6. Zulke geringe gedachten had Salomo van zijn statige tempel. Zo moeten wij zien dat onze beste verrichtingen ver te kort schieten bij de grootheid van God. Alle formaliteiten en liefdeloze diensten komen hieruit voort dat wij geen behoorlijke gedachten hebben over Gods majesteit en wezen. „Ik ben een groot Koning zegt de Heere der heirscharen, en Mijn naam is vreeslijk onder de heidenen," Mal. 1 : 14. De grootheid Gods eist een andere dienst dan wat wij Hem gewoonlijk geven. Hij ontvangt van ons niets dat volmaakt is. Maar laten wij Hem niet afwijzen door een weigering, maar laten wij het beste van onze kracht, tijd en genegenheid in Zijn dienst toebrengen. Oppervlakkig handelen in de dienst van God is een blijk van geringe gedachten over Hem en een verkleinen van Zijn majesteit.

(4.) Wij dienen een groot God en zo mogen wij grote dingen van Hem verwachten. Hij maakt Zichzelf aan Zijn volk bekend overeenkomstig de grootheid en majesteit van Zijn wezen. „De Heere heeft grote dingen bij ons gedaan, dies zijn wij verblijd," Ps. 126: 3. Koningen of vorsten geven geen stuivers of koperen geldstukken, maar zij delen giften uit overeenkomstig hun staat. De heidenen werden gedwongen om de grootheid Gods in Zijn giften te erkennen, en het Volk des Heeren erkent het gewillig. „Vrees niet o land! verheug u en wees blijde, want de Heere heeft grote dingen gedaan," Joël 2 : 21. Zijn de inkomsten weinig, en is de weg moeilijker dan ooit, God is machtig het wèl te maken.

(5.) Dit behoorde de vrees voor mensen uit te bannen zowel in enig gevaar dat ons van hun kant bedreigt, als in hun aanslag tegen God. „Vreest niet voor degenen die het lichaam doden en de ziel niet kunnen doden, maar vreest veel meer Hem, die beide ziel en lichaam kan verderven in de hel," Matth. 10 : 28. Mensen mogen ons bedreigen maar Gods bedreigingen gaan hoger. „Nu weet ik dat de Heere groter is dan alle goden, want in de zaak waarin zij trots gehandeld hebben was Hij boven hen," Ex. 18 : 11. Er is een hoger Wezen waarvan wij afhankelijk zijn.

(6.) Daar bij God zulk een majesteit en grootheid is, mogen wij Zijn handelingen nooit betwisten, want Hij is te hoog om door de mens beoordeeld te worden en Zijn besluiten worden op zulk een wijze uitgevoerd dat wij er niet over kunnen oordelen, niet meer dan een worm kan oordelen over de zaken van een mens. Hij is groot in raad en machtig in daad.

(7.) Dit behoort Zijn kinderen met heilig ontzag te vervullen. „Laat ons de genade vasthouden door dewelke wij welbehaaglijk God mogen dienen, met eerbied en godvruchtigheid. Want onze God is een verterend vuur," Hebr. 12 : 28. Wanneer wij komen in de heilige vergaderingen behoren wij indrukken te hebben van de heiligheid Gods. In de algemene loop van ons leven moeten wij het ongenoegen Gods niet licht achten en Zijn gunsten niet verachten, daar alles van een groot God voortkomt. Wij

mogen ons niet oneerbiedig gedragen in Zijn tegenwoordigheid, maar wij moeten voortdurend bedenken dat wij te doen hebben met een groot en heilig God.

Ten tweede, zouden wij aantonen *waarom wij in onze tegenwoordige staat niet bekwaam zijn om enige bijzondere openbaring van Zijn grootheid en majesteit te dragen.*

1. Wij zijn daartoe niet bekwaam vanwege Zijn heerlijkheid die ons zou verteren. Er was een stem „van de hoogwaardige heerlijkheid," 2 Petr. 1 : 17. Nu, indien deze uitnemende heerlijkheid niet was verduisterd door de sluier van het firmament, zo waren mensen niet bekwaam geweest ze te verduren. „Gewisselijk hij zou verslonden worden," Job 37 : 20. Het is God „Die een ontoegankelijk licht bewoont, Dewelke geen mens gezien heeft, noch zien kan, Welke zij eer en eeuwige kracht," 1 Tim. 6 : 16. Wij zullen Hem niet eerder kunnen zien dan wanneer wij in de hemel ontvangen worden. Maar in onze tegenwoordige staat zou Zijn heerlijkheid ons doden en Zijn stem zou ons vernietigen. Er is een grote ongelijkheid tussen sterfelijke schepselen en de oneindige majesteit Gods. De glans van Zijn heerlijkheid zou spoedig de kracht van de sterkste schepselen verteren.

2. Wij kunnen Zijn heerlijkheid niet aanschouwen vanwege onze zwakheid.

(1.) Wij hebben een natuurlijke zwakheid. Wij bezwijmen wanneer wij iets buitengewoons ontmoeten, en daarom is het geen wonder dat wij ontsteld zijn door de nabijheid van de verheven majesteit van God en ongeschikt worden ons naar lichaam of geest te bewegen. Indien wij de zon niet kunnen aanschouwen, hoe zullen wij God zien? Onze gelukzaligheid in de hemel zou onze ellende op aarde zijn. Deze wijn is te krachtig voor oude wijnzakken.

(2.) Er is in ons een zondige zwakheid en door onze zonde is er een ongelijkvormigheid aan God in ons. „Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben, en woon in het midden eens volks dat onrein van lippen is, want mijn ogen hebben de Koning, de Heere der heerscharen gezien," Jes. 6 : 5. Petrus zeide: „Heere ga uit van mij, want ik ben een zondig mens," Lukas 5 : 8.

Dit verwekt een vrees in ons op elke verheven ontdekking van Gods heerlijkheid. In de staat der rechtheid waren God en Adam vrienden, en toen kon hij verdragen dat God met hem sprak. Maar na de val werd de verschijning van God vreeslijk voor hem. Toen zeide Adam: Ik hoorde Uw stem in de hof en ik vreesde," Gen. 3 : 10. En iets van deze vrees kleeft de beste van Gods volk aan, en dat komt openbaar wanneer God Zijn nabijheid toont. Een oorzaak van deze vrees en verbazing is, dat zij zonde in zich omdragen en zich nabij zulk een heilige en heerlijke Majesteit bevinden. Dan gaan deze twee oorzaken tezamen, de tegenwoordigheid van Gods majesteit en het besef van onze zonde en zwakheid.

Uit deze waarheid moeten twee dingen voortvloeien.

Ten eerste, moeten wij aangespoord worden tot een heilig ontzag en eerbied voor God wanneer wij tot Hem naderen.

Ten tweede, hebben wij ons te wachten dat onze vreze Gods niet ontaardt in een slaafse vrees.

Zo moeten wij dan **ten eerste** met een heilig ontzag tot God naderen. Wij behoren in al onze godsdienst zulke hoge gedachten van God te hebben dat ze een stempel van nederigheid achterlaten, en indrukken in ons opwekken van de majesteit en hoogheid Gods. Wij behoren dan op ons aangezicht te vallen, niet door ontsteltenis maar in aanbidding. En daar wij gewoonlijk veel oppervlakkigheid en oneerbiedigheid in onze

omgang met God en in onze gebeden tonen, zal ik de noodzakelijkheid van een heilig ontzag voor God een weinig aantonen.

1. Ik wil u aantonen hoe de Schriften in het algemeen ons roepen tot dit *heilig ontzag* voor de majesteit van God in al onze godsdienst. In Ps. 111 : 9 lezen wij: „Zijn naam is heilig en vreeslijk,” en daarom mogen wij hem alleen met ernst en ontzag op onze lippen nemen. „Want de Heere is groot en zeer te prijzen, Hij is vreeslijk boven alle goden,” Ps. 96 : 4. Wanneer wij bidden of God prijzen moet ons hart vervuld zijn met een diep besef van Zijn majesteit. Wij moeten Hem bewonderen boven alle geschapene of denkbare grootheid, en zo moeten wij eerbied vermengen met onze grootste verlustiging in Hem. Zo staat in Ps. 89 : 8 geschreven: „God is grotelijks geducht in de raad der heiligen en vreeslijk boven allen die rondom Hem zijn.” Heilige engelen en geheiligde mensen, die van alle schepselen de meest vrijmoedige toegang tot Hem hebben, zullen zeker Hem meest aanbidden en eerbied bewijzen, omdat zij het best met Hem bekend zijn, en het helderste gezicht op Hem hebben, waarvoor sterfelijke schepselen vatbaar zijn. De engelen zijn een vergadering van heiligen die altijd Zijn aangezicht zien, waarom zij altijd God verheerlijken en lof zingen. Zo wordt God gezegd „vreeslijk te zijn uit Zijn heiligdommen,” hetzij de hemel of de kerk.

Inderdaad, het ootmoedig gedrag van Zijn volk in de dienst van God behoorde een middel te zijn om anderen te overtuigen van de voortreffelijkheid en majesteit Gods. De apostel toont in 1 Cor. 14 : 25 aan, dat een ongelovige komende in de christelijke vergaderingen, wanneer het volk beheerst wordt door ernst en ontzag, „van allen overtuigd wordt en van allen geoordeeld wordt en vallende op zijn aangezicht zal hij God aanbidden en verkondigen, dat God waarlijk onder u is.” Dat wil zeggen dat een ongelovige in hun vergadering komende en hun ootmoed en verbrokenheid van hart ziet, en hoort hun lofzangen en hun groot maken van God, en ziet hun orde en aandacht, moet erkennen dat God onder hen is. Maar wanneer er ruwheid, slordigheid en oneerbiedigheid in de kerk is zo wordt in de harten van allen Gods heerlijkheid aangetast.

2. Er moet *geloof en liefde* zijn in ons naderen tot God.

(1.) In de eerste plaats geloof, want die tot God komt moet geloven „dat Hij is,” en dat beginsel moet in ons hart gelegd zijn. Wij dienen God niet op de rechte wijze, indien wij Hem niet dienen als gelovigen. Maar zo wij Hem dienen als gelovigen zullen wij Zijn dienst waarnemen met eerbied en heilige vreze. Geloof geeft ons niet alleen gedachten over God, maar iets van een gezicht op Hem, en dat gezicht zal een indruk van eerbied en ernst op het hart achterlaten. Een gelovig gezicht op God is voldoende alles in de ziel te doen wat haar nodig is. Het is het grote werk van geloof om „de Onzienlijke te zien en vast te houden,” Hebr. 11 : 27. Wij behoren in al onze wandel te leven als voor het oog van God, en ons te herinneren dat God op ons let en ziet alles wat wij doen. Maar bijzonder in onze godsdienstoefening, want dan zetten wij ons als voor het aangezicht des Heeren neder. „Bid uw Vader Die in 't verborgen is, en uw Vader Die in 't verborgen ziet, zal het u in 't openbaar vergelden,” Matth. 6 : 6. Hoor als in de tegenwoordigheid Gods: „Wij zijn dan allen nu hier tegenwoordig voor God, om te horen al hetgeen u van God bevolen is,” Hand. 10 : 33. Dan behoort de ziel de rug toe te keren naar alle andere dingen, opdat het hart mag ingenomen worden door niets anders dan God.

(2.) Er is geen ware godsdienst zonder liefde. Oprechte godsdienst is een werk van liefde en verlustiging. Liefde wordt gezien in het bewonderen van dat heerlijk Wezen dat wij liefhebben en waaraan wij alles toeschrijven, diep getroffen zijnde door Zijn

goedheid. „Zo vielen de vier en twintig ouderlingen voor Hem die op de troon zat en aanbaden Hem die leeft in alle eeuwigheid, en wierpen hun kronen voor de troon zeggende: Gij Heere zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de kracht; want Gij hebt alle dingen geschapen en door Uw wil zijn zij en zijn zij geschapen," Openb. 4 : 10, 11. Zij vielen neder, niet uit ontsteltenis, maar uit eerbied en wierpen hun kronen voor de troon. Welke eer zij ook hadden, zij hadden ze van God en legden ze met dankbaarheid aan Zijn voeten neder, omdat zij het leven en de adem en alle dingen van Hem ontvangen hadden. Zij hebben zulk een hoge achting voor God dat zij nooit diep genoeg voor Hem kunnen buigen. Zij zijn onwaardig om een kroon te dragen in Gods tegenwoordigheid en zij verblijden er zich in dat hun eer een voetbank is om Zijn eer en heerlijkheid te verheffen. Het is zeker dat zij wier hart op God gezet is, tot Zijn dienst zullen komen, niet alleen met blijmoedigheid, maar ook met ootmoed en eerbied.

Ten tweede hebben wij er ons voor te wachten dat onze nederigheid en eerbied niet ontaarden in slaafse vrees en moedeloosheid. Daartoe is een neiging in de besten van Gods volk. Wij kunnen moeilijk het midden houden tussen de uitersten. Ons geloof is geneigd om te ontaarden in vermetelheid, en onze nederigheid in moedeloosheid en onze vreze in wantrouwen. Het is een moeilijk werk „de Heere te dienen met vreze, en ons te verheugen met beving," Ps. 2 : 11, of in de vreze des Heeren te wandelen en in de vertroosting des Heiligen Geestes.

Daarom, om deze ontsteltenis te vermijden, doe twee dingen:

1. Overweeg hoe beminnelijk God Zichzelf in Jezus Christus heeft geopenbaard en hoe nabij ons Hij is gekomen en hoe „Christus een verse en levende weg voor ons heeft ingewijd door het voorhangsel, dat is door Zijn vlees," Hebr. 10 : 20. Zodat, hoewel onze God een verterend vuur is, er toch een scherm is tussen ons en dat vuur. En hoewel, indien Hij het scherm zou wegnemen, een straal van Zijn heerlijkheid ons zou doden, wij nochtans nu Zijn heerlijkheid gesluiert is, wij „mogen toegaan met vertrouwen, door het geloof aan Hem," Ef. 3 : 12. Er is van nature in ons hart vrees, vervreemding en afwijking van God. Maar nu God geopenbaard is in ons vlees, mogen wij met meer vertrouwen aan Hem denken, en zo is er een weg geopend om liefelijke en aangename gedachten over Hem te hebben.

2. Zoek uw vrede met God gemaakt en meer en meer bevestigd te krijgen. „Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God door onze Heere Jezus Christus," Rom. 5 : 1. „En komende heeft Hij door het evangelie vrede verkondigd u die verre waart en dien die nabij waren. Want door Hem hebben wij beiden de toegang door een Geest tot de Vader," Ef. 2 : 18. Zie de breuk tussen God en u geheeld, en zijt teder en bevreesd om de vrede te verstoren. God Die een verterend vuur is voor schuldige zielen, is een Zon der gerechtigheid voor de oprechten. Wanneer wij aangenomen zijn in de Geliefde, zo zullen onze overdenkingen daarover zoet en verkwikkend zijn, maar wanneer wij Zijn wet verlaten zullen wij met vreze en schrik aan God denken.

II. De discipelen waren zeer bevreesd toen zij de stem van God hoorden, maar nu zullen wij bezien dat zij troostrijk en genadiglijk hersteld werden door Christus. Onze tekstwoorden zeggen: „En Jezus bij hen komende raakte ze aan en zeide: Staat op en vreest niet."

Hij beurde hen op en hielp hen door drie dingen.

Ten eerste door Zijn nadering, ten tweede door Zijn aanraking en ten derde door Zijn woord.

Ten eerste door Zijn nadering. Hij kwam tot hen, nadat Hij de heerlijkheid waarmee Hij in de verheerlijking bekleed was, had afgelegd, opdat Hij meer gemeenzaam met hen kon omgaan. Om hun zwakheid wil legde Hij Zijn majesteit af, en nam het gewaad Zijner vernedering weer aan. Zo deed Mozes die een deksel op zijn aangezicht legde opdat het volk zijn aangezicht en tegenwoordigheid kon verdragen. Gods verschijning mag in het eerst verschrikkelijk zijn, maar de uitkomst is liefelijk en troostrijk. Het suizen van een zachte stilte volgde op de aardbeving, de sterke wind en het vuur toen Elia God ontmoette, 1 Kon. 19. God doet Zijn volk goed nadat hij hen beproefd en vernederd heeft. Hier, toen de apostelen als dood aan Zijn voeten lagen, kwam Christus en gaf hun nieuw leven en kracht. Hij kwam uit liefde en medelijden tot hen opdat hun geen nieuwe smart zou aankomen, hetzij verlies van hun leven of van hun verstand. Hij wilde hen niet laten omkomen in hun verbazing.

Ten tweede door Zijn aanraking. „Hij raakte ze aan." Christus' aanraking is krachtig en een middel tot herstelling. Gewoonlijk vertoont Christus Zijn kracht door dit middel. „En Jezus de hand uitstreckende heeft hem aangeraakt, zeggende: Ik wil, wordt gereinigd," Matth. 8 : 3. Hij raakte de hand van Petrus vrouws moeder aan en genas haar van een koorts, Matth. 8 : 15. Hij raakte de ogen van twee blinden aan en hun ogen werden geopend, Matth. 9 : 29, en in veel andere plaatsen. Zo diende Zijn aanraking van de apostelen om Zijn kracht toe te passen, en hen op te richten uit hun bezwijming.

Ten derde door Zijn woord. Hij zeide: „Staat op en vrees niet." De hoogwaardige stem des Vaders verschrikt hen, en de genadige stem des Zoons verlevendigt en verkwikt hen. Hij vertroost hen die door de verschrikking des Almachtigen waren neergeworpen. Hij berispt hen niet wegens hun vrees of klein geloof, zoals Hij op andere tijden gedaan had. Hij nam in aanmerking de oorzaak van hun verschrikking, hun natuurlijke zwakheid, welke zij zelf niet konden beheersen, en het vreeslijke en het plotselinge van de stem van God liet geen tijd voor overleg. Daarom verwijt Hij hun niets, maar Hij bemoedigt hen. Zo werd gehandeld met Ezechiël in zijn bezwijming. „En Hij zeide tot mij: Mensenkind sta op uw voeten en Ik zal met u spreken," Ez. 2 : 1. De apostel Johannes schrijft: „En toen ik Hem zag, viel ik als dood aan Zijn voeten; en hij legde Zijn rechterhand op mij zeggende tot mij: Vrees niet. Ik ben de Eerste en de Laatste," Openb. 1 : 17. Zo ook hier: Vrees niet. Wij moeten Christus eerbiedigen, maar wij mogen niet voor Hem schrikken. Zulk een vreeze als kan samengaan met onze plicht is nodig, maar geen vrees waardoor wij onbekwaam of ontmoedigd worden in het nakomen van onze plicht.

1. Merk hier op de tere zorg van Christus over Zijn discipelen in hun bezwijming en moedeloosheid.

(1.) Hij troost en verlevendigt Zijn discipelen. Alleen Christus kan ons helpen en versterken tegen onze vrees. De discipelen bewogen zich niet, maar lagen languit op hun aangezicht, tot Hij kwam en hen aanraakte en zeide: „Staat op en vrees niet." In alle moeiten en verslagenheid van Zijn volk wil Hij erkend worden als de oorzaak en als de heelmeeester van hun kwalen. „Komt en laat ons wederkeren tot de Heere, want Hij heeft verscheurd en Hij zal ons genezen, Hij heeft geslagen en Hij zal ons verbinden," Hosea 6 : 1. Daar al onze moeiten en verlegenheden uit Zijn hand voortkomen, zo moet daaruit ook onze genezing voortkomen. Wanneer Hij een wond slaat, kan de hele wereld geen pleister vinden om ze te genezen. En geen wond die Hij gegeven heeft gaat boven Zijn geneeskracht en Hij wondt niet als een vijand maar als een chirurg, niet met een zwaard maar met een pincet. Alle andere middelen hebben geen kracht totdat wij tot Hem komen.

(2.) Hij is buitengewoon bereid hen te helpen en Hij heeft medelijden en teerheid jegens hen. Dit blijkt uit het afleggen van Zijn heerlijkheid en uit Zijn komen tot Zijn discipelen, toen zij niet tot Hem konden komen. En Hij haastte zich, opdat zij niet lang in hun bezwijming zouden liggen, en opdat er geen schadelijke gevolgen uit mochten voortkomen. En is Hij niet even medelijdend voor een ieder van Zijn volk in hun vrezen en onrust? Hij ziet ze met medelijden aan: „Want Ik zal niet eeuwiglijk twisten en Ik zal niet gedurig vervolgd zijn; want de geest zoude van voor Mijn aangezicht overstelpt worden, en de zielen die Ik gemaakt heb,” Jes. 57 : 16. Hij spreekt alsof Hij bevreesd is dat des mensen geest zou bezwijken indien de verschrikking en ontsteltenis lang zou aanhouden. Zo zegt de apostel: „Vertroost hem, opdat de zodanige door al te overvloedige droefheid niet enigszins wonde verslonden,” 2 Cor. 2: 7. De Heere Jezus is vol van ontferming en medelijden en Hij heeft met Zijn volk te doen in hun zwakheden, vrezen en verslagenheid.

2. De wijze en de weg die Hij met hen houdt is ook zó, dat Hij hen aanraakt en tot hen spreekt. De aanraking betekent de toepassing van Zijn kracht, en in Zijn Woord zegt Hij: „Staat op en vreest niet.” Christus wil zijn dienstknechten niet verwarren, maar vertroosten, en daarom gebruikt Hij beide middelen voor hen.

Ten eerste verlevendigt en versterkt Hij hun hart door verborgen kracht. „Ten dage als ik riep, zo hebt Gij mij verhoogd, Gij hebt mij versterkt met kracht in mijn ziel,” Ps. 138 : 3. Dat wil zeggen, dat God David op verborgen wijze ondersteunde en hem versterkte in zijn ellende.

Ten tweede doet Hij het ook door Zijn woord. Daarom lezen wij in de Schrift dat God tot Zijn volk van vrede spreekt. „Ik zal horen wat God de Heere spreken zal; want Hij zal tot Zijn volk en tot Zijn gunstgenoten van vrede spreken,” Ps. 85 : 8. Behalve een inwendige versterking is er een woord uit Christus' eigen mond nodig, zullen wij onze moedeloosheid kunnen afleggen. Naast Zijn aanraking of Zijn leggen van Zijn rechterhand op ons, is Zijn woord ons nodig.

Dit alles leert ons wat wij te doen hebben wanneer wij ernstige gedachten hebben over ons verschijnen voor God. Wij hebben gesproken over hen die verschrikt en beangst waren door hemelse verschijningen. Hun onrust werd veroorzaakt door natuurlijke zwakheid, en deels door een gevoel van zonde. Nu, wij allen moeten binnenkort in de tegenwoordigheid Gods verschijnen, maar wie kan wonen bij een verterend vuur? Zo uw gedachten ernstig zijn zult gij gevoelen dat het geen lichte zaak is voor God te verschijnen, want Hij is onze Schepper en onze Rechter. Hij is een heilig en heerlijk God, jegens Wien wij ons zeer ondankbaar en ongehoorzaam gedragen hebben. Nu, wie kan u uit deze onrust opheffen anders dan de Heere Jezus Christus? Zoek een woord van Hem te krijgen dat „uw misdaad van u geweken en uw zonde verzoend is,” Jes. 6 : 7, en wacht op Hem tot Hij uw ziel bevestigt in de vrede en de hoop van het evangelie. Dan zult gij opgebeurd worden uit de angsten van uw consciëntie. „Staat op en vreest niet.” Het evangelie is een geneeskrachtige pleister maar Zijn hand moet ze aanbrengen en ze vast doen kleven.

III. Wij zullen nog enkele woorden spreken over de afloop en het gevolg van Christus verheerlijking. „En hun ogen opheffende zagen zij niemand dan Jezus alleen.” Deze woorden geven twee zaken te kennen.

1. Dit getuigenis van de hemel had alleen betrekking op Jezus Christus, want Mozes en Elia verdwijnen uit het gezicht, en Jezus is alleen overgebleven als de Persoon in Wie God Zijn welbehagen heeft, en naar Wie de gehele Kerk moet horen. Toen de twee profeten verdwenen waren, bleef Christus als Heere en Hoofd van de Kerk

achter, en daarin wordt getoond de afschaffing van Mozes' wet en de voortzetting en het gezag van de wet van Christus. De apostel zegt ons: „Wanneer het volmaakte zal gekomen zijn, dan zal hetgeen ten dele is, te niet gedaan worden," 1 Cor. 13 : 10. De profeten konden alleen profeteren en Christus' komst afbeelden, maar nu verdwenen de wettelijke ordinantiën bij Zijn verschijning.

2. God openbaart Zichzelf op Zijn eigen tijd, in zulk een mate als Hij geschikt voor ons acht en als ons het meest nuttig is. Want het gezicht wordt weggenomen, wanneer het doel daarvan bereikt is. Hier duurt het geestelijk feest niet altijd. De hemel is een eeuwig feest, maar wij moeten op aarde niet verwachten altijd geestelijk onthaald te zullen worden. Er is geen duurzaamheid, maar gedurige afwisseling in onze genietingen in de tijd. Wij hebben zonnige en bewolkte dagen in de wereld, een feest en een verlating. „Ik ben in mijn hof gekomen, o mijn zuster, o bruid! ik heb mijn mirre geplukt met mijn specerij, ik heb mijn honigraten met mijn honing gegeten, ik heb mijn wijn mitsgaders mijn melk gedronken. Eet vrienden, drinkt, en wordt dronken o liefsten! Ik sliep, maar mijn hart waakte; de stem mijns liefsten die klopte was: Doe mij open, mijn zuster, mijn vriendin, mijn duive, mijn volmaakte; want mijn hoofd is vervuld met dauw, mijn haarlokken met nachtdruppels," Hoogl. 5 : 1, 2. En dan volgt in vers 6: „Ik deed mijn liefste open; maar mijn liefste was geweken, hij was doorgegaan." Na de grootste uitlatingen van Christus liefde, mag er een onttrekking zijn. Wij kunnen geen voortdurende vertroosting verdragen en God bewaart ze voor een betere tijd, wanneer wij er meer voor toebereid zullen zijn.

Er moet in deze wereld dag en nacht, zomer en winter zijn. Maar in de hemel is het altijd dag, daar is een altijd durende zonneschijn, welke nooit bewolkt of verduisterd zal worden. Amen.